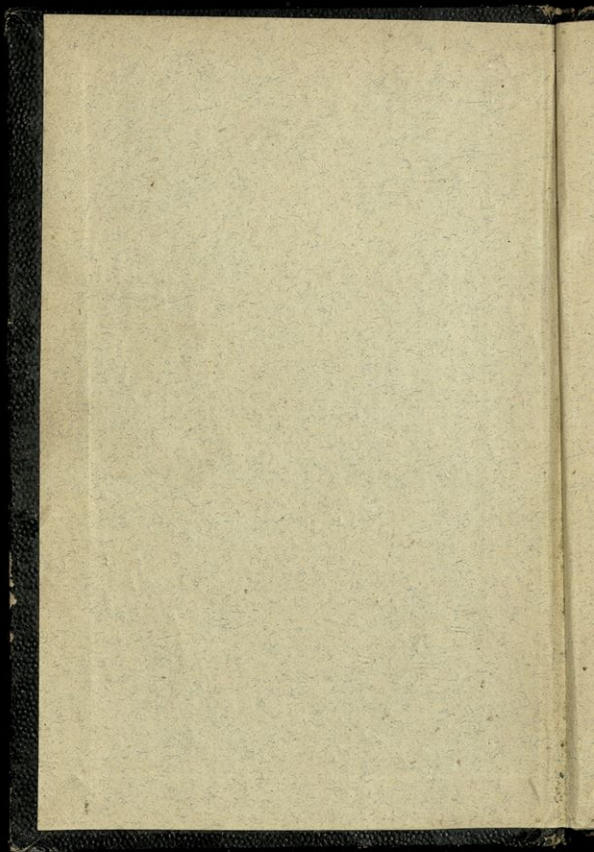

II
C 29594
g

SVETO LETO

1875.

S pripravnimi molitvami.

Po nemški knjižici milostivega sekovskega škofa
dr. Janeza Zwergerja.

Z dovoljenjem visokočastitega ljubljanskega škofijstva
na svitlo dal in založil

Jožef Zupan,
stolni dekan in fajmošter.

*Za čisti dohodek dobi vsaka fara nekoliko bukvic, po
primeri naročenih, za razdeljenje med ubožne bravce.*

J. Urhováček

V Ljubljani.

Natisnili J. Blaznikovi dediči.

1875.

„Bratje! opominjamo vas, da gnade Božje nepri-
doma ne prejimate. Govori namreč: Ob prijetnem času
sem te uslišal, in v dan zveličanja sem ti pomagal.
Glejte, zdaj je prijeten čas; glejte, zdaj je dan zveličanja“.
2. Kor. 6, 1—3.

„Praviš, da je Bog že mnogim dal posebno gnado,
da so še v pozni starosti pokoro delali. Kako tedaj?
ali bo Gospod tudi tebi dal to gnado? Praviš: Mo-
rebiti jo dá tudi meni. — Zakaj pa praviš morebiti?
— Primeri se kterikrat — pa le kterikrat! Pomisli
tedaj, da gre za tvojo dušo!“ Sv. Jan. Kriz. hom. 13.
o listu do Kor.

Splošne pogoje

odpustka sedanjega svetega leta.

(Po apostoljski okrožnici.)

Kdor hoče dobiti odpustek sedanjega svetega leta, mora :

1. V svetem letu — do konca leta 1875 — zakramenta svete pokore in sv. Rešnjega Telesa vredno in pobožno prejeti. Z velikonočno spovedjo in z velikonočnim obhajilom se pa ob enem ne more dobiti odpustek svetega leta;

2. petnajst dni, ki pa ni treba, da bi se to moglo zaporedoma zgoditi, vselej odločene štiri cerkve*) pobožno obiskati.

3. tam — v vsaki odločeni cerkvi — v namen svetega Očeta pobožno moliti.

Pristavljena bodi še ta razlaga :

I. Zarad prejeme svetih zakramentov so sveti Oče to-le dovolili :

1. Vsak spovednik sme skesanega spokornika odvezati od vseh grehov, tudi od taci, od katerih morejo sicer le sveti Oče ali škof od-

*) V Ljubljani: šenklaško, frančiškansko, šentjakopsko, in ali šempetersko ali ternovsko ali pa v bolnišnici.

vezati. Ravno tako sme to leto vsak spovednik skesanega spokornika tudi odvezati od cerkvenih kazni, — le z majhnim izločkom.

2. Tudi sme vsak spovednik v tem svetem letu obljube v druge dobre dela spremeniti. Izločene pa so te obljube: obljuba popolne, vedne čistosti; obljuba stopiti v pravi cerkveni red, to je, v tak red, v katerem se delajo slovesne obljube; obljuba storjena drugemu v prid, ki je že tudi to obljubo sprejel; in sploh vsaka obljuba, ki bi njena spremenitev koga drugega poškodovala; spokorna obljuba, ki ima namen obvarovati greha, vendar bi se smela spokorna obljuba spremeniti v take dela, ki bi greha ravno tako ali pa še bolje varovale, kakor storjena obljuba sama.

3. Zakramenta svete pokore in sv. Rešnjega Telesa se morata prejeti iz tega namena, da se bodo spolnile tudi druge pogoje, ki so zapovedane za odpustek svetega leta.

II. Zarad obiskanja cerkvá je pomniti:

1. Obiskovati se morajo tiste štiri cerkve, ki so jih škof ali s škofovím dovoljenjem duhovni pastirji odločili; in vse štiri odločene cerkve se morajo vselej ravno tisti dan obiskati.

2. Za tiste kraje, kjer ni dovolj cerkvá, ali kjer cerkve predaleč narazen stojé, imajo škof pooblastenje, odločiti manjši števílo cerkvá, še celó tudi eno samo cerkev. Pa te cerkve se morajo tolikrat obiskati, da se ob

vsakem tistih petnajst dni dopolni štirikratno obiskanje.

3. Ako se imajo v namen cerkvenega obiskovanja slovesni in očitni obhodi pod vodstvom duhovnega pastirja ali drugega od njega pooblastenega duhovna, smejo škof tistim, ki se jih pobožno vdeležujejo, število cerkvenega obiskovanja zmanjšati. *)

4. Vsaj poslednje obiskovanje cerkvá se mora zgoditi v stanu posvečujoče gnade Božje; kdor bi tedaj pred poslednjim obiskovanjem smertni greh nad sabo imel, mora še poprej sveta zakramenta prejeti.

III. Zarad molitev, ki se imajo v cerkvah opravljati, veljajo splošne pravila.

1. Zadostuješ tedaj, ako moliš v cerkvah pet očenašev, češenamarij in apostoljsko vero, v namen sv. Očeta. Kdor utegne več moliti, moli lahko molitve v teh bukvicah natisnjene.

2. Namen svetega Očeta, zarad kterega se imajo molitve opravljati, pa je zlasti: a) povišanje katoliške Cerkve in apostoljskega Sedeža, b) zatrenje krivoverstev in spreobrnjenje zmotenih; c) mir in edinost med keršanskimi poglavarji in ljudstvi; d) posebne želje, ki jih imajo sveti Oče zarad katoliške Cerkve.

*) V ljubljanski škofiji je zapovedano petnajstkratno obiskovanje cerkvá dopolnil, kdor se je takega očitnega obhoda trikrat vdeležil.

3. Prav primerno pa je, če tudi ni zapovedano, s postom in z milošnjo pospeševati namen svetega leta.

IV. Za posamne osebe sò dovolili sveti Oče še te-le polajšanja :

1. Otroci, ki še niso bili pri prvem svetem obhajilu, se lahko vdeležijo odpustka svetega leta, ako opravijo druge dobre dela, ki so jih spovedniki naložili.

2. Bolnikom in jetnikom, sploh takim, ki ne morejo cerkvá obiskovati, smejo spovedniki druge dobre dela nakladati. Bolniki, kateri umerjó, preden so opravili poslednje obiskovanje cerkvá, se vendar-le vdeležijo odpustka svetega leta, in kolikor jim manjka obiskovanja cerkvá, jim bodi odpušeno.

3. Popotniki se odpustka vdeležijo, ako spolnijo potrebne pogoje v tistem kraji, kjer dalj časa bivajo.

V. Pomniti je še:

1. Odpustek svetega leta se more le enkrat prejeti; vendar se pa lahko tudi dušam v vicah v prid oberne. Pa tudi v tem primerljejí se molitve ne opravljajo za duše v vicah, ampak v namen svetega Očeta.

2. Vsi drugi odpustki, odpustki v bratovšinah, odpustki za posamne molitve i. dr. se tudi v tem svetem letu morejo dobivati in dušam v vicah v prid kakor sicer obračati.

A.

Sveto leto.

I. Zgodovinski začetek, zaumek in odpustek svetega leta.

1. Sveto leto je bilo že v stari zavezi znano. Bog je bil Mozesu ukazal (III. 25, 10.) vsako sedmo leto, še bolj pa tisto leto, ki bode po pretečenih sedemkrat sedem, to je, devet in štiridesetih letih nasledovalo, namreč vsako petdeseto leto slovesno obhajati. Deseti dan sedmega mesca pred svetim letom so trobente zapele in ljudem naznanile, da pride sveto leto, leto milosti in usmiljenja, ker v svetem letu so bili vsi dolgovi poplačani, prodane posestva rodbini nazaj dane, in sužnji so bili oprosteni; še celó zemlja je to leto počivala, ker Judje v tem svetem času niso polja obdelovali, ampak so se živili s tem, kar je zemlja sama od sebe rodila.

Po zgledu stare zaveze je bila tudi katoliška Cerkev sveto leto vpeljala, z veliko slovesnostjo svoje zaklade odperla in nenavadne milosti delila. Kadaj da se je prvokrat sveto leto obhajalo, se za gotovo ne ve. Proti koncu leta 1299 se je sploh v Rimu govorilo, da se bo vsak vdeležil velikih odpustkov, kdor bo v novem

letu začel obiskovati cerkvi sv. Petra in sv. Pavla. Novega leta dan 1300 se je kakor po Božjem nagibu nenavadno veliko ljudstva zbralo v cerkvi sv. Petra v Rimu. Pripoveduje se, da je 107 let star romar, pred papeža Bonifacija VIII. poklican, pravil, da mu je bil njegov rajni oče naročil, ako bo leta 1300 še živel, v cerkev sv. Petra romati, da se bo, kakor rajni oče 100 let poprej, vdeležil popolnih odpustkov. Na to da so bili papež vse kardinale sklicali, se ž njimi posvetovali in sveto leto razpisali. Gotovo je, da so ta papež zapovedali, naj se leto 1300 in potem vsako naslednje stotno leto kakor sveto leto obhaja, ter so dovolili vsem popolne odpustke, ki se bodo spokorili, zakramenta svete pokore in sv. Rešnjega Telesa prejeli in cerkvi sv. Petra in Pavla v treh dneh zaporedoma obiskali, ako so rimski stanovniki; so pa tujci, morajo imenovane cerkvi petnajstkrat obiskati. Papež Klemen VI. so dovolili leta 1343, naj bo vsako 50. leto sveto leto, in se je obhajalo 1350. Papež Urban VI. so dovolili l. 1389, naj bo vsako 33. leto sveto leto, in papež Pavel II. so poterdili 1475, da naj bo vsako 25. leto sveto obhajano, in od tistih dob so papeži, ako so okolišine pri-pustile, dan pred božičem že sveto leto slovesno naznanili in po keršanskem svetu razpisali. Za rimsko mesto so štiri naj večji cerkve za obiskovanje odločene; drugod pa škofje po svojih škofijah odločujejo po svoji previdnosti 4 cerkve

ali kapele, pa tudi znamenja ali križe, in število, kolikokrat se morajo obiskati.

Ko bi imel Rim svojega postavnega posestnika in kralja, svetega Očeta, bi se sedanje sveto leto samo v Rimu obhajalo, po katoliškem svetu pa prihodnje leto 1876. Sedaj pa ima Rim in katoliški svet ob enem sveto leto, ker imajo sovražniki svetega Očeta rimsko mesto v oblasti, in zato se sveti Oče ne morejo po svoji volji gibati in obhajati posebnih slovesnost rimskega svetega leta, s katerimi se je sicer od leta 1500 v Rimu sveto leto začenjalo in sklepalo. Te slovesnosti so bile poslednjič 1825. Kadaj se bodo zopet obhajale, le Bog vé; letos jih ne morejo imeti. Imamo pa vendar pravo jedro svetega leta.

2. Sveto leto je tista slovesnost naše svete katoliške Cerkve, v kateri ona po svojem vidnem poglavarji vsem vernim v odločenem času vso polnost svojih milostnih zakladov delí. Na široko so nam v tem času odperte rane našega Gospoda Jezusa Kristusa, in obilneje teče njegova presveta Kri na duše grešnikov in pravičnih, ki jih očišuje in posvečuje. Ni ga še tako velicega greha, ki bi se ga resnično spokorna duša ta sveti čas v rešnji Kervi Jezusovi ne mogla očistiti. Spovedniki smejo namreč sedaj odvezovati tudi od tacih grehov, ki si jih zavoljo njih velikosti papež in škofje drugoč sami sebi prideržujejo. Sedaj smejo tudi spovedniki odvezovati

skorej od vseh cerkvenih kazni, ki si jih je grešnik nakopal, in od katerih sicer le papež in škofje odvezujejo. Skorej vse obljube smejo sedaj spovedniki v druge dobre dela spreminjati. Vse kazni, ki jih je Božja pravica grešniku po odpušenem grehu in po odpušeni večni kazni še odmenila, da bi jih terpel na tem ali na unem svetu, se v svetem letu lahko za vselej odpusté. In glej, to je odpustek svetega leta, ki ga želimo sedaj vsi dobiti.

3. Odpustek svetega leta je popoln odpustek, pa sklenjen z vsemi prednostmi in tako obilen, da, kakor morje vse potoke in reke sprejema, vse druge odpustke, popolne in nepopolne obsega, da si toliko skerbneje prizadevamo dobiti nar bogatejši odpustek izmed vseh odpustkov.

4. Odpustek sploh je odpušnje zasluženih časnih kazni za naše grehe. Kakor nam po svetem kerstu, kjer smo prejeli odpušnje izvirnega greha in večne kazni, še ostanejo nasledki prvega greha, ravno tako nam po prejetem zakramentu svete pokore, kjer so nam bili odpušeni po svetem kerstu storjeni grehi in večna kazni, še ostanejo časne kazni, ki smo jih z grehi zaslužili. Kakor je Bog nekdanj kralju Davidu po preroku Natanu odpustil greh prešestvanja in uboja in tedaj tudi večno kazni, pa mu je vendar še naložil hude časne kazni, ravno tako zahteva tudi od nas, če smo se jih tudi skesano spovedali in odpušnje dobili, po-

šebno pokoro, da si zbrišemo časne kazni, ki smo si jih z grehi nakopali. Te kazni pa ne zadevajo samo življenja na tem svetu, ampak segajo tudi še na uni svet, kjer mora duša dalji ali kraji čas v vicah terpeti, dokler ni očišena vsacega madeža, ki ji ga je greh pustil in ki ji brani iti v nebeško kraljestvo. Kdo bi pa mogel reči, da se je tukaj na svetu dovolj spokoril in se bo pred Božjo sodbo brež madeža prikazal?

Ker tega nikakor ne moremo sami doseči, je naš Gospod Jezus dal sveti Cerkvi oblast, iz preobilnosti njegovega zasluženja in svetnikov namestiti pomanjkljivost naše pokore, s katero bi imeli odverniti časno kazen, ki nam jo je odmenila Božja pravica, ali s katero bi imeli sprejeti od Boga poslano šibo. Zato razločujemo popolne in nepopolne odpustke. Popolne odpustke imenujemo tiste odpustke, s katerimi se zasluženje Jezusa Kristusa in svetnikov nam v prid tako obilno obrača, da so nam vse zaslužene časne kazni ob enem odpušene; nepopolne odpustke pa imenujemo tiste odpustke, s katerimi se nam le nekaj zasluženih časnih kazni odpušči. Popoln odpustek je tudi odpustek svetega leta.

5. Odpustek svetega leta je dvojin, navaden in nenavaden. Odpustek svetega leta je navaden, ki se vračuje vsako petindvajseto leto; odpustek svetega leta je pa nenavaden, ki se deli ob posebnih prilikah iz tega namena,

da bi vsi ljudje molili za odvernjenje velike nevarnosti, ali v dosego posebne milosti za Cerkev, za deželo, o papeževi volitvi i. t. d. Sedanje sveto leto je navadno, kakor se vračuje vsako petindvajseto leto; pa je z milostmi in duhovnimi dobrotami nar bogateji, ki jih je sveti Cerkev le mogoče podeliti; to sveto leto terpi do konca leta 1875, da se vsi lahko odpustka svetega leta vdeležijo; v tem svetem letu so duhovni zakladi Jezusove Cerkve vsem in posamnim vernim kristijanom odpert. Vsi grešniki dobé lahko odpušenje; vsi zmoteni se lahko vernejo v naročje svete katoliške Cerkve; vsi lahko dobé tolažbo in zveličanje in blagoslov za svojo neumerjočo dušo. Vse to nam daje sveta Cerkev, ali velikoveč sveti Oče Pij IX. v odpustku tega svetega leta.

6. Papežu Piju IX. se imamo namreč za ta odpustek zahvaliti, papežu, ki je vidni namestnik nevidnega poglavarja svete Cerkve, to je, Jezusa Kristusa, naslednik tistega apostelja, ki si ga je Gospod Jezus sam namestnika izvolil, in kteremu je rekel: „Ti si Peter, skala, in na to skalo bom zidal svojo Cerkev, in peklenške moči je ne bodo zmagale“; in zopet: „Tebi bom dal ključne nebeškega kraljestva; karkoli boš zavezal na zemlji, bo zavezano tudi v nebesih; in karkoli boš razvezal na zemlji, bo razvezano tudi v nebesih“. (Mat. 16, 13 – 19.) Koliko oblast je tukaj dal Gospod Jezus poglavarju

aposteljnov, in kakor sv. Petru, tako tudi vsem njegovim naslednikom, vse dni do konca svetá! Na svetem Petru in na njegovih naslednikih je terdno zidana Jezusova Cerkev, nebeško kraljestvo na zemlji; svetemu Petru in njegovim naslednikom so izročeni ključi tega kraljestva, da vse njegove zaklade odpirajo in zapirajo. In kateri so ti zakladi? O čudoviti biseri, o čisto zlato, o dragi kamni, ki jih je Kralj nebeškega kraljestva tukaj v preobilnosti nakopičil! Tukaj neprenehoma teče predraga Kri Jezusa Kristusa; ena sama kaplja že zadostuje, da se odkupi ves svet in pridobé vse nebesa! Tukaj je nakopičeno preobilno zlato zasluženja naše ljube Gospé Marije prečiste Device in vseh svetnikov iz vsacega stanú, iz vsake starosti, iz vsacega spola in iz vsake dežele! Tukaj se dan na dan množi zaklad zasluženja s posebno skerbno zvestih otrok Jezusove Cerkve, ki si s pobožnim življenjem prejete gnade pomnožujejo v prid vsem, ki so združeni z Jezusom in z njegovo Cerkvijo. Glej, to je zaklad, to je bogastvo Cerkve Božje, ki se ne usuší, ki se ne dá izmeriti, ki se dan na dan pomnožuje; in do tega zaklada ima oblast on, ki so mu ključi izročeni, ki torej more odpirati in zapirati, kadar, dokler in komur hoče.

Sveti Oče so nam vsem ta zaklad zopet odperli, ter Bogu Očetu preobilno zadostenje našega Gospoda in Zveličarja Jezusa Kristusa,

včlovečenega Boga, in pa zadostenje prečiste Device Marije in vseh svetnikov, ki verujemo v njih občestvo, ponujajo v imenu ravno tega Gospoda in Zveličarja, da bi ga sprejel namesto našega zadostenja, ki bi ga imeli v spokornosti in ponižnosti svojega serca opraviti, pa smo nezmožni. Ali ne bomo tedaj z velikim veseljem, z notranjo tolažbo in z neizrekljivo hvaležnostjo zajemali iz tega zaklada?

II. Pomen svetega leta za sedanji čas.

1. Ko je naš Gospod Jezus Kristus visel na križu na gori Golgati, je razprostiral svoje prebodene roke čez ves svet, da bi vse na-se potegnil in nad vse razlil svojo presveto Kri v odpušenje grehov. Tako bi tudi rad njegov vidni namestnik na zemlji s svete gore, s središa in velicega mesta keršanskega sveta v svetem letu razlil vso blagevitost ravno tiste svete Kervi nad vse dežele na zemlji. Trojin blagoslov naj bi prišel nad vse ljudstva: 1) povišanje in razširjanje svete Cerkve, kraljestva Jezusa Kristusa; 2) zatiranje nejevere in zmote in vnemarnosti v verskih rečeh; 3) edinost med keršanskimi kralji in mir med keršanskimi ljudstvi.

2. „Ležala sem bolna v svoji postelji“, pripoveduje sveta Hildegarda, ki je vidila v prihodnost, — „kar vidim 1170. leta čuječo ženskinjo podobo, tako prijazno in veselo, da si člo-

veška duša take berhkobe še misliti ne more. Podoba je bila tako velika, da je od zemlje do nebes segala; njeno obličje se je svetilo kakor nar svetlejši luč in njeno oko je bilo proti nebu obrnjeno; njena obleka je bila iz bele svile, in čez to obleko je imela ogernjen plašč, ki so bili vanj vdelani smaragdi, safiri, nar lepši biseri in nar dražji kamni.

Kar ugledam, da je njen obraz oprашen, njena obleka na desni strani stergana, njen plašč ogerjen in njeni čevlji očerneli. Sama je bridko tožila, rekoč: „Poslušajte, nebesa! moje obličje je omadeževano; žaluj, o zemlja! moja obleka je stergana; tresi se, brezno! moji čevlji so očerneli.“ Slišala je pa tudi še sv. Hildegarda glas z nebes: „To je podoba katoliške Cerkve!“

In ali ni res to nar primernejši podoba svete Cerkve v sedanjem času? O ta veličastna nevesta Kristusova je ogerjena in sicer po svojih lastnih otrocih! Njeno obličje je oprášeno, ker so iz mnogih serc vse boljši misli zginile in so njih želje obrnjene na denar in blago. Njena obleka je stergana, ker mnogi večne Resnice Gospodove ne spoštujejo in ne hranijo. Njen plašč je temen in brez dražih kamnov, ker mnogi zanemarjajo Božjo postavo in so brez vsake čednosti. Njeni čevlji so črni, ker jih toliko živi v grehu in v zmoti. Glej, ta je je pozabil, uni jo zaničuje; ta jo zasramuje z besedo in z življenjem, in uni jo siloma k tlam pritiska; ta

ji veže roke, da bi tudi svojih dobrih otrok ne blagoslavljala, uni jo derži v tesni ječi, da ne more po svetu hoditi in novih otrok Gospodu pridobivati! In kdo vé, koliko stiske, koliko trpljenja in preganjanja je še čaka? Vsak čuti, da se bliža silna vojska za nar svetejši zaklad svete vere. Preden bije ta žalostna ura, kliče Cerkev še enkrat vse svoje otroke k pokori, k molitvi, da bi Bog vsegamogočni na pomoč prišel svoji Cerkvi in jo pokazal v njeni edinosti, jo povikšal v njenem veličastvu, spoštovanje pridobil njenim besedam in njenim delom, da bi ji dal zveličavno prostost in jo razširil v odrešenje vseh narodov na zemlji!

In ako brez števila kristijanov tako prosi za povišanje in razširjanje naše svete Cerkve, ki so očišeni in novorojeni otroci Božji v zakramentu svete pokore in sklenjeni z Gospodom in Zveličarjem Jezusom Kristusom v zakramentu svetega Rešnjega Telesa, ali ne bo ta molitev, ki izhaja iz enega serca, omečila nebeškega Očeta in dobila pomoči in zmage za sveto Cerkev in za stiskane keršanske ljudstva?

3. Morebiti ni bilo časa, kar katoliška Cerkev stoji, da bi bila nejevera tako razširjena, kakor sedaj, v kateri bi se krivoverstva tako prederzno vgnjezdovale z besedo in z dejanjem, kakor dan danes. In, kar je nar žalostneje, ali niso celó med katoličani taki, ki v strašni sle-

poti po svoji volji med resnicami naše svete vere izbirajo in sedaj te sedaj une sprejemajo ali zametujejo in se tako sami ločijo živega telesa Jezusovega? Kako zelo sedaj Cerkev preganjajo oni, ki tudi po vnanjem niso katoličani! Kakošno zasramovanje in obrekovanje terpi sedaj katoliška Cerkev! In koliko je njenih lastnih otrok, ki poslušajo tako gerdo obrekovanje svoje matere katoliške Cerkve ter so mlačni in vnemarni do nje, da siravno jih ona še z vso priserčnostjo ljubi!

Kadaj je bila tedaj veči potreba, kakor sedaj, da naša sveta Cerkev vse svoje otroke priserčneje k sebi vabi s podelitvijo obilnejih milost, in vse spodbada moliti za tiste, ki matere katoliške Cerkve nočejo slušati, moliti, da bi Jezus Kristus, večna luč, večna resnica, močnejše svetil v človeških sercih, da bi odpravil temo nejevere in ozdravil slepoto terdovratne zmote? In ako jih brez števila po vsem svetu moli s čistim srcem in razsvetljenim duhom, ali ne bo Gospod še marsikterega razsvetlil in ga nazaj pripeljal k ponižni veri? Sto in sto se jih veseli teh zveličavnih dni in jih hití vdeležiti se duhovnih dobrot svetega leta, škofje in mašniki in verni, stari in mladi, vsacega stanú in spola, omikani in neomikani, učeni in priprosti, to pa po vsem svetu; in pri ugledu vseh teh, ki so edini v veri, v gorečnosti, v spokornosti in v prizadevanji za vsako čednost, pri

ugledu vsega tega in razsvetljen z lučjo gnade Božje se bo marsikdo sramoval svojega napuha, ko bi hotel modrejši biti memo vseh, in se bo v ponižnosti vernil v naročje edinozveličavne Cerkve.

O kako lepo se tù razodeva pri vsi svoji stiski sveta Cerkev edino in sveto, vesoljno in apostoljsko! Kar vstane v poglavitnem keršanskem mestu s Petrovega stola nar višji Pastir čede Kristusove, ter kliče verne, da jih pelje na nar bogatejši pašo nebeških darí, in glej! vsi, ki so prave njegove ovce in jagnjeta, vsi slišijo njegov glas! Vsi spoznavajo z besedo in z dejanjem, da so edini ž njim v vsem, da imajo eno vero, eno upanje, eno ljubezen. Vsi zajemajo ž njim vred iz ravno tistega vira te edinstnosti, iz daritve Jezusove na križu, in iz tistih sedmih svetih vélikih rek, iz svetih zakramentov, v katerih se s križa Kri našega Gospoda Jezusa Kristusa nad vse razliva ter vse očišuje in posvečuje.

Kadaj se Gospodova nevesta, Jezusova Cerkev, lepše kaže v svoji svetosti, kakor v teh dneh zveličanja, v katerih pred vsemi odpira zaklad zaslužnja Jezusovega, Mariinega in vseh svetnikov; v katerih je obdana z večno slavo aposteljnov in brez števila svetih spričevavcev, škofov, spoznovavcev, devic, žen in vdov; v katerih s spreobrnjenjem in posvečenjem mnozih vidno kaže, da ima v sebi živo moč posvečevanja, da

je sveta mati? Kadaj vidimo Cerkev veči kakor sedaj, v svetem letu, ko z močnimi rokami nebesa in zemljo in vice obsega, z zasluženjem svojih poveljanih občanov terpečim bolečine olajšuje in okrajšuje, in ga vojskovavnim v spodbudo in moč razteguje čez vse verne na zemlji?

Bolj kakor drugoč spoznavamo tudi sedaj da je naša Cerkev zidana na aposteljne, da je apostoljska. Pij IX. odpre sveto leto in vse gleda va-nj in spozná v njem naslednika svetega aposteljna Petra, za katerim ko dvestosedeminpetdeseti sedí na stolu svetega Petra. Cerkev svetih aposteljnov Petra in Pavla je ona, s ktere se odpustek svetega leta čez ves svet razprostira. Nauk in zgled aposteljnov je on, ki se mu naša Cerkev te dni posebno zvesto skazuje. V imenu in na prošnjo aposteljnov Petra in Pavla se zlasti daje vernim odpustek svetega leta.

Ali ni očitno, kako se le katoliška Cerkev po pravici sme imenovati apostoljsko? In ako katoličani v edinosti in s čistim srcem Jezusa prosijo razsvetljenja za vse, ki so od njih ločeni, ali ne bo žarek večne lepote Kristusove neveste oči in src mnogim prešnil, da morajo spoznati: Zares, to je edina, sveta, katoliška, apostoljska Cerkev, in zato edino prava? Ali ne bo premišljevanje te edinosti in svetosti in vesoljnosti in apostoljstva naše Cerkve marsikterega katoličana, ki doslej v svoji lahko-mišljenosti ni za-njo maral, presunilo, da se

bode zopet k njej obernil in se je v prihodnje zvesto deržal v veri in v življenji?

4. Nekdaj je govoril Gospod svojim učencem o razdejanji jeruzalemskega mesta in o koncu svetá in je začetek teh bridkost tako-le popisal: „Slišali bote vojske in govorjenje od vojsk. Glejte, da se ne prestrašite; ker to se mora zgoditi, pa še ni konec. Vzdignil namreč se bo narod nad narod, kraljestvo nad kraljestvo; in kuga, in lakota in potresi bodo po mnogih krajih. Vse to pa je le začetek nadlog“. (Mat. 24, 6. 7.) Ali ne zadevajo te besede prav posebno današnjih časov? Ali ni po vsi zemlji nemir in vedna nevarnost za vojsko? Ali se ne vzdiguje v sebičnosti in častilakomnosti narod nad narod, in ne vstajajo podložni zoper svoje poglavarje in ne vabijo k sebi uboštva in bolezni in družih šib Božjih? Kadaj je bilo bolj treba kakor sedaj, da vsi, ki imajo v sebi duha Jezusovega, duha miroljubnosti, molijo iz vsega serca, da bi se ponovil ta duh v vsakem, da bi mir bil in edinost med keršanskimi kralji in ljudstvi? To se pa nar lože in nar bolje godí v svetem letu. O da bi poglavarji in podložni ne zane-marjali blagoslova, ki se v teh dneh nad vse razliva brez razločka vnanje veljave! Kmali, kmali bi se vernil duh mirú in edinosti. Ko bi narodi, kakor koli med sabo različni, slišali glas edinega Pastirja, in bi se zavedali, da so deležniki ene Jezusove čede, kako bi med

njimi še bila ljubosumnost in zavidnost in zaničevanje in sovraštvo? Ko bi se v teh zveličavnih dneh vsi resnično k Bogu spreobrnili, bi gotovo zopet spoštovali gosposko, ki je postavljena po Božji volji, in zopet bi kraljeval ljubi mir med narodi in ljudstvi, v soseskah in posamnih hišah, ž njim pa tudi vsa blagovitost. In ako jih res po vsem svetu toliko sto in sto s čistim srcem Boga prosi tega duha miroljubnosti, ali ne bo prišel mir na zemljo in obilnejši ljubezen?

III. Pomen svetega leta za posamne ljudi.

1. Da bo pa sveto leto zveličavni sad povsod obrodilo, si mora nar poprej vsak prizadevati, da se ga tudi v resnici vdeležuje. O ko bi ti ljubi Bog oči odperl, da bi vidil pota, po katerih v svoji neskončni ljubezni in milosti tvoje življenje vodi k pravičnosti in svetosti in večnemu zveličanju! Razvidil bi, kako silo imeniten je za tvoje zveličanje ta milostni čas, ki ti ga je Gospod dal doživeti! Oh, da bi vsaj tebi ne veljalo, kar je nekdanj Gospod Jezus jokáje nad Jeruzalemom govoril: „O da bi spoznal tudi ti, in zlasti ta tvoj dan, kar je tebi v mir; toda sedaj je skrito pred tvojimi očmi!“

2. Sicer Bog v svoji prizanašljivosti nikdar ne neha klicati grešnikov k spreobrnjenju, slabih k stanovitnosti, popolnih k večji svetosti; ob posebnih prilikah pa Bog močnejše kliče ljudi in

narode in ves človeški rod. To se godí sedaj v svetem letu. Ali boš ta glas zanemarjal? Glej, Gospod kliče po vidnem poglavarji naše svete Cerkve, po škofu, po oznanovavcih besede Božje. Poslušaj ta glas in kaži pred vsem svetom, da si zvest, pokoren otrok naše matere svete katoliške Cerkve! Gospod te kliče po lepem zgledu tvojih bližnjih. Glej, s koliko gorečnostjo si že mnogi prizadevajo za svoje zveličanje, kako se zbujaajo iz grešnega spanja, spoznavajo nevarnost, in razsvetljeni z nebeško lučjo z vsem zaupanjem gledajo na svojega Odrešenika Jezusa Kristusa! Kako grehe zapušajo, se jih skesano spovedujejo in resnično pokoro delajo in želé v tem svetem času zbrisati vse, karkoli jih še zadržuje od zveličanja popolne ljubezni! Ali te vse to ne bo nagibovalo tudi za zveličanje svoje duše z enako gorečnostjo skrbeti in tudi drugih z enakim lepim zgledom k spreobrnjenju spodbadati?

Gospodar, gospodinja! kako lepo priložnost imaš sedaj zopet pripraviti v svojo hišo nebeški blagoslov, ki ti je morebiti že zdavnej zginil. Le glej, da se bodo vsi tvoji ljudje z Bogom spravili in se vdeležili odpustka svetega leta! Nobenega ne zadržuj, vse pa spodbadaj! Mož naj nikar ne zadržuje svoje žene, žena naj spodbada moža z molitvijo in z zgledom in s prijaznim prigovarjanjem; starši naj kažejo otrokom ljubezen našega Boga, in naj jim po-

magajo k odpustku svetega leta in naj jim ta sveti čas dobro v spomin vtisnejo; predpostavljeni naj zavoljo časnih skerbí nikar ne zaderžujejo svojih podložnih od veliko imenitnejših skerbí za večno zveličanje, naj dobre v gorečnosti podpirajo, mlačne in omahljive naj spodbadajo in poterjujejo, grešne naj pridno opominjajo. Glej! to je volja Božja! Gospod kliče z notranjim glasom. Poslušaj ta glas! Bolj kakor drugoč veljajo sedaj notranje besede: „Glej, pred durmi stojim in terkam!“ Od serca do serca hodi Gospod v svoji ljubezni, in kliče vse z vsem usmiljenjem. Grešnika, ki v grobu svojih hudih navad leží mertev in zvezan in v trohnobi, kliče jokaje: „Lazar, pridi ven!“ In grešnika, ki se je že začel v velike grehe pogrezovati, dasiravno se jih še ni privadil, ustavi in z vsem usmiljenjem ogovori: „Mladeneč, rečem ti, vstani!“ In grešnico, ki se njeno serce začenja grehu vdajati, prime za roko in ji reče z vso prizanašljivostjo in ljubeznijo: „Deklica, vstani!“ Karkoli ti že Gospod govori, poslušaj njegov glas in ne zakerkni svojega serca! Njemu pa, ki je začel pešati v gorečnosti do pobožnega življenja, ako tudi še ni padel v greh in krivico, govori Gospod: „To imam zoper tebe, da si svojo prvo ljubezen popustil. Spomni se, od kod si padel, in delaj pokoro in opravljaj svoje perve dela!“ Ako je tedaj tvoje serce mlačno, o nikar ne presliši

tega glasú Božje ljubezni! Unim pa, ki zvesto hodijo po poti keršanske popolnosti, Gospod glasneje kakor sicer kliče v sercu, da naj bodo stanovitni do konca: „Glej, kmali pridem. Ohrani, kar imaš, da ti nobeden krone ne vzame!“ Poslušaj tedaj Gospodov glas, da se v teh zveličavnih dneh tvoja moč ponoví in za vselej potrdi! —

3. Ali si pa tudi že prav pomislil, zakaj naj vsak z veseljem sluša ta milostni glas? Glej, koliko dobrot sveto leto tebi in vsem ponuja! Zares, sveto leto ima v sebi zaklad vsega Božjega usmiljenja! Bolj kakor vsak drugi čas je sedaj Bog pripravljen zopet sprejeti v svojo ljubezen vse, tudi nar večí grešnike, ako se le svojih hudobij s skesanim srcem spovedó, se v resnici hočejo poboljšati in pravo pokoro delati. Marsikterega teži breme njegovih grehov leta in leta, ker ga njih velikost in obilnost od spovednice ali vsaj od odkritoserčne spovedi odvráčuje. Ali se bo ta še bal? Naj se tak nikar ne obotavlja, naj le pride in naj se odkritoserčno spové, in mašnik, namestnik Božji, mu bo še z večí poterpežljivostjo in z večim usmiljenjem breme s serca spravil, ki mu je doslej po noči in po dnevu življenje grenilo! Ali bi ne bila gerda nehvaležnost do Boga in velika grozovitost, veliko neusmiljenje do sebe, to milost nepridoma od sebe metati? Resnične so besede papeža Gregorija XVI. v pismu o svetem letu: „Grešnik,

ki bi tako bogatega in tako lahkega pomočka, doseči odpušenje svojih grehov, ne hotel se poslužiti, bi se ne mogel izgovarjati in bi bil nevreden usmiljenja Božjega“. In glej, v tem svetem času ti hoče ljubezen Božja v tvoji pokori prav posebno na pomoč priti! Hudo pokoro bi mogel delati, morebiti več let ali še celó vse življenje. Sedaj ti pa pride Bog v svoji Cerkvi tako ljubeznjivo naproti, je zadovoljin s tako majhno pokoro, in namestuje, kar primanjkuje, iz zasluženja svojega Sina in svojih svetnikov. Hudega terpljenja v vicah si otet, nebesa so ti odperte! Ali ni to kaj velicega? Ali ni tudi kaj velicega gnada novega nadnatornega življenja, ki se ob enem prejema? Dokler je bilo serce zavolj greha od Boga ločeno, je bila v njem tema, luč svete vere je berlela ali že ugasnila; sedaj pa v notranjem ta Božja luč čisto in lepo sveti. Dokler je bila zavoljo greha vera v duši mrtva, je bilo tudi upanje omahljivo in polno nesrečnega strahu. Sedaj je pa serce v vsi obilnosti sprejelo usmiljenje Božje in je spoznalo njegovo neizvedljivo modrost v napravah za naše zveličanje; zato je sedaj terdno naše upanje v vsaki nesreči in bojznosti, in nevarnosti, in stiski, in vživa v svestnosti že sedaj obljubljene dobrote večnega življenja. Preden je človek v neskončnem usmiljenji Božjem spoznal njegovo neskončno ljubezen, je tudi njegova ljubezen omerznila in umerla. Odkar je pa Bog človeku odpustil

vso kazen, odkar je nezvestega zopet v svojo prijaznost sprejel, se tudi v prenovljeni in k Bogu obernjeni duši ljubezen z novega vnema in se močnejše kakor doslej razodeva novo življenje v Bogu.

Povej mi, ali še nisi skusil veselja notranjega življenja? O le hiti in zajemaj iz njegovega vira, ki je sedaj vsem odpert! Ali ti je morebiti zginilo pobožno življenje v posvetnem hrupu? O pusti sedaj na strani vse nečimurne skerbi, in ponovi to življenje v sebi, da se ga nikdar več ne znebiš! Zakaj to je tudi prav posebna milost svetega leta, da delo za zveličanje, ki se v svetem letu prične, ima veliko veči stanovitnost v prihodnosti. Velikokrat si že spoznal revšino svoje duše in si pomoči iskal v zakramentu svete pokore. Dobil si pomoč, koliko časa si pa bil v novem duhovnem življenji? O kako hitro si pozabil svoje hrepenenje po nebeških dobrotah! Kako hitro so ti zginili narterni sklepi! Vprašaj pa one, ki so že sveto leto doživeli in so se tudi vdeležili njegovih milost, ali niso še sedaj po dvajset ali več letih Bogu iz serca hvaležni za tisto srečno uro, ko so se z dobro, dolgo spovedjo iz grehov izkopali, ali niso vsaj mnogi med njimi, od takrat novega življenja začeli in svojih sklepov zvesto spolnovali, ki so jih tadaj pred Božjim obličjem slovesno storili? Res je temu tako, moj kristijan! Kakor je sedaj po milosti Božji

serce bolj kakor drugoč skesano in poterto in kolikor terdneji sklep poboljšati svoje življenje se sedaj dela, ker te k temu tudi zgledi mnogih spokornikov spodbadajo, se ti to kesanje in to hrepenenje po spravi z Bogom toliko živeje v dušo vtisne tudi za prihodnost. Ako si tedaj večkrat obžaloval svojo slabost in nestanovitnost, glej, da se poprimeš tega milostnega časa, v katerem boš tudi ti z drugimi vred lože kakor drugoč prejel potrebno pomoč, da se odslej stanovitnega ohraniš do konca in tako venec vesele zmage prejmeš v večnem življenji!

IV. Pod katerimi pogoji se dobiva odpustek svetega leta.

Spoznal si sedaj, moj kristijan! kako imenitno je sveto leto za vse in pa tudi za tebe samega. Gotovo bi tudi rad vedil, kaj se k temu od tebe zahteva. Zares veliko, in morebiti jih bo zarad pomanjkanja spokornega duha le malo, ki bodo vse to prav opravili in se tako v resnici vdeležili vseh dobrot svetega leta; njemu pa, ki ima dobro voljo, je v primeri s ponujanimi milostmi vendar le prav malo, kar se zahteva za pridobljenje odpustka svetega leta.

1. Pervo, kar Bog od tebe zahteva, je stan posvečujoče gnade, to je, vsaj nobenega smertnega greha ne smeš na vesti imeti. Kdor je namreč še v smertnem grehu, kdor je tedaj mertev pred Božjimi očmi, mertev ud na

duhovnem telesu Jezusa Kristusa, bo li mogel sprejeti preobilnost zasluženja Jezusove rešnje Kervi in zasluženja Mariinega in svetnikov? To je ravno tako nemogoče, kakor tudi mertev ud na tvojem telesu ne more sprejemati žive kervi iz tvojega serca, in kakor tudi suha veja na drevesu ne more soka serkati iz korenine in debla. Po tem je pa tudi verska resnica, da z odpustkom se noben, tudi nar manjši greh in tudi večna kazen ne zbriše, ampak samo časna kazen za grehe, ki so nam že odpušeni. Njemu pa, ki ni v stanu gnade Božje, ker je še v smertnem grehu, ni še greh odpušen in tudi ne večna kazen, torej se mu tudi časna kazen ne more odpustiti, to je, v tem grešnem stanu ne more odpustka dobiti, tudi nepopolnega ne. Kdor bi tedaj smertnega greha ne hotel iz serca spraviti, sovraštva ne odpraviti, krivičnega blaga ne poverniti, grešnih navad in priložnost ne zapustiti, pohujšanja ne popraviti, sploh svojega življenja resnično ne poboljšati, bi ne imel upanja dobiti odpušenja grehov in tedaj tudi ne odpustka svetega leta. Dobro to pomisli in nikar se ne moti!

Kdor pa nima smertnega greha nad sabo in je tedaj v stanu gnade Božje, ima pa vendar enega ali več odpustljivih ali malih grehov, ki jih ne obžaluje iz čeznatornih nagibov in nima terdnega sklepa, se jih v prihodnje ogibati, popolnega odpustka ne more dobiti; zakaj

časne kazni za tiste male grehe, ki jih ne obžaluje, se mu ne morejo odpustiti, ker mu zadolženje unih grehov še ni odpušeno. More pa dobiti nepopoln odpustek, to je, morejo se mu odpustiti časne kazni tistih grehov, ki mu je njih zadolženje že odpušeno. Da pa more nepopolne odpustke dobiti, je po dvojnem resnično, to je, mogoče mu je dobiti tiste odpustke, ki jih je že Cerkev le kakor nepopolne podelila; in mogoče mu je tudi od odpustkov, ki jih je Cerkev kakor popolne podelila, en del dobiti, pa ne vsega popolnega odpustka, ne po vsem njegovem obsegu, in zato je zanj tudi ta odpustek le nepopoln.

Da tedaj popoln odpustek svetega leta tudi popolnoma, po vsem njegovem obsegu dobiš, ni zadosti, da si na nar nižji stopnji Božje prijaznosti, ali da sicer nimaš nad sabo smertnega greha, imaš pa vendar še prostovoljne male grehe, ki jih ne obžaluješ, ampak k temu ti je treba višjega stanu posvečujoče gnade Božje, v katerem se tudi vseh storjenih malih grehov resnično kesaš in nisi nobenemu malemu grehu prostovoljno vdan, ampak imaš terden sklep, ogibati se vsacega, tudi nar manjšega greha. Kdor je na tej stopnji Božje ljubezni, more popoln odpustek po vsem njegovem obsegu popolnoma prejeti. — Sicer ni tako lahko priti do te popolnosti, vendar se ji pa z Božjo pomočjo lahko bolj in bolj bližaš in v tem prejemaš to-

liko odpustka, kolikor je primerno tvoji gorečnosti in spokornosti.

Ali pa moreš dobiti odpustek, če nisi pri vseh zapovedanih dobrih delih v stanu posvečujoče gnade Božje? Dasiravno je silo želeti in tebi v nar veči prid, da vse zapovedane dobre dela v stanu posvečujoče gnade Božje opravljaš, vendar dobiš odpustek svetega leta, če le vsaj poslednje dobro delo opravljaš v stanu posvečujoče gnade Božje. Ne dobiš pa odpustka svetega leta, če poslednjega dobrega dela ne opravljaš v stanu posvečujoče gnade Božje, ako-ravno pri opravljanji poprejšnjih dobrih del nisi bil v smertnem grehu, ker odpustek svetega leta se ti podelí v tem trenutku, ko poslednje zapovedano delo opraviš. — Glej, duhovni pastir pripravlja svoje duhovnijane za pridobljenje odpustka svetega leta in jih napeljuje, da bi prav opravljali dobre dela, ki so v ta namen zapovedane. K temu bo treba tri ali nar manj dva tedna ljudi podučevati, ob enem bodo verni cerkve obiskovali, kakor je zapovedano, ali vsak za-se ali skupaj v obhodih; spovedi pa ne bodo môgli od začetka vsi opraviti, ampak se bodo môgli na več dní razdeliti, da polagoma vsi na versto pridejo. Ako so tedaj kateri duhovnijani v smertnem grehu in v tem žalostnem dušnem stanu cerkve obiskujejo in še le proti koncu tega časa spoved opravijo, vendar veljajo poprej opravljene cerkvene obiskovanja (ali druge naložene

dobre dela). Prizadevajo naj si pa, da bodo pri vsakem cerkvenem obiskovanji obudili popoln kes, in naj Boga prosijo pravega spokornega duha; zakaj, dokler so v smertnem grehu, so vedno v nevarnosti umreti in v večno pogubljenje priti. — Uni pa, kateri so bili od začetka (kakor naj bi bilo pri vseh) v stanu posvečujoče gnade Božje, naj skerbno gledajo, da v smerten greh ne padejo, ali da naj se brez odlašanja zopet spreobernejo, vsaj preden poslednje dobro delo opravijo, ker bi sicer ne prejeli odpustka svetega leta. Še celo, ako ga hočejo dobiti po vsem njegovem obsegu, popolnoma, se morajo tudi vseh malih grehov kesati in imeti terden sklep, se jih v prihodnje ogibati.

2. Drugo, kar Bog od tebe zahteva, je resnična želja, vse tako storiti, kakor je Bogu dopadljivo in potrebno k pridobljenju odpustka svetega leta, to je, imeti moraš namen, dobiti odpustek, kadar opravljaš dobre dela, ki so zapovedane vsakemu, kateri hoče prejeti odpustek svetega leta. Ako si dobro premislil, koliko in kolike milosti in dobrote ti mati katoliška Cerkev v svetem letu ponuja, ne moreš biti vnemaren, ampak moraš imeti priserčne želje pridobiti si te duhovne dobrote.

3. Tretje, kar se od tebe zahteva, je resnična volja, zadostiti Božji pravici. V priserčni žalosti zavoljo svoje nehvaležnosti moraš biti pripravljen, vsako kazen voljno spre-

jeti, vsaki pokori se voljno podvreči, da Božji pravici zadostiš in si njegovo ljubezen zopet pridobiš. Kolikor veči je ta tvoja želja, toliko raji ti bode Bog odpustil tiste velike in hude pokorila, ki jih njegova pravica in ljubezen od tebe zahteva, in pa tiste časne kazni, ki ti jih mora Božja pravica in ljubezen nakladati na tem in na unem svetu. Še le tadaj se ti bo zasluženje Jezusa Kristusa in njegovih svetnikov v prid obračalo in bo od Boga Očeta sprejeto, da bo namestilo to, kar bi ti sam rad storil, pa zavoljo svoje slabosti in nestanovitnosti ne moreš storiti. Zato bi se motil, kdor bi mislil, da bi mogel tudi brez te gorečnosti v spokornosti, ki iz žalosti zavoljo razžaljenja Božje ljubezni, torej iz resničnega kesanja, izhaja, odpustek svetega leta prejeti. Naša sveta Cerkev v tem svetem času noče podpirati lenobe in nespokornosti, ampak hoče le gorečnosti in slabosti na pomoč priti.

4. Četertič se od nas zahteva, da natanko opravimo dobre dela, ki so za to sveto leto posebej zapovedane, namreč: vredno prejemo zakramenta svete pokore in svetega Rešnjega Telesa in pobožno obiskovanje odločenih štirih cerkev.

V. Spoved.

Kdor se hoče vdeležiti duhovnih dobrot svetega leta, mora biti brez smertnega greha.

Njemu tedaj, ki je v smertnem grehu, je spoved neogibno potrebna. Pa spoved je med posebnimi pogoji v zadobljenje odpustka svetega leta tudi zapovedana ko dobro delo, in jo morajo tedaj opraviti vsi, tudi oni, ki so se malo časa pred svetim letom spovedali, ali ki po svoji zadnji spovedi niso storili smertnega greha. Kadar z Božjo pomočjo začinjaš opravljati dobre dela za sveto leto, nar poprej spoved opravi, da druge zapovedane dobre dela storiš v stanu gnade Božje. Ko bi pa po nesreči padel v velik greh (kar Bog obvaruj!), preden poslednje zapovedano dobro delo opraviš, prejmi z novega zakrament svete pokore, ako se hočeš odpustka svetega leta vdeležiti. To se pa že tako vé, da se mora zakrament svete pokore vredno prejeti; zakaj kdor zakrament svete pokore nevredno prejme, se z Bogom ne spravi, ampak Božji rop stori. Kako potrebno je tedaj preiskovanje svojih poprejšnjih spoved, ali nisi nalaš smertnega greha zamolčal, ali nisi v grešni navadi ali v grešni priložnosti radovoljno ostal in se vendar spovedoval, tedaj brez kesanja in terdnega sklepa, ali nisi dolzega sovraštva ali krivičnega blaga imel brez terdnega sklepa pri spovedi, se spraviti s sovražnikom in krivično blago poverniti! Ako te to ali uno zadeva, ti je dolga spoved potrebna, če je še nisi dobro in veljavno opravil. Posvetvaj se o tem z modrim spovednikom! Ako ti pa tudi vest zavoljo pretečenega življenja

nič ne očita, ako se sedaj smertnega greha ne zavedaš, si vendar prizadevaj zapovedano spoved s toliko veči skernostjo opraviti, kolikor veči je posebna gnada, ki jo boš v tem svetem času prejel v zakramentu svete pokore. Zato skernoneje preiskuj svoj vestni stan, tvoj kes bodi priserčnejši, tvoj sklep terdnejši, močnejši tvoja volja zarad spokornosti in zadostovanja, ponižnejši tvoje spovedovanje.

VI. Sveto obhajilo.

V zadobljenje odpustka svetega leta je tudi treba vredne in pobožne prejeme zakramenta svetega Rešnjega Telesa. Ako hočemo namreč deležni biti preobilnega zasluženja Jezusovega in svetnikov, moramo biti deleži Jezusa samega in po Jezusu tudi deleži izvoljenih Božjih. Ako smo to vdeleževanje z grehom zgubili, se nam zopet poverne v zakramentu svete pokore, ko nam Jezus opere dušo v svoji presveti Kervi. To vdeleževanje se pa doverši in poterdi s tem, da vživamo Gospodovo presveto Telo v presvetem zakramentu, kakor je sam rekel: „Kdor jé moje meso in pije mojo kri, ostane v meni in jaz v njem“. Kako lepo govori o tem sveti tridentinski zbor: „Gospod je hotel, da naj se ta zakrament tako rekoč vživa kakor duhovna jed, s katero naj bi se redili in pokrepčevali, ki se živijo z življenjem tistega, ki je rekel: „Kdor mene jé, bo živel po meni“;

kakor zdravilo, s katerim se rešimo vsakdanjih pregreškov in se obvarujemo smertnih grehov. Hotel je pa tudi, da nam bodi zastava našega prihodnjega veličastva in večnega zveličanja, podoba tistega enega telesa, ki mu je on sam odslej glava, in ki bodimo ko udje ž njim sklenjeni z nar tesneji zvezo vere, upanja in ljubezni“. Tisto občestvo tedaj s Kristusom, ki je glava, in z udi njegovega telesa, zlasti s poveličanimi v nebesih, zaradi kterega se vdeležujemo duhovnih dobrot, se dopolni in poterdi pri svetem obhajilu, in iz tega lahko razvidiš, kako imenitno je to, da v tem svetem času sveto obhajilo kar je le mogoče vredno prejmeš. Kolikor vrednejši in pobožnejši si, kadar se skleneš z Jezusom v presvetem zakramentu, toliko tesneji in trdnjeji bo ta sklenitev, toliko obilnejši gnade se ti bodo podelile. Glej tedaj, da boš v tem svetem letu in vselej k mizi Gospodovi pristopal z vredno pripravo, z vso pobožnostjo in s prisrčno, stanovitno hvaležnostjo. O da bi Jezus v tvojem sercu stanovitno prebival in te oživiljal in osrečeval za ta čas in za večnost! O da bi Jezusa odslej v svojem sercu za zmirej ohranil s pobožnim, svetim življenjem! Kako pa, ko bi bilo še v tem svetem letu obhajilo nevredno? Gorjé takemu nesrečnežu, trikrat gorjé v tem svetem času! On bi si prekletstvo nakopal namesti blagoslova, on bi si zavoljo veči obilnosti ponujanih gnad tudi huji sodbo jedel! On bi

zasramoval in zasmehoval neskončno ljubezen in usmiljenje Božje! Ali se mu bo milost Božja še kedaj ponujala? Gospod Jezus, obvaruj nas take nesreče!

Pomniti je tudi, da z enim samim obhajilom ne spolniš cerkvene zapovedi, ktera te veže vsaj enkrat v letu in sicer o velikonočnem času vredno in pobožno prejeti sveto Rešnje Telo, in pa ob enem tudi pogoje za sveto leto, ktera zahteva vredno in pobožno prejemo nar svetejšega zakramenta, ker dobro delo, ktero smo že iz drugega vzroka dolžni opraviti, ne velja ob enem tudi v zadobljenje odpustka, ako se to dobro delo z novega ne opravi. Z enim obhajilom si tedaj še le cerkveno zapoved spolnil; ako pa hočeš tudi odpustek svetega leta dobiti, moraš še enkrat sveto obhajilo prejeti in druge zapovedane dobre dela opraviti. — Ako je pa v enem dnevu več odpustkov dobiti, ki se prav za prav za vsak odpustek sveto obhajilo zahteva, velja (ta ena spoved in) to eno sveto obhajilo v zadobljenje vseh odpustkov, ako se druge zapovedane dobre dela za vsak posebni odpustek z novega opravijo.

VII. Pobožno obiskovanje cerkvá.

1. V zadobljenje odpustka svetega leta je tudi zapovedano obiskovati cerkve, ki so nalaš v to odločene. Za to sveto leto so sveti Oče ukazali, da naj škofje in z njihovim

pooblastenjem duhovni pastirji povsod odločijo štiri cerkve, in da naj verni vsako teh štirih cerkev pobožno obiskujejo skozi petnajst dni zaporedoma, ali, če to ni mogoče, nezaporedoma, in naj tam molijo za odpustek. Na selih, kjer se v primerni daljavi ne nahajajo štiri cerkve, jih smejo škofje tudi manj, v sili še celó eno samo cerkev odločiti, kjer verni lahko opravijo obiskovanje cerkvá, vendar pa tako, da se to obiskovanje štirikrat na dan skozi petnajst dni opravlja. Ako pa pomislimo, da štiri cerkve, ki so jih sveti Oče za Rim odločili, tako daleč vsaksebi stojé, da pešec, kateri sredi Rima prebiva, ima skorej pet ur hodá, da more vse štiri cerkve obiskati, in se mora tudi še v vsaki cerkvi zaradi molitve pomuditi, je očitno, da zahteva duh svete Cerkve, da pobožna in spokorna hoja od cerkve do cerkve ni prekratka.

Ni ravno potrebno cerkvá peš obiskovati; kdor bi se vozil, bi ravno tako odpustek dobil. To je pa gotovo potrebno, da se en dan vselej vse štiri cerkve obišejo; kdor bi en dan obiskal samo eno, dve ali tri cerkve, druge cerkve pa prihodnji dan, bi se s tem obiskovanjem odpustek ne dobil. — Dan se pa sme šteti po navadni štetvi od polnoči do polnoči, ali pa tudi po cerkveni štetvi od večernic enega dné do mraka prihodnjega dné. Ta cerkveni dan ni v vsakem letnem času enak. Od Malega Travná do Kimovca se začanja med tremi in štirimi po-

poldne in terpi dalj kakor 24 ur, namreč, dokler se zvečer prihodnjega dne ne mrači. Kdor bi tedaj, na priliko, ene cerkve obiskal en dan po treh popoldne, in druge prihodnji dan do večernega mraka, njemu bi te obiskovanja tudi veljale za zadobljenje odpustka, ker je vse štiri cerkve v enem (cerkvenem) dnevu obiskal.

Ker pa skupna molitev veliko pripomore k časti Božji, k očitnemu spoznavanju svete vere in k nasprotnemu spodbudovanju vernih, sveta Cerkev tudi priporoča slovesne, očitne obhode (procesije) za skupno obiskovanje cerkvá. Zato so škofje prejeli oblast, petnajst obiskovanj štirih cerkvá znižati na manjši število za tiste, ki se obhodov vdeležujejo. Za koliko cerkvenih obiskovanj naj veljá en taki obhod, določuje vsak škof za svojo škofijo. V ljubljanski škofiji veljá en obhod za pet cerkvenih obiskovanj. Vernim je pa dano na prosto voljo ali obhodov se vdeleževati ali pa sami za-se obiskovanje cerkvá posamnem opravljati.

Ko bi se do te ali une izmed odločenih štirih cerkvá ne moglo priti, n. pr. zarad povodnji ali zarad pokončanja mostú, bi se s škofovim dovoljenjem namesto nje druga cerkev v obiskovanje odločila.

VIII. Molitev za odpustek

opravljati je namen petnajstkratnega obiskovanja štirih cerkvá. Ni pa zapovedano, kaj in kako

dolgo se mora v vsaki cerkvi moliti; kdor moli pet očenašev in češenamarij, in apostoljsko vero, ali pa druge molitve nekako enake dolgosti, je zadostil, še bolj pa, kdor je bil iz tega namena s pobožnostjo pri sveti maši. Pri skupnih ali pa tudi posamnih obiskovanjih bi bilo prav primerno, ko bi se opravljale molitve, ki so v tej knjižici natisnjene.

Opravljajo naj se pa molitve pri obiskovanji cerkvá v namen svetega Očeta, namreč: „da bi usmiljeni Bog sveto katoliško Cerkev po vsem svetu razširil in povišal, — da bi sedež sv. Petra sovražnikov rešil in rimskega papeža blagoslovil in ohranil, — da bi vse krivoverstva zaterl, krivoverce pa k spreobrnjenju pripeljal, — da bi vsemu keršanskemu ljudstvu mir in edinost podelil, — in da bi sploh spolnil vse svete želje, ktere imajo sveti Oče zarad katoliške Cerkve“.

Glej, da boš opravljal svoje molitve s pobožnostjo in s priserčnostjo. Zato je pa treba že na potu proti cerkvi zbranega duha imeti. Pobožni verni molijo zatorej med potjo od cerkve do cerkve, na priliko, rožni venec, ali premišlujejo to ali uno skrivnost iz življenja ali terpljenja Jezusovega. V tem času pusti tedaj vse časne skerbi na strani, kar je le mogoče, ker ravno prevelika skerb za gospodarstvo, za delo, za kupčijo, za premoženje, sploh za časne reči je bila morebiti kriva, da si si doslej premalo

prizadeval za zveličanje svoje duše; vsaj sedaj pri obiskovanji cerkvá z vso resnobo misli na svoje zveličanje! Nikar se tako hitro v molitvi ne utrudi! Morebiti si le prevelikokrat zane-marjal molitev ali si prehitro jenjal moliti, ko te Bog ni precej uslišal! Uči se tedaj v tem času stanovitno in z zaupanjem moliti. Nikar ne misli, da je čas zgubljen in nikar se ne pri-tožuj zavaljo trudnosti. Ali ni čas, ki ga Bogu v čast in svoji duši v prid obračaš, velikoveč pridobljen, kakor zgubljen? Ali se ne spodobi, da svoje telo in njegove ude enkrat Bogu daru-ješ ko živo, sveto, Bogu dopadljivo daritev, ker si se morebiti dolgo dolgo trudil, da si le svetu služil, ali si morebiti svoje ude še zelo rabil v sužnosti ostudnega greha? Morebiti si jih veliko z lenobo v dobrem ali z urnostjo v hudem po-hujševal, na kar še nisi mislil; zato bodi vesel te prilike, da moraš marsikaj zopet popraviti in druge k dobremu spodbadati z večí gorečnostjo in s pridnim obiskovanjem cerkvá. Kdor ime-novane pogoje prav spolni, dobi odpustek seda-njega svetega leta. Druge svete leta so bile tudi še druge dobre dela zapovedane, zlasti post in mилоšnja, kar sedaj sicer ni potrebno k od-pustku, pa je silo koristno, da se veliki namen svetega leta popolneje doseže, ki prav za prav nič družega ni, kakor zatajevanje samega sebe in delavna ljubezen do bližnjega, ki je oboje k keršanskemu življenju sploh potrebno.

V katerem redu naj bi se zapovedane dobre dela opravljale, ni nič velevanega. Če le vse zapovedane dobre dela prav opraviš, dobiš odpustek, brez ozira na to, ali si s tem ali unim dobrim delom začel ali končal. Eno je pa dobro pomniti: Odpustek se namreč podelí v tem trenutku, ko se poslednje izmed zapovedanih dobrih del opravi; dobiš pa odpustek le, ako si takrat v stanu posvečujoče gnade Božje.

Lahko se pa primeri, da ti ali uni verni težko ali celo ne morejo spolniti pogoja, ki so zapovedane za pridobljenje odpustka svetega leta, in sicer zaradi vnanjih in notranjih zadržkov. Sveti Oče so pa tudi za té z očetovsko ljubeznijo poskerbeli.

IX. Polajšanja v pridobljenje odpustka svetega leta.

1. Polajšanja za tiste, ki zapovedanih dobrih del ne morejo popolnoma opraviti. Nobeden si ne more zapovedanih dobrih del sam polajšati, ako hoče prejeti odpustek svetega leta, ampak le postavljeni vikši cerkveni predniki morejo velevane dobre dela spreminjati. In sv. Oče so to tudi res nekoliko sami storili, nekoliko pa škofe pooblastili, da ali sami ali po družih mašnikih zapovedane dobre dela polajšujejo. Polajšanja so pa té-le:

a) Za popotnike. O tem pravijo sveti Oče: „Popotniki po morji ali po suhem morejo

ta odpustek dobiti, če potem, ko domu pridejo, ali pa tudi med popotovanjem v drugem kraju zapovedane dela opravijo, in stolno ali duhovnijsko ali véliko cerkev v kraju svojega prebivanja ravno tolikokrat obišejo,“ da tam molitev za odpustek opravijo. Za popotnike je tedaj to polajšanje, da odpustek še lahko dobé, ko je sveto leto že preteklo, kadarkoli se domu vernejo, ako so bili na potu zaderževani opraviti zapovedane dobre dela. — Ali pa more dobiti odpustek svetega leta tudi on, ki nekaj zapovedanih dobrih del v eni, nekaj pa v drugi škofiji opravi? Zakaj marsikteri bo med letom dalj časa drugej prebival. Zapovedane dobre dela se smejo opravljati tù in tam, če je le sveto leto v obeh škofijah oznanjeno, in če se le, na priliko, obiskujejo cerkve, ki so ravno tam odločene.

Podaljšanje svetega leta za druge osebe bi bilo le v posebnem prigodku pripušeno, na priliko, ta ali uni bi bil vse druge dela opravil in bi hotel poslednji dan le še sveto obhajilo prejeti, bi bil pa nenadoma v tem zaderževan; takemu bi smel spovednik čas podaljšati tako, da bi obhajilo za odpustek kak drug dan veljavno prejel. Marsikdo je že vse cerkvene obiskovanja doveršil in bi se rad poslednje dni svetega leta spovedal; spovednik pa za potrebno spozná mu odvezo odložiti, in mu tedaj sme čas podaljšati in pozneje, ko je že sveto leto preteklo, zakrament svete pokore in svetega Rešnjega

Telesa podeliti. Nobeden si pa ne more sam časa podaljšati, ker je k temu treba duhovnega pooblastenja, in tudi spovednik ali škof more dati potrebno podaljšanje le, dokler sveto leto terpi; po tem, ko sveto leto preteče, se ne more več podaljševati, ker ga več ní.

b) Za tiste, ki ne morejo cerkvá obiskovati, so dali sveti Oče oblast, da smejo škofje ali sami ali (n. pr. oziroma samostanskih oseb) po samostanskih prednikih ali po spovednikih cerkvene obiskovanja polajševati tako, da morejo molitev za odpustek opravljati v drugi za nje pripravnejši cerkvi ali kje drugej, vendar le tako, da „se jim druge dela pobožnosti, ljubezni do bližnjega ali svete gorečnosti naložé, ki jih imajo namesti cerkvenih obiskovanj opravljati“. K tem zadrževanim štejejo sveti Oče nune in vse ženske, ki v samostanih redovno živé, pušavnike, vse duhovske in neduhovske osebe, ki so zarad bolezni, ječe, vjetja ali zarad ktere koli opovere zadrževani cerkve obiskovati.

c) Za otroke, ki še niso prejeli prvega svetega obhajila, so dali sveti Oče oblast, da škofje ali sami ali po spovednikih smejo takim otrokom namesto obhajila in tudi namesto obiskovanja cerkvá druge dobre dela nakladati.

d) Za skupšine, ktere čvetere cerkve v obhodu obiskujejo, smejo škofje po svoji razumnosti petnajst cerkvenih obiskovanj

na manjši število znižati. K skupšinam pa štejejo sveti Oče korarstva, družbe svetovnih in redovnih oseb, društva, bratovšine, vseučiliša in vsakoršne zbirališa.

e) Za umirajoče, ki so zapovedane dobre dela za pridobljenje odpustka svetega leta začeli opravljati, pa potem umerjó, so sveti Oče izrekli, da je spoved in obhajilo za odpustek zadosti, če tudi cerkvenih obiskovanj ali družih namesto njih naloženih dobrih del niso popolnoma opravili.

2. Polajšanje za prejemo zakramenta svete pokore. Te so dvojne: ene zadevajo posebne verne, ene pa spovednike vernim v prid.

a) Spoved za sveto leto sme vsak pri vsakem spovedniku opraviti, tudi tiste osebe, ktere se sicer smejo le odločenemu spovedniku spovedovati. O tem so sveti Oče ukazali :

Vse nune in novinke si smejo za spoved, ki jo hočejo za sveto leto opraviti, spovednika po svoji volji izbrati izmed vseh tistih, ki so od škofa prav posebej za nunske spovednike poterjeni. To pa ne veljá za druge spovedi, ki jih v svetem letu opravljajo.

Vsi drugi verni obojega spola, svetovni in duhovni, tudi vsi redovniki, celó taki, katerim je sicer naravnost zapovedano, le spovednikom iz svojega reda se spovedovati, si

smejo za spoved, ki jo hočejo opraviti za sveto leto, spovednika izvoliti izmed vseh neredovnih in redovnih mašnikov, ki imajo sploh od svojega škofa pravico spovedovati.

b) Vsi spovedniki imajo za spovedovanje onih, ki za sveto leto spoved opravljajo, posebne pooblastenja; te pooblastenja imajo pa le za notranjo sodbo, ne pa zunaj spovedi, in pa za ravno tistega spovedovanca le enkrat v svetem letu, in samo za tiste spovedovance, „kteri zares želé dobiti odpustek tega svetega leta, in hočejo iz tega namena spoved in tudi druge zapovedane dela opraviti“, pravijo sveti Oče. Za druge spovedovance, kteri hočejo le zakrament svete pokore prejeti, pa nimajo namena opraviti spovedi za pridobljenje odpustka svetega leta, imajo spovedniki samo tiste oblasti, ki jih imajo tudi sicer zunaj svetega leta.

Te posebne pooblastenja za sveto leto poznati je dolžnost spovednikov. Tukaj le še ponovimo, kar je bilo že zgorej povedano, da smejo sedaj spovedniki skorej od vseh grehov in cerkvenih kazni odvezati, od katerih sicer le papeži ali škofje odvezujejo, in da smejo skorej vse obljube v druge dobre dela spreminjati, ako je iz imenitnih vzrokov dobro in koristno. Dobro delo, ki ima obljubo namestovati, ne sme zeló lažji biti, ampak mora biti skorej enako dobro delo, kakor obljuba, da-si je tudi druge verste,

ker so sveti Oče za to sveto leto dali spovednikom le oblast obljube „spreminjati“, ne pa jih „polajševáje spreminjati“.

X. Odpustek svetega leta se sme darovati dušam v vicah v prid.

1. Sveti Oče so rekli, da se odpustek sedanjega svetega leta sme tudi dušam v vicah v prid obrniti. Iz tega se vidi, koliko ljubezen ima sveta Cerkev do duš v vicah, ker jim pri vsaki priliki iz terpljenja pomaga. Temu je pa tako-le:

Kteri v smertnem grehu umerjó, so vekomaj pogubljeni; oni nehajo biti otroci katoliške Cerkve, njim se nič več ne more pomagati. Kteri umerjó popolnoma čisti in torej nimajo nad sabo ne velicega ne odpustljivega greha in tudi ne časne kazni za odpušene grehe, gredó precej v nebesa. Ti ne potrebujejo naše pomoči, ampak oni nam pomagajo s svojo priprošnjo pri Bogu, ako se jim priporočamo.

Kteri pa umerjó brez smertnega greha, pa imajo še nad sabo enega ali več malih grehov ali so vsaj še obteženi s časnimi kaznimi za odpušene grehe, so obsojeni v vice, kjer morajo terpeti, dokler se popolnoma ne očistijo, in potem gredó v nebesa. Te uboge duše so živi udje na telesu svete Cerkve. Zato se jim morejo duhovne dobrote iz občestva svetnikov v prid obrniti, in s tem se jim čas njihovega terpljenja

prikrajšuje, pa ne po njih, ubogih dušah, samih, ker po smerti si nobeden ne more več zaslužnja pridobivati, ampak po nas. Z molitvijo, s postom, z milošnjo, zlasti pa z daritvijo svete maše, pa tudi z odpustki jim moremo zelo zelo pomagati; torej jim tudi hitimo na pomoč, Bogu v čast, ubogim dušam v prid in sebi v zveličanje.

Zarad odpustkov za uboge duše v vicah je pa pomniti to-le :

Nam živim more sveta Cerkev zaklad odpustkov naravnost v prid obračati z odvezo, ker smo še pod njeno sodbo. Tukaj Cerkev tako rekoč govori : „Pod temi in unimi pogoji te odvežem od toliko in toliko časnih kazni, ker ti iz cerkvenega zaklada toliko podarim, kolikor potrebuješ, da si pred Bogom une kazni zbrišeš“. Dušam v vicah pa more Cerkev odpustke le nenaravnost v prid obračati, s tem namreč, da za-nje pri Bogu prosi, ali s prošnjo, ker te duše niso več pod njeno sodbo, ampak so že naravnost prišle pod sodbo Božje pravice same v tem trenutku, ko so življenje na tem svetu sklenile. Tukaj pa Cerkev tako rekoč govori : „Prosimo te, o Bog! vzemi to odkupšino iz cerkvenega zaklada in zato milostno odpusti tej in uni duši vso ali vsaj nekaj kazni, ki jo ima še v vicah terpeti“.

Sвета Cerkev ravna tukaj kakor dobra mati, ki ima nekaj otrok domá, nekaj pa na tujem;

vsi potrebujejo njene pomoči, posebno pa uni na tujem, ker so zavoljo pregreška obsojeni in v ječo verženi. Ta mati pomaga vsem otrokom, pa ne po enakem. Otrokom, ki so domá, daje mati, česar potrebujejo, naravnost z lastno roko; daje jim pa še tudi rešilo za vječene brate in sestre na tujem, ter jim prigovarja, da naj tje gredó in naj to rešilo sodniku nesó in naj ga prosijo, da naj to rešilo sprejme za kazen, ki jo imajo njihovi bratje in njihove sestre še terpeti.

Iz te podobe vidiš, da je ta mati naša sveta Cerkev, in otroci, ki so domá, smo mi, ki še živimo na zemlji, otroci pa, ki so v ječi, so uboge duše v vicah. Rešilo pa so odpustki, ki jih daje sveta Cerkev njim, ki še živé, da jih dušam v vicah v prid obračajo.

Pa le tisti odpustki se morejo dušam v vicah v prid obračati, od katerih sveta Cerkev naravnost pravi, da se morejo dušam v vicah v prid obrniti.

Namen pa, odpustek dušam v vicah v prid obrniti, se ne sme še le pozneje storiti, ampak preden se dobro delo za pridobitev odpustka opravi. Dobro je, ako poseben namen storimo, to je, za posebne duše, pa moramo tudi še namen imeti, drugim dušam v vicah z odpustkom pomagati, ko bi ga perve ne potrebovale, ker od nobene duše gotovo ne vemo, da je v vicah. Tudi lahko namen storimo za duše, ki imajo nar dalj terpeti, ali ki so že nar dalj terpele, zlasti

pa za, tiste, ki morajo morebiti zavoljo nas terpeti, ali katerim smo nar bolj dolžni pomagati. Tudi je zadosti, ako odpustke in dobre dela samo takorekoč Marii v roke položimo, da bi jih po svoji volji ubogim dušam v prid obrnila.

Ko bi pa ta ali uni hotel do ubozih duš v vicah skop biti in bi si mislil: „Jaz hočem sam za-se skrbeti in nimam nič oddajati“, vedi, da zavoljo radodarnosti do ubozih duš v vicah ne bo nič obožal na svoji duši, ampak bo ravno s tem za-se nar bolje poskerbel. Glej: ako je več popolnih odpustkov v enem dnevu, moreš sicer vse dobiti, pa ne moreš vseh svoji duši v prid obrniti. Zakaj že prvi popolni odpustek ti zbriše na duši vse časne kazni za odpušene grehe; drugi, tretji, četerti odpustek pa nič več ne nahaja, kar bi mogel zbrisati; torej ti je brez prida, ako ga hočeš za-se obdržati, neizrečeno veliko pa pomaga ubogim dušam v vicah, ako ga za-nje daruješ. Ko bi hotel vse za-se ohraniti, bi bil enak možu, ki pride z verčem k studencu, da si žejo ugasi, pa okoli studenca nahaja veliko veliko družih ljudi, ki žeje koperné, pa samí ne morejo do vode priti in zato njega prosijo, da naj jim dá piti in naj jih reši hude žeje. Ta mož pa natoči verč samo za-se, in ko je že poln in že čez teče, ga še zmirej ima nastavljenega in pusti vodo nepridoma teči, tako, da mu skopost nič ne koristi, žeje kopernečim pa silno škodo dela. — Dobro

je in prav, da hočeš za svojo dušo pridno skrbeti; ravno zato pa bodi toliko radodarnější do ubozih duš v vicah, ki same sebi v nar hujem terpljenji ne morejo pomagati in tedaj tebe pomoči prosijo. Morebiti ne bo dolgo, ko bo tvoja duša v vicah in si ne bo mogla pomagati; potem bo pa Bog storil, da bodo drugi ljudje na zemlji ravno tako radodarni do tebe, kakor si bil poprej sam radodaren do duš v vicah; pa tudi nasproti: ako si sedaj skop do ubogih duš v vicah, bo Bog pripustil, da bodo tudi drugi skopi do tvoje uboge duše.

Ker pa uboge duše tako željno naše pomoči pričakujejo, ker je toliko ljudi, ki so do duš v vicah tako vne-marni in jih še celo pozabijo, ker svoji duši nar bolj koristimo, ako ubogim dušam pridno pomagamo, in ker Bog sam to tolikanj od nas zahteva pa nam tudi obilno plačilo daje, premiš-ljujmo še

2. Keršansko opominovanje, ubogim dušam v vicah pridno pomagati.

a) Iz ljubezni do Boga. — Bog je nar ljubeznjivši Oče, ki vidi v ubogih dušah svoje ljube otročiče v ognjeni ječi. Iz ljubezni do njih je Bog Oče vstvaril nebo in zemljo in je dal za-nje svojega edinorojenega Sina in jim je pri-pravil večno zveličanje. In Bog Sin je neskončno terpel, da bi jih pripeljal v nebesa in je v sveti

Cerkvi zapustil neskončni zaklad, s katerim jih moremo iz vic odkupiti. In Bog sveti Duh jim je neprenehoma delil vse potrebne gnade. In te tolikanj ljubljene otročiče vidi trojedini Bog v tako pekočem ognji, in nam ponuja pomočke, da bi jih rešili, in tolikanj želi, da bi jim prišli na pomoč in nas hoče zato tako obilno obdarovati, — kateri kristijan bi bil še tako prederzen, da bi te Božje želje zanemarjal? Ako vidiš očeta, ki ti kaže svoje ljube otroke v goreči hiši, in ako te prosi, da jim pomagaj, in ako ti za plačilo ponuja ravno tako dedšino, kakor svojim otrokom, in ako jim lahko in brez nevarnosti pomagaš, ali bi bil do tega očeta tako terd in do teh otrok tako neusmiljen in do svojega lastnega dobička tako slep, da bi iz lenobe ne hotel pomagati?!

Ko bi pa kdo rekel: Če Bog tako zelo želi rešiti uboge duše, zakaj jim pa ne odpustí časnih kazni, ki jih imajo še terpeti? — bi tako govorjenje le iz nevednosti izhajalo. Bog namreč nima le enih, ampak ima vse popolnosti, on ni samo neskončno dobrotljiv, ampak je ravno tako tudi neskončno pravičen. V tem trenutku, ko človek umerje, neha za-nj čas zaslužnja in milostnega odpušnja; kar je izrekla pravična sodba Božja, se mora izveršiti; časnó kazni, v katero so obsojene uboge duše, morajo neogibno ali same preterpeti, ali jo pa moramo mi živi zanje popolnoma poplačati.

Bog ne more za nekaj časa nehati biti pravičen, ne more časnih kazni imeti izbrisanih, dokler jih duše niso preterpele ali jih mi nismo poplačali. Ker je pa Bog tudi do ubogih duš v vicah zmirej neskončno dobrotljiv in jim zmirej zelo želi pomagati, je nam živim dal priložnost pomagati dušam v vicah z dobrimi deli in z odpustki, in je pripravljen, za-nje sprejeti našo pomoč. Pomagajmo tedaj radi in z vso gorečnostjo ubogim dušam v vicah, ker s tem Bogu samemu veliko ljubezen razodevamo. Pa tudi čast Božjo s tem zelo pospešujemo, kar je nar imenitnejši dolžnost vseh stvari; Jezusu samemu je bil nar višji namen na zemlji poveličevanje nebeškega Očeta; sveto pismo nam prav pogosto v spomin kliče dolžnost častiti Boga; svetniki so obračali vse svoje dejanje in terpljenje v čast Božjo. Ali popolno čast moremo Bogu, kolikor nam je mogoče, še le dajati, ko pridemo v nebesa, pa se tudi čast Božja silo povikšuje po vsaki duši, ki pride v nebesa. — Sedaj pa poglej v vice! Tukaj je na milijone duš, ki Boga ljubijo in so večno njegove in ki po njih Bog hrepení; ali na poti proti nebesom jih je zadržála teža časnih kazni, ki še niso zbrisane; stojé pred nebeškimi vratami, ki so jim zaperte, in v tem stanu morejo veliko manj Boga poveličevati. Hiti tje in odpri jim vrata, ki deržé v nebesa, kjer jim je mogoče Boga popolnoma poveličevati. Tvoja dolžnost je povik-

ševati čast Božjo, in prav lahko spraviš v nebesa več svetnikov, ki bodo tudi za-te Boga hvalili in častili in prosili, ko se še na zemlji trudiš, in sam za čast Božjo ne storiš toliko, kolikor Bog od tebe zahteva.

b) Iz ljubezni do ubogih duš v vicah. — Nobeden ne more premeriti velikosti bolečin, ki jih terpé uboge duše. Spervega že terpljenje je čutila! Svetniki, ki so bili o tem od Boga nar bolj razsvetljeni, nam terdijo, da je ogenj v vicah huji, kakor vse, kar moremo na tem svetu hudega terpeti ali misliti; da ena sama iskrica v vicah bolj bolí, kakor nar huji bolečina v tem življenji; da je med našim ognjem na zemlji in med ognjem v vicah tak razloček, kakor med samo namalanim in med resničnim ognjem; še celó, da prebivanje v ognjeni peči na tem svetu bi bilo skorej prijetna kopel v primeri s prebivanjem v vicah. — Ali še vse huji je terpljenje z gube gledanja Božjega. V nebesih je ravno gledanje Božje zveličanim nar veči veselje; in v peklu je ravno zguba gledanja Božjega pravi pekel; v vicah sicer to terpljenje večno ne terpí, pa ta muka je nezmerno velika, morebiti še huji, kakor v peklu. Zakaj pogubljeni so zgubili Boga, ki ga manj spoznajo, ki ga sovražijo, in ki jih tepe; torej je mogoče, da jih njegova zguba manj bolí, kakor uboge duše, ki so od Boga še ločene, ki ga popolnoma ko nar veči dobroto spoznajo, ki ga tedaj nezmerno

ljubijo, in ki jih tudi on neskončno ljubi. Zato je tudi neizrečeno veliko to terpljenje, da še niso pri Bogu, da ga še ne posestvajo! — K temu pa še pride terpljenje zaradi hrepenenja po pomoči! V teh nar hujih bolečinah si kar nič ne morejo pomagati, vidijo pa, da bi jim mi tako lahko in tako zdatno pomagali. Kako hudo bi jih tedaj bolelo, ko bi naše pomoči zastonj čakali! Ženin se pelja z nevesto po morji. Nevesta ženina nekoliko razžali; ženin jo izpostavi na pustem otoku in se odpelja. Kako čutilo jo sprehaja, ko se vidi izpostavljeno in zginjati ladijo spred oči! Pa upa, da se bo ladija kmali po njo vernila — pa zastonj! upa jutri — zastonj! upa pojutranjem — ne prikaže se več! Sedaj pa moli k Bogu, da bi se druga ladija memo peljala, in velikokrat misli, da je v daljavi ladija viditi — pa oh, noče se bližati, moti se le njeno trudno oko! In zopet se kaže pikica v daljavi, ali bo zopet zmota? Ne, pikica je čedalje večji, se bliža, ladija je! Kako hrepeni in upa biti rešena, in kako se boji, da bi je ne ugledali! in daje znamenja in teka sem ter tje, da bi jo vidili, in kriči na vso moč! — oh, niso je vidili uboge reve, ladija se je memo peljala, in ji zgine spred oči! In zopet čez dolgo časa ugleda ladijo, poprime vse svoje slabe moči, kliče in miga — pa, ljubi Bog! ne vidijo je, in se memo peljajo; kako neizrekljiva bolečina za ubogo, tako blizo viditi pomoč, ki je že tako

dolgo želi, in jo — morebiti za vselej — spred oči zgubi! Pa glej! preden ladija v daljavi popolnoma zgine, se oberne, se bliža otoku, našla je ubogo revo, in jo reši! — Ali umevaš to podobno? V tej ladii sediš ti sam in se pelješ čez morje sedanjega časa v večnost. In uboga reva na pustem otoku je duša v vicah; ali jo poznaš? duša je tvojega očeta, tvoje matere, tvojega brata, tvoje sestre, tvojega moža, tvoje žene! Kako dolgo so že čakali tvoje pomoči! Ali se boš merzel in vnemaren memo peljal, dasiravno si jih že našel? — O bodi hvaležen Bogu, da jim moreš pomagati, in pomagaj jim, kar ti je le mogoče, iz ljubezni do Boga, iz ljubezni do ubogih duš v vicah; pa tudi:

c) Iz ljubezni do samega sebe. Ako se namreč ubogih duš v vicah usmilimo in jim pomagamo, si pridobimo sami za-se nar večji dobiček.

aa) Hvaležnost ubogih duš v vicah je večji, kakor si sedaj moremo misliti. Ker z našo pomočjo poprej pridejo iz nar hujega terpljenja v neizrekljivo nebeško veselje, k Bogu samemu, si štejejo v dolžnost, da za nas, dobrotnike, Boga prosijo milosti in blagosti. Kdor tedaj s priprošnjo in z darovanjem odpustkov ubogim dušam pomaga, ima ravno toliko priprošnjikov pri Bogu, kolikor je duš rešil ali jih popolnemu rešenju približal. — Pa ne samo tadaj, kadar že v nebesa pridejo, ampak že sedaj, ko še v vicah terpe in za-se nič ne morejo sprositi,

nam njih priprošnje pri Bogu zelo pomagajo, in tudi njih angelji varhi in sveti pomočniki za nas Boga prosijo, tako da je ni pobožnosti, s katero bi pri Bogu toliko milost prejeli, kakor ravno s pomočjo, ki jo skazujemo ubogim dušam v vicah. Sveti Katarini Senenski je Gospod rekel, da ji je na priprošnjo ubogih duš šest sto velikih milost podelil. In sveta Katarina iz Bolonje iz lastne skušnje pripoveduje, da je Boga velikokrat posebnih milost prosila po priprošnji svetnikov v nebesih, pa jih ni prejela; če je pa potem za duše v vicah kaj dobrega storila in po priprošnji teh terpečih Božjih otrok Boga ravno teh milost prosila, jih je precej prejela, v telesnih in duhovnih zadevah. To Bog gotovo dela zato, da bi bili toliko močnejše nagibovani pomagati ubogim dušam v vicah. „Stoterno se nam poverne, kar ubogim dušam v vicah storimo“, pravi sveti Bernard; in sveti Ambrož poterjuje to rekoč: „Kar iz pobožnega namena ubogim dušam v vicah v prid oberujemo, se spremeni v naš lastni prid, in po smerti se nam stoterno poverne“. Še celó, če molimo za spreobrnjenje ubogih grešnikov, je nar boljše, da te molitve Bogu darujemo za uboge duše v vicah, da bi one sedaj in pozneje v nebesih molile za spreobrnjenje ubogih grešnikov. Kdor ima tedaj pravo ljubezen in skerb za duše v vicah, s tem za-se nar boljše skerbí, ker so mu one nar močnejši priprošnjice pri Bogu.

bb) Dobí pa tudi še pomoč vseh angeljev in svetnikov v nebesih. Svetniki in angelji močno ljubijo uboge duše v vicah, in kolikorkrat duše iz vic rešimo, napravimo vsem nebeščanom veliko veselje. Zakaj če je že nad grešnikom, ki se spokorí, toliko veselje v nebesih, dasiravno morebiti pozneje vendar še greši in se pogubí; koliko veselje mora še-le biti nad dušo, ki popolnoma očišena v nebesa pride in jih nič več ne more zgubiti? Kako zelo bo tedaj veselilo Marijo, mater milosti in usmiljenja, da je njena priprošnja in materna skerb to dušo v večno zveličanje pripeljala!

Koliko veselje bo imel sveti angelj varh te duše, da je njegov varovanec po tolikih nevarnostih na zemlji in po tako hudem terpljenji v vicah vendar srečno prišel v večno veselje! Koliko veselje bodo imeli vsi drugi angelji, ko bodo vidili, kako prazne sedeže v nebesih ljudje bolj in bolj posedajo! Koliko veselje bodo čutili vsi svetniki, ker se njih hvaležnost do Boga in njih veselje odslej pomnožuje, kolikorkrat pride nov izvoljenec v prelepe nebese! In starši in otroci, in sorodniki in prijatli, bratje in sestre in domačini, koliko veselje bodo imeli, ko bodo našli, da so pred odločenim časom rešeni oni, ki so bili po Božji previdnosti z njimi v bližnjem rodu! Vsi ti svetniki pa dobro vedó, da se imajo nam zahvaliti, da so poprej dosegli to veselje, ako smo v keršanski ljubezni uboge duše iz vic re-

šili; in zato združujejo svoje priprošnje pri Bogu za nas z rešenimi dušami in nam stoterno povračujejo, kar smo storili za njih rešitev.

cc) S tem dobimo nar večí plačilo od Jezusa Kristusa samega. Gospod pravi, da bo pri sodbi posebno gledal na to, ali smo dela usmiljenja in keršanske ljubezni do bližnjega opravljali ali opušali. In kdor ubogim dušam v vicah pridno pomaga, zares opravlja vse te dela. Lačne so, in nasituje jih po duhovno z angeljskim kruhom; žejne so, in napaja jih s kervijo Jezusa Kristusa; nage so, in oblači jih z oblačilom večne časti; bolne so, in ranjene in hudo terpé, in zdravi jih z zdravilom k večnemu življenju; vjete so v strašni ječi, in pelje jih v hišo večne slave; v pregnanstvu so, uboge tujke, in spremlje jih v večno domovino in v naročje nebeškega Očeta, ki jih tako željno pričakuje. Vse to je Gospodu Jezusu Kristusu tako prijetno, kakor bi tega ne bili drugim, ampak njemu samemu storili, kakor on sam razločno in naravnost pravi v svetem evangelii, kjer jim je za to že zveličanje zapisano: „Pridite, oblagodarjeni mojega Očeta, in posedite kraljestvo, katero vam je pripravljeno od začetka svetá“. (Mat. 25, 34.)

dd) Pa tudi vsa presveta Trojica daje neskončno plačilo za pomoč, ki jo skazujemo ubogim dušam v vicah. Zakaj s tem trojedinemu Bogu skazujemo veliko ljubezen in

veliko čast. Kakor bi oče rad obilno poplačal njemu, kateri mu je njegovega ljubega otroka rešil iz goreče hiše, tako nam plačuje Bog, ako mu terpeče otroke iz hudih vic rešimo.

Kdortedaj samseberesnično ljubi, naj pridno pomaga dušam v vicah! In ako te vse té nezmerne plačila ne morejo k temu spodbosti, pomisli tudi še, kaj ti je Bog tudi v tej zadevi zažugal.

Narpervo pravi Gospod: „Dajte, in se vam bo dalo“. Ako hočeš tedaj za tisti čas, ko boš sam v vicah terpel, pomoč imeti, pomagaj sedaj ubogim dušam v vicah; in ako hočeš imeti veliko pomoči, pomagaj jim veliko; in ako nobene pomoči nočeš, jim nič ne pomagaj.

Potem pravi Gospod: „Skakoršno mero bote merili, s tako se vam bo odmerjalo“. Radodarnemu pa povračuje Bog sicer z ravno tisto mero, pa ne v enaki, ampak v veliko veči obilnosti, kakor je obljubil: „Dobro natlačeno in potréseno in zverhano mero vam bodo dali v vaše naročje“. In on, ki to obeta, je Gospod, ki ima vse v svojih rokah, do ktere se tudi vse priprošnje vernih za uboge duše v vicah obračajo. Če si tedaj skop do ubogih duš v vicah, bo Gospod pripustil, da ti bodo tudi oni, ki te bodo preživeli, le prav malo pomagali; in ko bi ti tudi hotli obilno pomagati, bo Gospod njihove dobre dela drugim dušam v vicah v prid obrnil, tebi bo pa le prav malo v

prid prišlo. Ako pa dušam v vicah prav rad pomagaš, ti bodo tudi drugi po tvoji smerti prav radi pomagali; in ko bi te tudi vsi pozabili, ti vendar tudi to ne bo škodovalo. Sej molimo tudi za vse duše v vicah sploh, ne samo za znance; in vsak mašnik mora pri sveti maši večkrat, zraven tega pa tudi zopet vsak mašnik in vsaka redovna oseba v duhovnih urah nar manj sedemkrat na dan za vse duše v vicah sploh moliti. Iz te in druge pomoči ti bo Gospod preobilno veliko v prid obernil, da tebe samega kmali iz ognja reši, ker si si sam za uboge duše v vicah toliko prizadeval.

Poslednjič pravi Gospod: „Blagor usmiljenim, ker bodo usmiljenje dosegli. Nasproti pa sodba brez usmiljenja njim, ki nimajo usmiljenja“.

Bodi tedaj moder, moj ljubi kristijan, in imej posebno skerb za svojo ubogo dušo, da boš dobival mnogo in veliko pomoč, kadar boš sam v vicah. Za-se pa bolje ne skerbiš, kakor z veliko ljubeznijo do ubogih duš v vicah.

Če tedaj pomislimo, da s pomočjo, ki jo skazujemo ubogim dušam v vicah, na eni strani nič ne zgubimo, na drugi strani pa sami za-se dobivamo toliko milost na zemlji, toliko pomoči v vicah, tako nezmerno plačilo v nebesih, bi se pač ne bilo čuditi, da bi bili dobro podučeni kristijani že zdavnej storili sklep, vse vselej dušam v vicah v prid darovati. In glej, to se

je tudi res že zdavnej zgodilo, in se še zmirej godí. O tem hočemo še natančneje govoriti. Ta vseobsežna pomoč se imenuje

3. Velikodušno dejanje ljubezni do ubogih duš v vicah. To dejanje ljubezni do duš v vicah je v tem, da storimo terden sklep in resnično obljubo, vseh dobrih del, ki jih sami v življenji opravljamo, in ki jih bodo drugi po naši smerti za nas opravljali, zadostivni sad, ki nam samim gre, prečisti Devici v roke položiti, da bi jih Marija z materno ljubeznijo po svoji volji podelila ubogim dušam v vicah.

Marsikoga spervega ta misel ostraši, ker meni, da se s tem znebi vsega zasluženja in vseh dobrih del in tedaj po smerti brez vsega dobrega pride Božjemu Sodniku v roke; in ker tudi še meni, da potem za nobenega drugega ne more moliti ali delati, ker je vse daroval ubogim dušam v vicah. — Ko bi bila ta misel o dejanji ljubezni do ubogih duš v vicah resnična, bi se ta obljuba ne smela storiti. Ali ta misel je napačna, resnica je pa ta-le.

Glej, vsako dobro delo, ki ga opraviš v stanu posvečujoče gnade Božje, ima vsaj trojin lep sad: prvič za čas tvojega življenja na tem svetu veliko gnad za dušo in telo, za te in za druge, če za-nje moliš, in ta sad se ne daruje dušam v vicah, ampak ves ostane tebi in unim drugim, za ktere moliš; drugič za večnost pomnoženje

nebeškega veselja, in tudi to tebi samemu popolnoma ostane; tretjič zmanjšanje časnih kazni za odpušene grehe, tedaj sad, ki bi nam bil v zvezi z Jezusovim zasluženjem zmanjšal zaslužene časne kazni. In samo ta tretji sad se z velikodušnim dejanjem ljubezni Marii prečisti Devici izročí za duše v vicah, — pa tudi ta tretji sad se jim ves ne daruje, ampak le tisti del, kateri je bil nam samim namenjen, tako, da tudi od tega tretjega sadu se ne oddaja tisti del, kateri je drugim namenjen; na priložnost, mašnik mora večidel za druge maševati; vse tedaj, kar se more sploh tem drugim oddati, jim tudi popolnoma neprikračeno ostane. Mašnik si pa pridobiva s pobožnim maševanjem za tukaj več gnado, za tam pa več slavo, to mu tudi popolnoma neprikračeno ostane. Mašnik hoče tudi za veliko družih pri sveti maši moliti in se jih sploh pobožno spominjati; to vse lahko stori brez oviranja. Mašnik mora dalje veliko svetih maš brati za posebne, imenovane ranjce, njim ni s tem nič prikračenega; ali mašnik tudi še za-se dobiva zadostivni sad daritve svete maše, in le ta poslednji del more mašnik z junškim dejanjem ljubezni Materi Božji za duše v vicah izročiti. — Ravno tako je tudi pri svetovnih ljudeh: ti tudi molijo in dajo za maše in opravljajo dobre dela za-se in za veliko družih, za svoje starše in otroke in brate in sestre in dobrotnike, za žive in za posebne ranjce, ki so

jim zlasti v dragem spominu. Pa vse to ostane popolnoma neprikračeno. Le oni del, ki gre njim samim, in le kolikor je zadostiven za zaslužene časne kazni, darujejo z junaškim dejanjem ljubezni po Mariinih rokah ubogim dušam v vicah; ostane pa drugi del, s katerim si pridobivajo gnad na tem svetu, in tudi tretji del, s katerim si služijo veči slavo v nebesih.

Iz vsega tega se vidi, da velikodušno dejanje ljubezni nikomur drugemu ni v škodo; poglejmo še, če mi sami ne terpimo velike škode, ko bi storili to junaško dejanje ljubezni za duše v vicah. Ta škoda bi bila namreč v tem, da bi potem morebiti mi sami mogli dalj terpeti v vicah, ako smo zadostivni sad dobrih del, ki nam samim gre, darovali dušam v vicah. Kako tedaj, ali res terpimo kaj škode, ali ne? — Ne samo, da nimamo škode, nam izhaja velikoveč iz tega še velik prid. In to hočemo sedaj razložiti.

Spominjaj se prilike, ki jo pripoveduje Jezus v svetem evangelii od kralja, ki mu je bil hlapec dolžan 10.000 talentov, to je, več kakor 20 milijonov goldinarjev, in od družega hlapca, ki je bil prvemu dolžan sto denarjev, to je, manj kakor 20 goldinarjev. Kaj nas uči Gospod v tej priliki? Da bi bil kralj prvemu hlapcu odpustil ves dolg, več kakor 20 milijonov, ko bi bil tudi on usmiljen in bi bil odpustil 20 goldinarjev dolgá svojemu ubogemu sohlapcu. V tem našem

sedanjem vprašanji hoče tedaj reči to: ako iz ljubezni do Boga svoj mali znesek zadostivnega sadú svojih dobrih del dušam v vicah darujemo, nam bode Bog za to dal veliko veliko veči znesek gnad na tem svetu, pomoči v vicah in časti v nebesih.

Ali misli si moža, ki je ravno spravil sto goldinarjev in hoče dolg plačati. Pa mu reče bogat gospod: Glej tù-le drugih ljudi, ki imajo tudi dolgé in so v ječo verženi in velike muke terpé. Ali bi se jih ne hotel usmiliti in jim tega denarja dati, da se iz ječe rešijo? — Ta mož lahko odgovori: Jaz imam sam dolgé, in le malo premoženja; kako bi dal še to malenkost, ki jo imam? Če pa ta mož vé, da je ta gospod tolikanj dober in mu bo dano milošnjo stoterno povernil, gotovo ni njegova škoda, ampak le njegov veliki prid, ako je radodaren in usmiljen. In tako dela Gospod v resnici z dobrimi kristijani, ki iz ljubezni do njega in iz usmiljenja do ubogih duš v vicah junaško dejanje ljubezni pridno opravljajo. Sveta Jedert je opravljala to dejanje, in Gospod ji je nekdam rekel: „Za ljubezen, s katero si vse svoje zadostivne dela odstopila dušam v vicah, ti odpustim v tem trenutku vse kazni, ki bi jih imela v vicah terpeti; zraven tega ti bom vsako dobro delo za duše v vicah stoterno povernil in tvojo slavo v nebesih radodarno pomnožil.“ — Res je sicer, da si z junaškim dejanjem ljubezni sam nekaj dobrega odzameš in

daš drugim in bi bil s tem nekoliko ubožnejši; ker pa to storiš iz ljubezni do Boga in iz keršanskega usmiljenja do ljubih in dobrih otrok Božjih v vicah, ti Bog to tolikanj obilneje poverne, in si tedaj poslednjič veliko bogateji.

Pa še drug in veliko dražji sad ima za te to dejanje ljubezni. V podobi bi se ta sad lahko popisal tako-le: Zadostivni sad tvojih dobrih del je podoben perišu soldov, ki jih Marii izročiš za duše v vicah. To je pa Bogu tako dopadljivo, da ti namesto njih dá eno pest zlatov. To podobo ti hočem razjasniti. Ako namreč zadostivni sad svojih dobrih del iz ljubezni do Boga in iz keršanskega usmiljenja do ubogih duš v vicah daruješ, je to zopet novo dobro delo velike vrednosti. Z novega dobiš tedaj zgorej imenovani trojni lepi sad dobrih del, namreč gnad za dušo in telo na tem svetu, veči čast v nebesih, in zmanjšanje zasluženih časnih kazni, kakor se ti tudi tisti del tvoje pšenice, ki je ne povžiješ in ne prodaš, ampak z novega useješ, ne pozgubi, ampak ti z novega dá bogateji žetev. Izmed imenovanega trojnega sadu je pa gnada veliko dražji memo pomanjšanja zasluženih časnih kazni, in slava nebeška je zopet veliko dražji memo same gnade. Z junaškim dejanjem ljubezni vzameš tedaj le en sad, in sicer nar manj dragi zadostivni sad, in ga useješ; in potem žanješ z novega trojni sad, namreč zopet zadostivni sad, in pa še una dva druga veliko dražji sadova,

pomnoženje gnade in slave. In to pomnoženje imaš zmirej in zmirej zopet pri vsakem dobrem delu in dospeš do veliko sto in sto stopinj višji slave; in ena sama stopnja bi bila že vredna, da bi za to, da jo dospeš, daroval ves zadostivni sad svojih dobrih del, ko bi potem tudi res veliko dalj terpel v vicah. Zakaj terpljenje v vicah bo nehalo in ne bo vekomaj terpelo; višji stopnja slave pa je nebeški zaklad, ki nikdar ne mine in te bo vekomaj povelečeval in bolj osrečeval.

Da tedaj sad junaškega dejanja ljubezni kratko ponovimo, moramo reči: vsem, za ktere dobre dela opravljamo, to darovanje za uboge duše v vicah nič ne jemlje, oni nimajo škode; — uboge duše v vicah pa imajo neizrečeno velik prid; — mi sami si pa s tem pridobivamo narveči prid; nekaj dobrega darujemo, in nekaj veliko boljšega zato od Boga dobivamo.

In ker ima to dejanje ljubezni tako drag sad, sveta Cerkev tudi svoje otroke k temu spodbada in vabi, zlasti pa z odpustki za tiste, kateri opravljajo junaško dejanje ljubezni:

a) Vsak mašnik, kateri to dejanje opravlja, ima pri vsaki maši v svojem življenji, ki jo za ranjce daruje, osebno predpravico altara in mu ni treba drugotnega podeljenja te predpravice.

b) Vsi drugi verni, kateri to dejanje opravljajo, imajo popoln odpustek za duše v vicah pri

vsakem svetem obhajilu, ako v očitni kapeli ali cerkvi za odpustek molijo. In ker oni, ki imajo dolgo bolezen, ne morejo svetega obhajila velikokrat prejeti, jim sme spovednik drugo dobro delo zato naložiti, da morejo tudi oni odpustek dobiti.

c) Potem dobivajo tudi še popoln odpustek za duše v vicah vsak ponedeljek v letu, ako so pri maši za duše v vicah in v cerkvi za odpustek molijo. Ako pa zavoljo postavnega za deržka ne morejo v ponedeljek pri maši biti, morejo odpustek dobiti pri maši v nedeljo, dasiravno so že tako dolžni ta dan pri maši biti. (Torej dva popolna odpustka, ako tudi sveto obhajilo prejmejo in molitev za odpustek dvakrat molijo.)

Pomniti je pa, da bi ne bilo prav zaradi tega sveto obhajilo večkrat prejemati, kakor je po spovedniku pripušeno.

d) Poslednjič deležniki tega junaškega dejanja ljubezni do duš v vicah morejo vse odpustke ubogim dušam v vicah v prid obrniti, tudi tiste, ki sicer nimajo tega pristavka.

Ljubi kristijan! skleni, ali veliko ali pa še bolje vse (v razloženem omejenem pomenu) za duše v vicah delati in jim darovati odpustkov, kolikor ti je le mogoče. Stori to Bogu v čast in iz ljubezni do Boga, iz ljubezni do ubogih duš v vicah, in pa iz ljubezni do samega sebe, ker ravno s tem si pridobivaš toliko gnad na

tem svetu, toliko pomoči v vicah in toliko časti in slave v nebesih!

Ravno iz tega namena, da bi se v svetem letu veliko duš iz vic rešilo, so dovolili sveti Oče, da se sme odpustek svetega leta dušam v vicah v prid obrniti. Tudi ne nehajo v svetem letu odpustki za duše v vicah, in še celo vsi drugi odpustki, ki jih drugoč le živi dobivajo, se morejo v svetem letu dušam v vicah v prid obrniti.

XI. Vsak naj si prizadeva za pridobitev vseh duhovnih dobrot v svetem letu.

Za pridobljenje odpustka sedanjega svetega leta je sicer veliko več zapovedanega, kakor pri drugih popolnih odpustkih. Pri teh je namreč zadosti, da le enkrat v cerkev greš in tam za odpustek moliš. Za odpustek svetega leta moraš pa štiri cerkve petnajstkrat obiskati in v vsaki cerkvi vselej opraviti molitev za odpustek. Še težavneje je bilo druge svete leta za one, ki so v Rimu prebivali, ker so mogli štiri daljne cerkve celó tridesetkrat obiskati; nar težje je bilo pa za tiste, ki so za pridobljenje odpustka svetega leta v Rim popotovali, kjer so mogli štiri cerkve petnajstkrat obiskati in so še zraven imeli veliko truda in stroškov na popotovanji.

1. Pa premisli, kolike dobrote si za to ceno lahko kupiš. — Ko se je še ostra pokora nakladala, je on, ki je delal očitno pokoro, od pepelnične srede do vélicege četrtega

vžival le kruh, sol in vodo, in nič drugega, in še teh reči so si mógli v Božjem imenu pri drugih sprositi in na tleh sedé vživati; le oni, ki so bili prav slabega zdravja, so smeli trikrat v tednu tudi še malo zelenjave privzeti, pa vselej še le po solnčnem zahodu. Nosili so volnato obleko na golem telesu, le v tej obleki in na tleh so spali, ni jim bila pripušena kópel, niso smeli voziti se ali jezdariti, ampak le peš in bosí so hodili, pota si niso smeli prikrajševati s tem, da bi bili šli čez most ali po bližnjici čez polje; niso se smeli pri ognji greti, in sploh si niso smeli privoliti sicer pripušenih prijetnih rečí; vsake vesele družine so se ogibali, in si niso smeli nič dovoliti brez privoljenja cerkvenega prednika. Ali ni bilo to vse huji, kakor leuno, kar Cerkev ukazuje v pridobljenje odpustka svetega leta? Ko bi tudi v svetem letu druge dobrote ne dobil, kakor odpustek za 40 dni, bi bil vendar za-nj veliko veliko manj terpel, kakor on, ki je poprejšnje čase 40 dni pokoro delal. Vedi pa, da to, kar storiš za sedanje sveto leto, ti ne dá odpustka za 40 dni, ampak popoln odpustek, in pa še prevdari, da tudi nar popolnejši odpustek je le majhen del nezmernih milostnih zakladov, ki nam jih sveto leto ponuja: da smo namreč vseh storjenih grehov očišeni in v prav keršanskem življenji poterjeni do konca, na kar pride večno zveličanje, da-si tudi ne omenimo tistih dobrot, ki jih tudi za druge dobivamo.

2. Pomisli še tudi, koliko težje se je ta dobrota poprejšnje veke v Cerkvi dobivala. S Kristusovim pooblastenjem je sveta Cerkev spokornim vselej grehe odpušala ter jim vselej pokoro nakladala, da bi zbrisali časne kazni, ki so jih zaslužili pred Božjo pravico, in pa da bi njih duša, ki je bila zavoljo storjenih grehov oslABLJENA, novo moč dobila in se popolnoma pozdravila. Ali te pokorila niso bile povsod enake in se niso povsod enako opravljale. Že v začetku četrtega veka je bilo ostro pokorjenje vravnano, in oni, ki so z velikimi grehi očitno pohujšanje dajali, so mógli tudi z očitno pokoro pohujšanje popraviti. Bile so pa štiri stopnje v pokorjenji, ki so jih mógli spokorniki zaporedoma prehoditi, kar ni terpelo malo dní, ampak pri marsikterih deset, dvajset let ali še celo do smerti.

Na prvi spokorni stopnji so se imenovali jokajoči. Izločeni so bili od cerkve in od vsega, kar se je v cerkvi godilo. Kadar so se verni k službi Božji zbirali, so bili spokorniki v cerkveni lopi, in nar večji grešniki med njimi so bili pod milim nebom tudi v dežji in viharji. Bosí, s priklonjeno glavo, v rasovnik zaviti so na obraz padali, glasno se svojih grehov obtoževali in se v priprošnjo priporočali njim, ki so v cerkev hodili.

Potem, ko so se zadosti dolgo vadili v ponižnosti in ostri pokori, so smeli stopiti na

drugo spokorno stopnjo in so se imenovali poslušajoči; smeli so namreč v cerkev iti in v nar zadnjem prostoru poslušati hvalne pesmi, branje iz svetega pisma in pridigo. Preden se je pa sveta maša začela, so mógli zopet iz cerkve iti.

Potem so prišli do tretje spokorne stopnje in so se imenovali klečeči; smeli so že v cerkvi iti do lece, kjer so tudi smeli biti pričujoči pri prvem delu svete maše; pred darovanjem pa so mógli poklekniti, da so prejeli pokladanje rok z molitvijo, in na to so šli iz cerkve. Poslednjič so prišli do četrte spokorne stopnje, in so smeli biti pri vsi sveti maši in z drugimi vernimi stati blizo altarja, in so se zato imenovali stoječi, kar je naznanjalo njih vstajenje od greha in njih vdeleževanje Kristusovega vstajenja.

Te dolge leta so mogli spokorniki prav hudo pokoro delati, niso smeli lepši obleke nositi, tudi ne vina piti, ne mesa jesti, ne voziti se ali jezdit, ampak peš so mogli hoditi ali popotovati, in ves čas v molitvi, postu, čuji in v družih spokornih delih živeti. In vendar so uni spokorniki tako priserčno prosili in so se tudi drugim priporočali v priprošnjo, da bi jim bilo le pripušeno delati to pokoro in vidili so posebno milost v tem, da so smeli hoditi po stopnjah očitnega pokorjenja, ker so velikost greha in neizrekljivo dobroto odpušenja bolje spoznali in

bolj prav cenili. In tudi veliko drugih kristijanov, ki niso bili storili unih velikih grehov, za ktere je bila popisana pokora zapovedana: odstop od vere, radovoljni uboj, hude nečistovanja, — veliko jih je iz gorečnosti do prostovoljne pokore za veliko manjši ali za skrivne grehe prosilo, da bi se jim privolilo delati očitno pokoro, ker jim je bila še zmirej nepopisljiva sreča dobiti odpušenje, če tudi po dolgem in hudem pokorjenji.

Pa ne samo za nar večji, tudi za manj ostudne, pa vendar smertne grehe, in še celo za odpustljive pregreške so bile v tistih časih posebne pokorila zapovedane, ki se nam sedaj zelo hude dozdevajo in ki se jim je mógel spokornik voljno podvreči, ako je hotel dobiti odpušenje. Ene hočemo tukaj naznaniti, da se lože prepričamo, kako potrebno je imeti spokorno življenje, in da tudi razvidimo, kako silo majhne so sedanje dobre dela, ki so zapovedane za pridobivanje nezmernih duhovnih dobrot svetega leta.

„Kdor je vedoma krivo prisegel, naj se posti 40 dni ob kruhu in vodi in naj naslednjih sedem let pokoro dela, in naj se tudi pozneje nikdar brez pokore ne puša.

Kdor ob nedeljah ali praznikih hlapčevsko delo opravlja, naj dela pokoro tri dni ob kruhu in vodi.

Kdor ob praznikih ples napravlja, naj dela pokoro tri leta.

Kdor v cerkvi med službo Božjo govori, naj dela pokoro deset dni ob kruhu in vodi.

Kdor je prelomil postno zapoved, naj dela pokoro sedem dni za vsak dan.

Kdor je staršem krivico storil, naj se tri leta pokorí.

Kdor starše preklinja, naj dela pokoro 40 dní ob kruhu in vodi.

Kdor je starše udaril, naj se sedem let pokorí.

Komur je otrok iz zadolžene vnemarnosti umerl brez svetega kersta, naj dela pokoro tri leta, in eno leto ob kruhu in vodi.

Kdor svojega brata (to je, svojega bližnjega) sovraži, naj dela pokoro ob kruhu in vodi, dokler se ž njim ne spravi.

Ako se je neoženjen z neomoženo enkrat pregrešil, naj dela pokoro eno leto.

Ako se je neomožena z oženjenim pregrešila, naj dela pokoro dvajset let. (Nar hujši je pa prešestvanje in torej tudi pokora, ako sta o ba prešestnika zakonska.)

Kdor se je pregresil z dvema sestrama, naj dela pokoro vse življenje.

Ako se je otrok sam sabo pregrešil, naj dela pokoro 40 dni; in ako je že 15 let star, naj se za ta greh 100 dni pokorí.

Ako se žena nečimurno lepotiči, da bi drugim možem dopadla, naj dela pokoro tri leta.

Ako je oskerbnik kaj ukradel, mora pover-
niti in tri leta pokoro delati.

Kdor svojega bližnjega rad opravlja in ga obrekuje, naj se pokori sedem dni ob kruhu in vodi.

Kdor si hoče tuje blago po krivici prilastiti, naj dela pokoro tri leta.“

Ta ostrost v pokorjenji je terpela več vekov. Ko je pa gorečnost kristijanov v pokorjenji odjenjevala, je dobra mati katoliška Cerkev to ostrost popušala, dokler ni polagoma prišla do te nenavadne usmiljenosti, ki jo dandanašnji razodeva. Zakaj pa? Ker je sveta Cerkev z žalostjo vidila, da marsikteri grešniki iz strahú pred hudo pokoro raji pokoro in spreobrnjenje zanemarjajo in raji v večno pogubljenje gredó, da bi pa mnogi izmed njih prišli k spovedi in k resničnemu spreobrnjenju, ko bi vedili, da se jim ne bo tako huda, ampak veliko lažji pokora naložila. Se ve, da v spokornosti sami, to je, v resničnem spreobrnjenji serca, v potrebnosti resničnega nadnatornega kesanja, terdnega sklepa poboljšati svoje življenje, odkritoserčne spovedi, ogibanja prostovoljne bližnje priložnosti k smertnemu grehu, in resnične volje, opraviti naloženo pokoro, v teh potrebnih rečeh, ki jih je Bog sam nepreklicljivo odločil, Cerkev nič ne more spremeniti; nasproti pa odločevati mero spokornih del, veči ali manjši, daljši ali krajši pokorila nakladati, to je Gospod

Jezus Cerkvi prepustil, da po različnih okolišinah različno ravna, kakor je namreč koristnejši za večno zveličanje spokornikovo.

Da to bolje razumevaš, si misli dva grešnika, ki sta enak greh storila; prvi je pa živel v starem času in njemu je bila huda pokora za več let naložena; drugi živi sedaj, in njemu se dá v primeri majhna, ne prehuda pokora. Kakošen razloček je tedaj med obema spokornikoma? Prvi se z dolgo hudo pokoro v čednostih bolj vterjuje, in se povernitve v greh lože obvaruje, in pride po smerti s kratkimi vicami ali pa še celo brez vic v nebesa, ker se je že na tem svetu popolnoma ali vsaj večidel spokoril. Drugi se bo lože v grehe povernil, se bo manj v čednostih vterjeval, ter bo dolgo in hudo v vicah terpel in se očiševal, ker je tukaj le majhno pokoro storil.

Zakaj je pa po tem takem Cerkev pokoro tolikanj zljajšala? Zato, ker bi sicer toliko grešnikov v nespokornosti terdovratno ostalo, ki bi tedaj bili pogubljeni. Ali morebiti ne misliš, da bi prav veliko grešnikov raji popustilo Cerkev in svete zakramente in vero, kakor bi pa po unih štirih stopnjah delalo dolgo in hudo pokoro? Ta velika usmiljenost svete Cerkve pa vendar brez števila grešnikov zopet oserčuje, da vsaj opravljajo, kar je potrebno k odpušenju grehov, in tako pridejo vendar po dolgem in hudem terpljenji v vicah poslednjič v

nebesa. — Pa tudi, kar zadeva zgorej imenovane nevarnosti, je dobra, previdna mati sveta Cerkev prav modro poskerbela. Perva nevarnost je namreč ta, da grešnik, kateri le majhno pokoro opravlja, se lože v stare grehe poverne in se teže v čednostih vterdi. Da se ta nevarnost odverne, mu ponuja sveta Cerkev druge, in še celo zdatniši pomočke, namreč pogostno prejemo svetih zakramentov. Druga nevarnost je veliko daljši terpljenje v vicah; za odvernitev te nevarnosti pa ponuja sveta Cerkev obilniši odpustke, in silo polajšuje njih pridobljenje spokorniku, tako da on, ki ima resnično spokornega duhá, se more s sedanjimi, veliko ložjimi pokorili, vendar v čednostih ravno tako vterjevati in si vice še bolj prikrajševati, kakor je bilo to mogoče pri poprejšnji ostrosti v pokorjenji. — Nar boljše pa skerbi za zveličanje svoje duše on, kateri se pridno poslužuje sedanje usmiljenosti svete Cerkve in ob enem svete zakramente pogosto in vredno prejema in si svetih odpustkov z vso marljivostjo pridobiva, si pa tudi sam še radovoljno pokoro naklada ali spovednika prosi, da mu več pokore naložé; tako se vdeležuje vseh dobrot, ki jih morejo spokorniki nekdanjega in sedanjega časa doseči. K temu nas tudi sveta Cerkev neprenehoma spodbada in vabi, ker ima pred očmi to nespremenljivo resnico: „Res je Cerkev iz svetih vzrokov odjenjala od nekdanje ostrosti v pokorjenji; ali

ostrost Božje pravice se ni spremenila; in ob smerti bomo odgovor dajali ravno tistemu ostremu Sodniku, kateri je tudi nekdanje spokornike sodil. Sedanja usmiljenost svete Cerkve mora tedaj spokornika toliko bolj priganjati, da si še prostovoljno pokoro naklada in posebno vse terpljenje in vse težave svojega življenja v duhu pokore prenaša.

3. Podvizajte se tedaj, vsi kristijani, ki vam je mar zveličanje vaše duše in prid svete Cerkve in sreča človeške družbe! Dobro obračajmo ta čudovitni, milostni čas vélicege svetega leta, ki ga od leta 1826 še nismo imeli in ki ga javaljne še bomo doživeli; ker ima priti še le leta 1900, ako ne bo zopet zadržkov, kakor leta 1850. Sveto leto je vesoljna vojska vseh katoliških kristijanov po vsem svetu zoper sovražnike našega zveličanja pod blagoslovom nebeškega Očeta in pod sodelavnostjo edinorojenega Sinu Božjega, našega Odrešenika, in Posvečevavca svetega Duha; in pod vidnim vodstvom svetega Očeta in škofov in z naravnostno pomočjo duhovnih pastirjev, pridigarjev in spovednikov. Sedanje sveto leto je veliko misijonsko leto za ves katoliški svet, ki greh odpravlja, keršanske čednosti vsaja, zveličanje naše duše zagotavlja, nevarnosti zoper sveto vero premaga, telesno terpljenje posvečuje in nadloge človeške družbe zlajšuje, ker strahovavni serd Božji s pokoro

tolažimo in se Božjega usmiljenja s pobožnim življenjem vredne delamo.

Tako tedaj bo naše keršansko sveto leto imelo neskončno večí vrednost, kakor v stari zavezi sveto leto izraelskega ljudstva. Judovsko sveto leto je Bog postavil na vsako 50. leto, v katerem naj bi se prodane ali zadolžene posestva rodbinam zopet nazaj dale. Naše keršansko sveto leto se pa povračuje vsako 25. leto, v katerem se kristijanu nazaj dajó z grehom zgubljene duhovne dobrote, posvečujoča gnada Božja in pravica do nebeškega kraljestva. — V svetem letu Judje niso polja obdelovali in so se živili s tem, kar je zemlja sama od sebe rodíla; mi kristijani pa nahajamo na polji svete Cerkve prebogato žetev, ki je nismo mi sejali, in ki si jo smemo brez truda prilastovati, namreč dobrote cerkvenega zaklada, ki nam jih je naš Gospod Jezus Kristus spravil in ki so jih prečista Devica Marija in svetniki pomnožili. — Ako so se bili Judje zadolžili, so jim bili dolgovi v svetem letu odpušeni; ako so bili v sužnost prišli, so zopet dobili prostost ter so se vernili v svojo domovino; nam pa se odpušajo dolgovi grehov, večne in časne kazni, in dobivamo pravico stopiti v večno domovino, v nebesa.

Pa tudi posebne namene, ki jih ima Bog ravno v tem svetem letu, bomo dosegli, če bomo vsi pridno si prizadevali za svoje posvečenje. Kteri so pa ti posebni nameni Božji

— kdo more to vediti? Gotovo pa vsi zadevajo naše zveličanje. Ali nas ne obiskuje Bog že več let z različnimi šibami, ki so sicer znamenja Božje ljubezni, ker nas ž njimi k pokori priganja, dokler imamo še na tem svetu milostni čas, da bi nas ne bilo treba poslednjič pogubiti, ki nas pa vendar zelo bolé, kakor: pogoste in hude vojske, nalezljive bolezni, slaba letina? In ali se nam ni še žalostnejši prihodnosti bati, kakor so bile dosedanje nesrečne leta? Gospod tedaj šibe še ni odložil, ker se še nismo iz vsega serca spreobrnili; žuga nam, da nas bo še huje tepel; ali glej, v velikem milostnem svetem letu nam Bog govori: „Ne kaznujem rad, ne zavoljo lastnega nagnjenja k ostrosti, ampak le prisiljen z vašimi grehi, in tudi s temi šibami se nočem nad vami maševati, sicer vas bi mirno pustil teči v pekel, ampak jaz vas hočem le s šibo še ob pravem času k pokori spodbosti, ker ni druge izvolitve, kakor pekel ali pa pokora; pa tudi še sedaj rad odložim šibo, in napeljujem k pokori z usmiljenostjo, z milostmi, ki jih v svetem letu čez ves svet razlivam“. — Ako se tedaj resnično in za vselej spreobrnemo, smo dosegli poglavitni namen svetega leta, in Gospod ne bo poslal nadlog, ki so opominjevalne kazni.

In ali nismo v hujih in hujih skušnjavah zoper sveto vero? In, kakor smo že zgorej omenili, v marsikterih deželah sveta Cerkev terpi silovito preganjanje, škofje in mašniki so vječeni

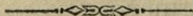
ali iz dežele pregnani; mnoge duhovnije nimajo mašnikov, ki bi zakramente delili, daritev svete maše opravljali, v življenji in v smerti vernim pomagali. In prav za prav se sveta Cerkev po vsem svetu preganja, če tudi ne šilovito, pa nič manj, ali pa še pogubnejše. Povzdignite le svoje oči in pogledjte. Povsod spodkopujejo veljavo svete vere, keršansko odrejevanje mladosti je ovirano ali še celo nemogljivo, očitno zaničevanje svete Cerkve se ne strahuje, vsaktere hudodelstva se grozno množé, kaznovavnice so povsod premajhne, dasiravno je veliko hudodelnikov skritih; v tem pa mladost že sedaj staršem in učenikom grozne skerbí dela; kaj pa še le bo, ko bo ta uboga mladež odrastla? Po človeških mislih bo v 20 ali 30 letih med ljudmi strašna spridenost, če Bog prav posebno ne pomaga.

Če se sedaj vsi preobilnih milost svetega leta vdeležujemo in svoje duše posvečujemo, bode Gospod vse preganjanje svete Cerkve k dobremu obernil in preteče nevarnosti zoper sveto vero odvernil. Ravno je 100 let, kar so zapriseženi sovražniki Boga in svete vere na Francoskem, ki so se radi „modrijane in močne duhove“ imenovali, že skorej za gotovo mislili, da bode zdajci z zemlje zginila katoliška Cerkev in sveta vera; pa pod papežem Pijem VI. se je obhajalo véliko sveto leto 1775. Ljudstvo, ki je hrepenelo po zveličanji svoje duše, se je marljivo vdeleževalo

svetega leta, in kmali se je sad tudi za odvernitev nevarnost zoper sveto vero tako očitno razodeval, da so nar huji sovražniki serdito spoznali: To sveto leto je prekucijo zopet za 20 let nazaj pahnilo; še eno tako sveto leto; in pri kraji je „modrijanstvo“ (to je tukaj: nejevera).

Vsak naj tedaj dobro pomisli, za kaj gre v tem svetem letu, kaj ima v njem dobiti: prvič popolno spravo z Bogom zavoljo vseh doslej storjenih grehov; drugič popoln odpustek ali odpušenje vseh zasluženih časnih kazni; tretjič vterjenje v novem, resnično keršanskem življenji, po katerem pride večno zveličanje; četertič dosego posebnih milostnih namenov Božjih, kakoršni so: odvernitev bolj in bolj pretečih šib Božjih, odpravljenje strašnih nevarnost zoper sveto vero, milostno obernitev preganjanja svete Cerkve Božjemu kraljestvu v prid, in osramotenje sovražnikov, ki so začeli sveto Cerkev preganjati s tem namenom, da bi jo kar z zemlje strebili.

To so imenitne dobrôte, ki jih Bog v svetem letu izpostavlja, in ki nam jih sveta Cerkev ponuja in nas podpira, da bi si jih pridobili. Prizadevajmo si za-nje z vso močjo! Tu gre za zveličanje naše duše, za zveličanje našega bližnjega, za zveličanje katoliške Cerkve, za zveličanje vsega svetá!

B.

Molitve.

I. Mašne molitve.

Sveta maša je izmed vseh keršanskih opravil Bogu v nar veči čast, in ljudem v nar veči zveličanje; bodimo tedaj pri njej vsi zbrani v duhu in z vso pobožnostjo svojega serca.

Molitev pred mašo.

O moj Jezus! terdno verujem, da je sveta maša ravno tista daritev, katero si nekdam kervavo na križu opravil. Oživi v meni mojo vero, da bom pri sveti maši s tako pobožnostjo in gorečnostjo, kakor bi bil na gori Kalvarii pod križem, in kakor bi vidil s svojimi očmi vse angelje, ki ta altar obdajajo in tebe, svojega Gospoda in Boga, časté in molijo. Očisti me s svojo Kervijo vseh grehov. Z vso ponižnostjo te prosim, odpusti mi, ker tudi jaz iz serca odpustim vsem, ki so me razžalili. Svoj namen sklenem s tvojim namenom, o Jezus! in se ti vsega darujem, kakor se tudi ti za-me vsega daruješ.

Pristop.

V imenu Očeta in Sina in svetega Duha. Amen.

V prah se ponižam pred tvojo neskončno visokostjo, o moj Bog! ozri se na me, da se moje serce v tebi razveseli. Nikar me ne sodi po velikosti moje hudobije, ampak po svoji neskončni milosti. Iz globočine svojega serca kličem k tebi, o moj Bog! usliši mojo molitev, nagni se k meni, da milost najdem pred teboj.

Očitna spoved.

Izpovem se Bogu vsegamogočnemu, sveti Marii vselej Devici, svetemu Mihaelu arhangelu, svetemu Janezu Kerstniku, svetima aposteljnoma Petru in Pavlu in vsem svetnikom, da sem veliko grešil z mislijo, z besedo in z dejanjem. Kriv sem, kriv sem, silo sem kriv. Torej prosim sveto Marijo, vselej Devico, svetega Mihaela arhangelu, svetega Janeza Kerstnika, sveta aposteljna Petra in Pavla in vse svetnike moliti zame pri Gospodu našem Bogu.

Gospod, milostno usliši mojo molitev, odpusti mi moje grehe in pripelji me v večno življenje. Amen.

Gospod, usmili se.

Bog, nebeški Oče, Stvarnik naših duš! usmili se dela svojih rok; usmiljeni Oče! skaži usmiljenje svojim otrokom.

Bog Sin, začetnik našega zveličanja, ki si se za nas daroval! vdeleži nas za-
služenja svoje smerti in svoje drage Kervi.

Bog sveti Duh imej usmiljenje z našo
slabostjo, in dodeli nam svojo milost in
pomoč.

Slava.

Čast Bogu na višavah in mir ljudem
na zemlji, kateri so svete volje. Hvalimo te,
o Gospod! častimo te, molimo te, povišu-
jemo te. Zahvalujemo se ti zavoljo tvoje
velike časti. Gospod Bog, nebeški Kralj!
Bog, vsegamogočni Oče! Gospod edinoro-
jeni Sin Jezus Kristus! Gospod Bog! Jagnje
Božje, Sin Boga Očeta, ki grehe svetá od-
jemlješ, usmili se nas! kateri odjemlješ grehe
svetá, sprejmi naše prošnje! ki sediš na
desnici Boga Očeta, usmili se nas! zakaj
sam ti si svet, sam ti Gospod! ti sam si
nar višji Jezus Kristus, s svetim Duhom v
časti Boga Očeta. Amen.

Molitev.

Dodeli nam, Gospod! na prošnjo pre-
čiste Device Marije in svetnikov, ki jih ča-
stimo, vse milosti in dobrote, ki te jih mašnik,
tvoj služabnik za-se in za nas prosi. Sklenem
se s tvojim mašnikom in molim za nje, za
ktere sem dolžan moliti, in prosim te za

nje in za-se potrebne pomoči, da večno življenje dosežemo, v imenu našega Gospoda Jezusa Kristusa. Amen.

List.

O moj Bog! poklical si me k pravi veri pred toliko ljudstvi, ki živé v nevednosti tvoje svete postave in tvojih skrivnost. Iz vsega serca sprejemem tvojo Božjo postavo in s spoštovanjem poslušam, kar si po svojih prerokih oznanil. Z vso ponižnostjo se podveržem tvoji Božji besedi in iz vsega serca želim, da bi se povsod zvesto spolnovala.

Evangelii.

O moj Bog! niso več preroki in aposteljni, ki me bodo o mojih dolžnostih podučevali, ampak tvoj edinorojeni Sin je, njegova beseda je, ki jo slišim. Pa, oh! kaj mi bo pomagalo, če sem tudi veroval, da je tvoja beseda, Gospod Jezus! ako po svoji veri ne živim? Kaj mi bo pomagalo, kadar se bom prikazal pred tvojim obličjem, ko bi bil sicer vero ohranil, pa bi ne imel zasluženja svete ljubezni? Verujem, pa daj mi tudi serčnost in moč, da bom spolnoval, kar verujem.

Vera.

Verujem v Boga Očeta vsegamogočnega
i. t. d.

Darovanje.

Vsegamogočni, večni Bog! dasiravno sem ves nevreden prikazati se pred tvojim obličjem, se vendar prederznem, ti darovati ta dar po mašnikovih rokah s tistim namenom, s katerim je moj Gospod Jezus Kristus to daritev postavil, in ktereга še sedaj ima, ko se tukaj za-me daruje. Darujem ti to daritev v spoznanje, da si ti, o Bog! Gospod vseh reči in da imaš sam oblast nad vsemi stvarmi. Darujem ti to daritev v spomin terpljenja, vstajenja in vnebohoda Jezusa Kristusa in v čast svete Marije vselej Device in vseh svetnikov. In kadar bo ta dar po besedah tvojega mašnika spremenjen v presveto Telo in v presveto Kri tvojega Sina Jezusa Kristusa, sprejmi ga tudi v odpušenje naših brezštevilnih grehov, v zahvalo za vse dobrote, s katerimi si nas obdaroval, v zadobljenje vseh potrebnih milost, v prid vsem živim in mrtvim. Sprejmi pa tudi moje serce, o Bog! in vse, kar imam. Darujem se ti vsega s tisto ljubeznijo, s katero se ti je naš Gospod Jezus Kristus za nas grešnike ves čas svojega življenja daroval. Gospod! očisti moje serce vseh madežev, da ti bo moj dar prijeten.

Umivanje rok.

O moj Bog! očisti mojo dušo s prečisto Kervijo svojega ljubeznjivega Sina Jezusa Kristusa vseh grešnih misel in želja, da bo kakor beli kruh na altarji tebi dopadljiva.

Tiha molitev.

Dodeli nam, o Bog! te prosimo, da sveti Duh v nas vžge tisti ogenj, kterega je Jezus Kristus na svet prinesel in povsod vžgal, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti svetega Duha, Bog vekomej. Amen.

Predglasje.

Glej, prišel je srečni trenutek, ko se bode prikazal Kralj angeljev in ljudi. Gospod! napolni me s svojim duhom, da se moje serce od zemlje odterga in le na te misli. O kolika dolžnost mi je ti vselej in povsod hvalo dajati, sveti Gospod, vsegamogočni Oče, večni Bog! Spodobno, prav in dobro je, da se z Jezusom Kristusom združimo in te neprenehoma molimo. Po njem poveličujejo tvoje veličastvo vsi zveličani duhovi, po njem tvojo hvalo s svetim strahom prepevajo vsi sveti angelji in arhangelji, kerubini in serafini. Dovolj, o Gospod! da svojo slabo hvalo sklepamo

s hvalo nebeških duhov, in da združeni z njimi, radostno kličemo: Svet, svet, svet Gospod Bog vojskinih trum! Polne so nebesa in zemlja slave njegovega veličastva! Čast njemu na višavah! Hvaljen bodi, kateri pride v imenu Gospodovem! Čast njemu na višavah!

Pred povzdigovanjem.

Misli, kako Jezus pride na altar, kakor na sedež milosti in usmiljenja, kjer smeš pričujoč biti, da ga prosiš in vse prejmeš. Ali nam more Bog kaj odreči, ker nam dá svojega Sina?

Ponižno te tedaj prosimo, neskončno usmiljeni Oče! po Jezusu Kristusu, tvojem Sinu, Gospodu našem, sprejmi in posveti to daritev, ki ti jo darujemo za tvojo sveto katoliško Cerkev, da ji mir daš, jo varuješ, jo ohraniš v edinosti in vladaš po vsem svetu, pa tudi za tvojega služabnika našega papeža I., za našega škofa I., za našega cesarja I. in za vse, ki so v pravi katoliški in apostoljski veri.

Posebno ti priporočujemo, o Gospod! vse, za katere smo iz hvaležnosti in ljubezni dolžni moliti, in za vse pričujoče, posebno pa I. I.

Za te in vse, katerih vero poznaš in pobožnost vidiš in za katere hočeš, da se ti daruje ta daritev svete maše, kličem k tebi,

nebeški Oče! in sklepam klicanje svojega serca z zasluženjem in prošnjo visokočastiljive Marije Device, Matere našega Gospoda in Zveličarja Jezusa Kristusa, in vseh tvojih apostelnov, vseh svetih spričevavcev in vseh svetnikov in vseh, ki so v zvezi s katoliško Cerkvijo. O moj Bog! ko bi vendar imel v tem trenutku tiste goreče želje, s katerimi so sveti očaki zdihovali po prihodu Zveličarjevem! O da bi vendar imel njih vero, njih ljubezen!

Povzdigovanje.

O včlovečena Beseda, Gospod Jezus, pravi Bog in pravi človek! verujem, da si ti tukaj resnično pričujoč; z vso ponižnostjo te molim, ljubim te iz vsega serca, in ker prideš iz ljubezni k meni, se ti vsega darujem. Žal mi je, da sem grešil. O Jezus! bodi mi milostljiv in odpusti mi moje grehe,

O moj Jezus! molim tvojo predrago Kri, ki si jo prelil za vse ljudi; upam, da je za-me nisi zastonj prelil. Dodeli mi to milost, da se vdeležim njenega zasluženja. Darujem ti svoje serce, o preljubeznjivi Jezus! v zahvalo za neskončno ljubezen, s katero si dal za-me svoje Serce!

Jezus! tebi živim; Jezus! tebi umerjem; Jezus! tvoj sem živ in mertev. Amen.

Po povzdigovanji.

Premišluj svojega Zveličarja na altari, skleni daritev svojega serca z daritvijo Jezusovo ter jo daruj Bogu nebeškemu Očetu.

Kolika bi bila moja nehvaležnost in moja hudobija, ko bi zopet v greh privolil! Nikdar, o moj Bog! nikoli nikdar nočem pozabiti, kar mi s temi visokimi skrivnostmi pred oči staviš, namreč bolečine terpljenja Jezusa Kristusa, Sinu tvojega, Gospoda našega, njegovega vstajenja od smerti in častitega vnebohoda, in darujemo tvojemu večnemu veličastvu od tvojih daril in dobrot, ta čisti, sveti, brezmadežni dar, sveti kruh večnega življenja in kelih večnega zveličanja.

Na té darí tedaj z usmiljenim in prijaznim obličjem poglej in jih sprejmi, kakor si sprejel dar svojega pravičnega služabnika Abeljna, dar našega očaka Abrahama, in unega, ki ti ga je daroval tvoj véliki duhoven Melkisedek, svét dar, neomadežano daritev.

Zares, vsegamogočni Bog! edina daritev, ki je tebe vredna, je naš Gospod Jezus Kristus, tvoj edinorojeni Sin, ki imaš nad njim vse dopadajenje. Dodeli, da bomo vsi, kar nas bo deležnih te presvete daritve, napolnjeni z vso dobroto in milostjo.

Spomni se tudi, o Gospod! svojih služabnikov in služabnic I. I., ki so z znam-

njem vere pred nami v večnost šli in v spanji tvojega mirú počivajo. Tém, o Gospod! in vsem, ki so v Kristusu zaspali, dodeli milostljivo kraj hladú, luči in mirú. Po ravno tem Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Oče naš.

Kako srečen sem, o moj Bog! da si ti moj Oče! Kako vesela je zame misel, da nebesa, kjer si ti, so tudi za-me v večno prebivališče pripravljene! Tvoje sveto ime bodi posvečeno po vsem svetu. Imej v popolni oblasti vse serca in volje človeške! Podeluj svojim otrokom dušno in telesno hrano. Odpusti nam naše grehe, sej smo tudi mi odpustili vsim razžalnikom iz vsega serca. Daj nam moč v skušnjavah in nadlogah sedanjega revnega življenja in obvaruj nas greha, nar večega zlega. Amen.

Jagnje Božje.

Jagnje Božje, ki si se za-me darovalo, usmili se me! Neskončna daritev mojega zveličanja, reši me! Srednik Božji, dôbi mi milost pri svojem Očetu, daj mi svoj mir!

Obhajilo.

O moj preljubeznjivi Jezus! koliko veselje bi mi bilo, ko bi se smel šteti k tistim

srečnim kristijanom, ki imajo tako čisto vest in tako pobožno serce, da jim je pripušeno pristopati vsak dan k tvoji mizi. Kako dobro bi bilo zame, ko bi v tem trenutku tebe v svojem sercu imel, tebe molil, tebi svoje nadloge tožil, in se vdeleževal dobrot in milost, ki jih daješ njim, ki te v resnici prejemajo. Pa, ker sem ves nevreden, namésti ti, o moj Bog! kar je v moji duši pomanjkljivega. Odpusti mi vse moje grehe; obžalujem in studim jih iz vsega serca, ker so tebi ostudni. Sprejmi moje resnične želje skleniti se s teboj. Očisti me z milostnim pogledom in stori, da bom kmali vreden prejeti te v presvetem zakramentu. Stori, da bom deležen sadú svetega obhajila. Pomnoži mojo vero, poterdi moje upanje, vnemi moje serce s svojo ljubeznijo, da samo za te živim. Amen.

Poslednje molitve.

O moj Jezus! ti se vedno daruješ za moje zveličanje; tudi jaz se hočem vedno darovati za tvojo čast. Rad sprejemem iz tvoje roke vse terpljenje, ki mi ga pošlješ po svoji neizvedljivi previdnosti ter ga sklenem s tvojim terpljenjem. S to presveto daritvijo očišen, se hočem z vso skerbjo ogibati vsacega nar manjšega greha, posebno pa tega greha, ki sem k njemu huje nagnjen. . . . Tvojo postavo hočem zvesto

spolnovati, in raji vse, tudi smert terpeti, kakor zoper tvoje svete zapovedi ravnati.

Blagoslov.

O moj Bog! blagoslovi mi te terdne sklepe, blagoslovi nas vse po mašnikovih rokah, in bodi sad tvojega blagoslova vedno nad nami. V imenu Očeta in Sina in svetega Duha. Amen.

Poslednji evangeli.

O Beseda Božja, edinorojeni Sin Boga Očeta, luč svetá, ki si z nebes prišel, da bi nam kazal pot proti nebesom, nikar ne pripusti, da bi bil enak terdovratnemu, nevernemu ljudstvu, ki te ni hotlo Mesija spoznati. Nikar ne pripusti, da bi bil v svoji slepoti enak tistim nesrečnežem, ki so s smertnim grehom raji služabniki hudobnega duhá, kakor pa deleži nebeškega kraljestva, ktero si nam vsem pripravil.

Po sveti maši.

O Gospod! priserčna hvala ti bodi, da sem smel biti pri daritvi svete maše pred toliko drugimi, ki niso imeli te sreče. Prosim te, odpusti mi vse grehe, ki sem jih storil z razmišljenostjo in mërzloto, s katero sem bil pri nar svetejši skrivnosti pričujoč. O Bog! ta presveta daritev naj me očisti za

pretečenost in naj me potrdi za prihodnost. Z vsem zaupanjem na tvojo pomoč grem k svojim opravičilo, k katerim me kliče tvoja presveta volja. Čez dan mi bodi v spominu milost, ki si mi jo skazal, in iz hvaležnosti se bom skerbno varoval vsake besede, vsacega dejanja, vsake misli, ki bi mi vzela sad daritve svete maše, ki sem bil ravno pri njej. Ta terdni sklep sem storil s pomočjo tvoje svete gnade. Amen.

II. Spoved.

1. Za mnoge je dolga spoved silo koristna.

a) Že sedaj v življenji, ker je mnogim začetek novega življenja. Svetniki po pravici imenujejo dolgo spoved drugi kerst, ki našo dušo očisti vseh dosedanjih grehov in nam zopet pridobi tisti čas, ki smo ga zgubili s svojim slabim pretečenim življenjem. „Odkupite čas, ker dnevi so hudi“, pravi sveti Pavel. Kako se pa zgubljeni čas zopet dobí? Z dolgo spovedjo, pravi sveti Bernard. Kdor namreč dolgo spoved stori, popravi pretečenost s skerbnim preiskovanjem svojih grehov, vterdi sedanost z resničnim kesanjem in zavaruje prihodnost s terdnim sklepom. Kdor dolgo spoved dobro opravi, pride nekako v srečni stan kerstne nedolžnosti, in njegova duša je lepa in čista pred Božjim obličjem.

b) Ob smertni uri. Kdo bi poslednji čas dobre dolge spovedi rad ne opravil? Kolika tolažba je umirajočemu, ako je vse svoje reči poravnal! Kdor pa z dolgo spovedjo do zadnjega čaka, ali si more obetati, da jo bode dobro opravil? Gospod Jezus blagruje nje, kateri dobro pripravljeni umerjô, namreč po storjeni dolgi spovedi, ker se po pravici na-nje smejo obračati besede svetega evangelija: „Blagor hlapcem, ki jih Gospod, kadar pride, najde čuti.“

c) Prav posebno koristna ti bo pa dolga spoved, moj kristijan! ako imaš pametne skerbí zavoljo veljavnosti svojih poprejšnjih spoved, ako hočeš v nov stan stopiti, in ako si po resničnem spreobrnjenji terdno sklenil v prihodnje Bogu resnično služiti. Ako v teh in enakih prigodkih véliko spoved opraviš, boš bolj potolažen in vpojojen, pa tudi bolj oblagodarjen z duhovnimi, nebeškimi dobrotami. Posvetvaj se o tem z modrim spovednikom. Razodeni mu odkritoserčno svoje misli in dvome, in stori po njegovem svetu.

2. Za nektere je dolga spoved neogibno potrebna, tako, da bi bili brez nje pogubljeni. Kteri pa so ti?

a) Oni, ki so iz sramožljivosti ali strahú ali vnemarnosti svojemu spovedniku smerten greh nalaš prikrili ali zamolčali.

b) Oni, ki se brez kesanja spovedujejo in vsaj pred odvezo ne obujajo pravega, notranjega kesanja.

c) Oni, ki se spovedujejo brez terdnega sklepa in si nič ne prizadevajo za poboljšanje svojih grešnih navad; ki nalaš spovednike spreminjajo, da bi lože v smertnih grehah živeli, in ki hočejo v svojem grešnem opraviu in stanu do smerti ostati.

d) Oni, ki so živeli v bližnji priložnosti k smertnemu grehu, ki jim je bilo mogoče, ogibati se je, pa niso hotli.

e) Oni, ki so bili dolžni poverniti krivično blago, pa niso hotli, dasiravno jim je bilo mogoče; ali oni, ki so v sovraštvu živeli in niso hotli svojim bližnjim odpustiti.

Vsi ti-le morajo opraviti véliko spoved vseh smertnih grehov, ki so jih storili od poslednje dobro opravljene spovedi.

Molitev pred izpraševanjem vesti.

Večni Bog, nebeški Oče, glej pred svojimi nogami mene ubozega grešnika, kateri bi se rad z dobro spovedjo s tabo spravil. Ker pa brez tvoje pomoči, o moj Bog! nič dobrega ne morem storiti, te prosim po tvojem neskončnem usmiljenji, razsvetli me, da se vseh storjenih grehov spomnim, njih število, velikost in ostudnost spoznam in jih iz vsega serca studim in obžalujem. O preusmiljeni Jezus! približujem se ti v zakramentu svete pokore, da opereš mojo nečedno dušo. O Jezus, daj meni slepemu,

da spregledam, daj meni bolnemu, da ozdravim! O moj Bog, moje upanje, moje zveličanje, življenje in mir moje duše, usmili se me!

Po tej molitvi si izprašuj vpričo Boga svojo vest, v čem si se po zadnji dobro opravljeni spovedi pregrešil. Misli si, da je ta tvoja spoved poslednja v tvojem življenji, kar je tudi zares lahko mogoče. Zato si tudi vest prav marljivo in odkritoserčno izprašuj in kar nič si ne prikrivaj, ker Bogu vsegavednemu je vse znano.

Kes. Resnično kesanje zavoljo storjenih grehov s terdnim sklepom, ne več grešiti, je nar potrebnejši pri vsaki sveti spovedi, ker bi bil sicer zakrament brez moči in bi bilo zastonj vse prizadevanje. Zato nar poprej skerb imej za kesanje in za sklep. Vedi pa, da k temu ni treba solz, ali zdihovanja, ali čutila; pravo kesanje zavoljo storjenih grehov razodeva terdni sklep, storjene grehe studiti, se va-nje ne povračevati in tudi vsake priložnosti k grehu se ogibati.

V ta namen ti lahko služi:

a) Premišljevanje o velikosti storjenih grehov. — Premisli, da je nar manjši greh Bogu silo studen. Vsak smertni greh pa je zaničevanje nar svetejši postave Božje, neskončno žaljenje neskončnega veličastva Božjega, in zametavanje bridkega terpljenja Jezusovega. — Koliko hudo je tedaj greh, že en sam greh! in pa še toliko velikih grehov, ki si jih v svojem življenji storil! — Kolika hudobija mora pa tudi

biti v grehu, ker ti tolike, nezmerne kazni nakopuje! Smertni greh ti vzame posvečujočo gnado in prijaznost Božjo in pravico do nebes in zasluženje vseh tvojih dobrih del; zaslužiš pa zavoljo smertnega greha od Boga zaveržen in v pekel pahnjen biti! — Kakošna kazen! Oh, v tem življenji ne bomo nikoli zadosti spoznali, koliko hudo je greh, ker vsegamogočnega Boga tako zeló žali in ga sili, tako hudo kaznovati njega, kateri je smertni greh storil.

Dejanje kesanja: O moj Bog, neskončna dobrota in lepota! spoznam, da sem se zelo in velikokrat pregrešil; in ko bi bil tudi le en sam greh storil, bi te bil vendar s tem edinim grehom silo razžalil. Oh, da bi imel neskončno kesanje, ker sem razžalil tebe, neskončno dobroto, ki sem te dolžan čez vse ljubiti! Zanikarno stvar, nerodno veselje, nečimurno čast sem raji imel kakor tebe, neskončno veličastvo, ki sem te dolžan moliti in ti služiti vse večne čase. Oh, neskončni Bog! z večno ljubeznijo, s katero sam sebe ljubiš, odpusti mi moje grehe. O neskončna lepota! kako sem bil vendar nespameten, da sem te zaničeval. Pa žal mi je, silo mi je žal zavoljo te hudobije. Odslej te nikdar več nočem žaliti.

b) Premišljevanje o Božjih dobrotah. — Bog je tvoj nar večí dobrotnik v nebesih in na zemlji; — vstvaril te je — po svoji

podobi. Karkoli imaš na duši in na telesu, si od njega prejel; — in tega svojega nar večega dobrotnika si z grehom tako hudo žalil, zaničeval, od sebe odganjal! — Kolika nehvaležnost! — Iz ljubezni do tebe — in sicer za te samega ravno tako, kakor za vse druge ljudi je terpel Jezus nar grenkejši smert, na križu; in z grešenjem si ravnal s svojim preljubeznjivim Zveličarjem, kakor z nar hujim sovražnikom. — Odrešenika svojega si z grešenjem zopet, in sicer tolikokrat križal — njegovo drago kri si z nogami teptal! — Kolika hudobija, kolika nehvaležnost!

Dejanje kesanja. — Gospod, moj Bog! bodi milostljiv meni grešniku! Sedaj spoznam svojo hudobijo proti tvoji neskončni dobroti, svojo strašno nehvaležnost proti neskončnim dobrotam, s katerimi si me od prvega trenutka mojega življenja obsipoval. — Dal si mi življenje, da bi tebi služil, in obračal sem ga v to, da sem te zasramoval in te žalil. — Stvarí si za-me vstvaril, in imel sem jih za to, da sem te žalil. — Zaničeval sem predrago, presveto Kri, ki si jo s toliko ljubeznijo in s tolikimi bolečinami prelil meni v zveličanje. — O mene nehvaležnega! Kdo bo dal mojemu sercu zdihovanj in solz mojim očém, da obžalujem smert svoje duše, da se prav kesam zavoljo izdaje in nehvaležnosti, s katero sem se pregrešil zoper svojega Boga in Odrešenika, zoper svojega nar večega dobrotnika! Oh,

neskončno dobrotljivi Gospod! usmili se me. Sedaj imam resnične želje, sedaj imam terdni sklep, te nič več ne žaliti. — Oh, moj Bog! nobenega greha več, vsaj nobenega smertnega greha več! In da zopet v strašno nesrečo ne padem in se v greh ne povernem in svojih terdnih sklepov ne prelomim, — se hočem vseh priložnost k grehu skerbno in stanovitno ogibati — ne bom več hodil v tisto hišo, kjer sem tolikokrat padel — ogibal se bom tiste družine, tiste osebe, zavoljo ktere sem tolikokrat grešil — odpravil bom od sebe to, uno grešno reč, ki me je k tolako grehom zapeljala. — Na te, o Gospod! stavim vse zaupanje, da bom te terdne sklepe zvesto spolnoval. Dodeli mi, o Jezus! da te bom še ostale dni svojega življenja prav prisercno ljubil in da bom ves tvoja lastnina. Daj mi moč, da zapustim vse, kar bi mi bilo zopet lahko v zapeljevanje k nehvaležnosti. Da to moč dobim, terdno sklenem, zakramenta svete pokore in svetega Rešnjega Telesa v prihodnje večkrat in vredno prejemati, pogostoma in z veseljem moliti, ker vem, da pogostna prejema svetih zakramentov in molitev ste nar boljši pomočka za stanovitnost v dobrem. O Marija, moja dobra Mati! sprosi mi to gnado, da bom ta svoj sklep zvesto spolnoval, ker hočem odslej ves Božji in zveličan biti.

Molitev po spovedi.

Večni Bog! kako bi se ti sedaj prav zahvalil? Tako prizanašljivo si me čakal, ko sem živel v nesrečnem, grešnem stanu; nisi me zaverigel, kakor sem zaslužil; sedaj si mi zopet odpustil in si me zopet sprejel v svojo prijaznost. Vekomaj bom prepeval tvojo dobroto in tvoje usmiljenje, o moj Bog! Bog Oče nebeški! zavoljo Jezusovega zasluženja mi dodeli le sveto stanovitnost v dobrem. O moj Bog! nikar ne pripusti, da bi se kedaj ločil od tebe. Prepričan sem, da mi boš gotovo podelil dar stanovitnosti, če le ne bom nehal iz tega namena moliti. Pa ravno to je, kar mi strah dela: Bojim se, da bi ne pozabil prositi te darú stanovitnosti, in da bi se zato ne pogubil. Torej te prosim v Jezusovem imenu še te gnade, da nikoli nikdar ne neham moliti za stanovitnost. Dodeli mi tedaj s to gnado, da se v skušnjavi vselej k tebi zatečem in v svete imeni Jezusovo in Mariino kličem! Tako upam, o moj Bog! da bom gotovo v tvoji prijaznosti živel in umerl in v nebesa prišel, kjer se nikdar več ne bom od tebe ločil.

O prečista Devica Marija, Mati Božja! priporoči me svojemu Sinu in sprosi mi njegovo ljubezen in dar stanovitnosti v njegovi prijaznosti. Amen.

III. Obhajilne molitve.

Priprava.

O moj Gospod in Zveličar Jezus Kristus! v malo trenutkih prideš tedaj sam k meni. O skriti in pri toliko ljudeh nepoznani Bog! verujem v tebe in molim te v najsvetejšem zakramentu kakor svojega Gospoda in Zveličarja. V spričevanje te resnice rad umerjem. O moj Jezus! k meni prideš obdarovat me s svojimi gnadami in se z mano popolnoma sklenit. O koliko zaupanje moram imeti v ta tvoj ljubeznjivi prihod!

O moj preljubi Jezus, moje upanje! vse svoje zaupanje stavim v tvojo dobroto in upam po zasluženji tvoje drage Kervi, da me boš ob svojem prihodu s svojo sveto ljubeznijo vžgal in mi dodelil vse gnade, ki jih potrebujem, da tebi pokoršino in zvestobo skazujem do smerti.

Oh, moj Bog, pravi in edini prijatelj moje duše! Kaj bi mi še več storil, da bi me nagnil k ljubezni do tebe? O preljubeznjivi Jezus! nisi izvolil samo za me umreti, ampak si še postavil presveti Zakrament moji duši v hrano, da bi se mi vsega dal in se popolnoma sklenil z menoj, tolikanj ubogo in nehvaležno stvarjo. In še vabiš me, da naj te sprejemem, in tolikanj hrepeniš priti v moje serce. O nezmerna lju-

bezen! Bog se mi dá vsega! O moj Bog! o neskončna ljubezen! vse ljubezni vredna dobrota in lepota! ljubim te čez vse, ljubim te iz vsega serca, ljubim te bolj, kakor samega sebe, bolj, kakor svoje življenje, ljubim te, ker si vse ljubezni vreden, ljubim te, da bi tebi dopadel, ker tolikanj želiš, da bi te ljubil. Beži iz mojega serca vse hudo nagnjenje! Le tebi, o moj Jezus, moje vse! hočem dati vso svojo ljubezen. Danes se ti daš meni vsega, in jaz se tebi dam vsega. Dovolj, da te ljubim; ker ničesar drugzega nočem, kakor tebe, in kar je tebi dopadljivo. — Ljubim te, o moj Jezus! in sklenem svojo nepopolno ljubezen z ljubeznijo, s katero te ljubijo vsi sveti angelji in svetniki, s katero te ljubi Marija, tvoja Mati, s katero te ljubi tvoj večni Oče nebeški. Oh, da bi te vsi ljudje ljubili, kakor si vreden vse ljubezni!

O moj Jezus! približujem se tvoji mizi, da bi se hranil s tvojim svetim mesom. Oh, moj Bog! kdo sem jaz? Kdo si pa ti? Ti si neskončno dobrotljivi Gospod, in jaz sem le ostuden červ, z brezštevilnimi grehi obložen, jaz, ki sem te tolikokrat izgnal iz svojega serca. Gospod, nisem vreden biti v tvoji pričujočnosti. Po zasluženji bi bilo moje prebivanje v peklenškem ognji. Ali ti si tolikanj dobrotljiv, da me še vabiš k svoji mizi; zato pridem k tebi. Pridem, za-

voljo storjenih grehov ves potert in poni-
 ževan, pa z vsem zaupanjem v tvojo do-
 broto in ljubezen, ki jo imaš do mene. O
 kako zelo mi je žal, o moj preljubeznjivi
 Jezus, da sem te tolikokrat žalil. Prišel
 si na zemljo in si dal življenje za-me, in
 jaz sem tolikokrat zaničeval tvojo milost
 in tvojo ljubezen, prazen nič mi je bil
 ljubši memo tebe. Iz vsega serca mi je
 žal zavoljo vseh storjenih velikih in malih
 grehov, ker sem ž njimi tebe, neskončno
 svetost in dobroto, razžalil. Upam, da si
 mi že odpustil moje grehe; ako mi pa še
 nisi odpustil, mi vsaj sedaj odpusti, moj
 Bog in moj Gospod! preden te prejmem.
 Oh, sprejmi me v svojo prijaznost, in pridi
 k meni, da boš v meni prebival. Pridi, o
 moj Jezus! pridi v moje serce, ki po tebi
 hrepeni moja edina in neskončna dobrota,
 moje življenje, moja ljubezen in moje ve-
 selje, moje vse! O da bi te prejel s tako pri-
 serčnostjo, s takim spoštovanjem in češe-
 njem, s tako zahvalo, ljubeznijo in čistostjo,
 s tako ponižnostjo in s takim zaupanjem,
 kakor te je prejela tvoja presveta Mati; to
 ohhajilo sklenem z njenim obhajilom. O
 prečista Devica Marija, moja ljuba Mati,
 daj mi svojega Sina. Reci mu, da sem
 tvoj služabnik; to bo storilo, da me bo z
 večji ljubeznijo pritisnil na svoje serce, ka-
 dar bo k meni prišel.

O usmiljeni Jezus! pridi, oveseli me, razsvetli mojo slepoto s svojo večno lučjo, vžgi moje merzlo serce z ognjem svoje ljubezni, spreoberni mi vse pozemeljsko v grenkost, vse težavno in zoperno v poterpežljivost; ti sam mi bodi edino veselje sedaj in vekomaj!

Po svetem obhajilu.

O moj Jezus! prišel si k meni, da prebivaš v mojem sercu. Ponižno te molim in hvalim za toliko dobroto, da si prišel k meni, ubogemu grešniku. O Marija, Mati Božja! pomagaj mi moliti in hvaliti Boga; veseli se z menoj, da je tvoj Božji Sin obiskal mene, ubozega grešnika.

O moj Jezus! ker si me s toliko ljubeznijo obiskal, ti darujem svojo voljo, svojo svobodo in sebe samega. Ti si se meni vsega daroval, tudi jaz se tebi vsega darujem; v prihodnje nočem nič več svoj biti, ampak le tvoj, ves in za vselej! Moja volja je, da moja duša, moje telo, moje moči, moji počutki so le tvoja lastnina in meni le služijo v to, da ti v vsem dopadem; tebi darujem vse svoje misli, svoje želje, svoje nagnjenja in svoje življenje. Doslej sem te preveč žalil, o moj Jezus! Drugi čas svojega življenja hočem obračati v to, da ljubim tebe, ki si me tolikanj

ljubil. Sprejmi, o moj Bog! to daritev, ki ti jo jaz ubogi grešnik darujem, ki družega ne želim, kakor tebe ljubiti in tebi dopasti. Tvoja ljubezen pokončaj v meni vse nagnjenje, ki je tvoji presveti volji nasprotno, da sem tvoj in živim po tvojem dopadajenji.

Ne prosim te časnega blagá, posvetnega veselja in nečimurne časti, daj mi le, prosim te, pravo, neprenehano žalost za voljo storjenih grehov. Daj mi svojo luč, da spoznam nečimurnost vsega posvetnega in pa tvojo neskončno dobroto in lepoto, ki si vse ljubezni vreden. Daj mi, da svojega serca na časne reči ne navezujem, in napolni me vsega s svojo ljubeznijo, da v prihodnje želim in hočem le to, kar ti hočeš. Daj mi poterpežljivost in vdanost v bolezní, v pomanjkanji in v vsem, kar meni in moji lastni ljubezni nasprotva. Daj mi krotkost proti njim, ki me zaničujejo. Daj mi srečno smert. Daj mi svojo sveto ljubezen. Daj mi, o presladki Jezus! da se nikoli nikdar od tebe ne ločim. Prosim te tudi, o moj Jezus! bodi mi pribežališe in pomoč v vseh skušnjavah in daj mi sveto stanovitnost. Bodi mi učenik in svétnik na tesni in ternjevi poti sedanjega življenja, dokler me po srečno prestani poskušnji ne vzameš k sebi v svojo večno čast, kjer živiš in kraljuješ Bog vekomaj. Amen.

Večni Oče nebeški! Jezus, tvoj edino-

rojeni Sin, mi je obljubil, da mi boš dal, karkoli te bom prosil v njegovem imenu. V imenu Jezusovem tedaj, in zavoljo zasluženja tega tvojega preljubeznjivega Sina te prosim, daj mi svojo ljubezen in sveto stanovitnost, da te bom v nebesih vekomaj ljubil in tvoje usmiljenje vekomaj prepeval.

O Marija, moja Mati in moje upanje! sprosi mi pri svojem ljubem Sinu vse potrebne gnade, — sprosi mi tudi gnado, da tebe, prečista Devica in Mati Božja! priserčno ljubim in v vseh nadlogah vselej pri tebi pomoči išem! Amen.

IV. Molitve za odpustek svetega leta.

Priprava.

Moj Gospod in moj Zveličar Jezus Kristus, ki si nam v svoji neskončni ljubezni zopet prav posebno odperl zaklade svoje milosti, glej, pripravljen sem in priserčno želim poslužiti se tega tvojega usmiljenja ter se zateči k brezkončnemu zakladu zasluženja tvojega in tvojih ljubih svetnikov. Vabi me k njemu sveta katoliška Cerkev, zato se prederznem priti, kakor ubožec k kralju, kakor bolnik k zdravniku in kakor lačni k bogati mizi. Verujem, o moj Bog! da si dal svoji Cerkvi oblast, ne samo v zakramentu svete pokore nas grehov od-

vezovati, ampak nam tudi z odpustki odpušati časne kazni, ki bi jih mogli po odpušenem grehu še na tem ali na unem svetu terpeti. S to terdno vero stopim tedaj k odpertemu milostnemu studentu. Upam v tebe, o moj Jezus! da se boš na to mojo vero ozerl in mi odpustek podelil. Sej si rekel, moj Gospod in Zveličar! da si prišel za to, da bi mi obilno življenje imeli.

O moj Bog! ljubim te iz vsega svojega serca in čez vse, ker si nar veči dobrotar, neskončno popolnoma in vse ljubezni vreden, in zavolj te svoje ljubezni obžalujem vse svoje grehe; o da bi jih nikdar ne bil storil! Odpusti mi in sprejmi me zopet za svojega otroka; podeli mi tudi še sveti odpustek, prosim te, da se iz moje duše izbriše vse, kar bi me še spominjalo, da sem bil tvoj sovražnik, in da z novo močjo in z novim veseljem vse žive dni tebi služim.

O Marija, moja ljuba Mati! sprosi mi od Boga pomoč, da zvesto spolnim vse, kar je treba, da prejmem sveti odpustek.

Pri obiskovanji odločenih cerkvá moli nar manj 5 očenašev in češenamarij v namen svetega Očeta papeža, to je, za povišanje svete Cerkve, za zatrenje krivoverstev, za mir in edinstvo med keršanskimi kralji in za spolnitev posebnih željá, ki jih imajo sveti Oče za katoliško Cerkev. Ali pa moli v vsaki cerkvi naslednje molitve v posebno naznanjeni namen s pristavljenimi litanijami.

V prvi cerkvi.

Molitev za povišanje in razširjanje svete Cerkve.

Bog Oče nebeški! ki si s čudovito močjo Cerkev svojega ljubega Sina na zemlji vstanovil in po njej vsim ljudstvom veličastvo svojega imena oznanil; ozri se na ta nograd, ki ga je tvoja desnica zasadila, naj s tvojo pomočjo raste in se razširja po vsej zemlji, in dodeli, da blagoslov tvoje svete Cerkve se obilno razlije na vse in da pridejo vsi k spoznanju zveličavne resnice in hité k Cerkvi, zunaj ktere ni mogoče delati svojega zveličanja.

O Gospod Jezus, Sin Božji! vem, da si s svojo drago kervijo v neznanih bolečinah in z grenko svojo smertjo to sveto Cerkev odkupil, in prosim tedaj za njo z vsem zaupanjem. Rekel si tudi, da pri njej ostaneš vse dni do konca sveta, ter si obljubil, da je peklenške vrata ne bodo premagale. Vzdigni se tedaj za to sveto Cerkev. Daj ji moč zoper njene sovražnike. Oh, glej njeno sedanjo stisko; glej prekanjenost hudobnega sovražnika, strašno zopervanje brezbožnih in nezmožnost toliko njenih otrok.

O moj Bog! pomagaj nam. Ne pripusti, da bi prišli v nevarnost pogube, ki v te zaupajo, in raztegni roko, da vihar potihne in tvoja sveta Cerkev zopet v miru svoje otroke v nebesa vodi.

In ti, sveti Duh! ki po obljubi našega Gospoda vselej ostaneš pri sveti Cerkvi, razlij svoje milosti in darí nad vse njene ude, vžgi v njih ogenj svete ljubezni, napolni serca vseh s tisto modrostjo, ki pozemeljske reči zaničuje in po nebeških dobrotah hrepení, — s tisto umnostjo, s katero tvojo sveto postavo bolj in bolj spoznavamo, — s tistim svetom, ki nam vелеva vselej izvoliti to, kar je Bogu dopadljivo, — s tisto močjo, ki nam pomaga z veseljem prenašati vse, kar je zoperno, — s tisto učnostjo, ki nam razjasnuje, kar koli je dvomljivega na poti keršanske kreposti, — s tisto pobožnostjo, ki nam službo Gospodovo ljubeznjivo in lahko dela, — poslednjič s strahom Božjim, ki nas vedno v sveti ponižnosti ohranjuje, da bo tedaj sveta Cerkev, tvoja nevesta, čedalje veličastnejši in lepši in veliko izvoljenih pošlje v poveličano Cerkev.

O Marija! Mati in Gospá moja, ki pri Bogu vse premoreš, podpiraj mojo prošnjo s svojo mogočno priprošnjo! Usmili se nas, glej milostljivo na duše, ki jih je tvoj Sin tako drago odkupil in pomagaj nam! Amen.

Litanije vseh svetnikov.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Bog Oče nebeški, usmili se nas!

Bog Sin Odrešenik svetá, usmili se nas!

Bog sveti Duh, usmili se nas!

Sveta Trojica, en sam Bog, usmili se nas!

S. Marija,

S. Mati Božja,

S. devic Devica,

S. Mihael,

S. Gabriel,

S. Rafael,

za nas Boga
prosi!

Vsi sveti angelji in arhangelji, za nas Boga prosite!

Vse svete verste zveličanih duhov, za nas Boga prosite!

S. Janez Kerstnik, za nas Boga prosi!

S. Jožef, za nas Boga prosi!

Vsi sveti očaki in preroki, za nas Boga prosite!

S. Peter,

S. Pavel,

S. Andrej,

S. Jakop,

za nas Boga
prosi!

S. Janez,
 S. Tomaž,
 S. Jakop,
 S. Filip,
 S. Jernej,
 S. Matevž,
 S. Simon,
 S. Tadej,
 S. Matija,
 S. Barnaba,
 S. Lukež,
 S. Marka,

za nas Boga
 prosi!

Vsi sveti aposteljni in evangelisti, za nas Boga prosite!

Vsi sveti učenci Gospodovi, za nas Boga prosite!

Vsi sveti nedolžni otroci, za nas Boga prosite!

S. Štefan,
 S. Lavrenci,
 S. Vincenci,

za nas Boga prosi!

Ss. Fabijan in Sebastijan, za nas Boga prosita!

Ss. Janez in Pavel,
 Ss. Kozma in Damijan,
 Ss. Gervazi in Protazi

za nas Boga prosita!

Vsi sveti marterniki, za nas Boga prosite!

S. Silvester,
 S. Gregori,
 S. Ambrož,
 S. Avguštin,

za nas Boga prosi!

S. Jeronim,
 S. Martin,
 S. Nikolaj,

} za nas Boga prosi!

Vsi sveti škofje in spoznovavci, za nas
 Boga prosite!

Vsi sveti učeniki, za nas Boga prosite!

S. Anton,
 S. Benedikt,
 S. Bernard,
 S. Dominik,
 S. Francišek,

} za nas Boga prosi!

Vsi sveti mašniki in leviti, za nas Boga prosite!

Vsi sveti mnih in pušavniki, za nas Boga prosite!

S. Marija Magdalena,
 S. Agata,
 S. Lucija,
 S. Neža,
 S. Cecilija,
 S. Katarina,
 S. Anastazija,

} za nas Boga
prosi!

Vse svete device in vdove, za nas Boga prosite!

Vsi svetniki in svetnice Božje, za nas Boga prosite!

Bodi nam milostljiv; zanesi nam, o Gospod!

Bodi nam milostljiv; usliši nas, o Gospod!

Vsega hudega, reši nas, o Gospod!

Vsega greha, reši nas, o Gospod!

Svoje jeze, reši nas, o Gospod!

Nagle in neprevidene smerti,
 Skušnjav hudičevih,
 Jeze, sovraštva in vse hude volje,
 Duha nečistosti,
 Treska in hudega vremena,
 Šibe potresa,
 Kuge, lakote in vojske,
 Večne smerti,
 S skrivnostjo svojega svetega včlove-
 čenja,
 S svojim prihodom,
 S svojim rojstvom,
 S svojim kerstom in svetim postom,
 S svojim križem in svojim terpljenjem,
 S svojo smertjo in svojim pokopom,
 S svojim svetim vstajenjem,
 S svojim čudovitnim vnebohodom,
 S prihodom Tolažnika svetega Duha,
 V dan sodbe,

reši nas, o Gospod!

Mi grešniki,
 Da nam zanesesh,
 Da nam odpustiš,
 Da nas k pravi pokori pripelješ,
 Da svojo sveto cerkev vladaš in ohraniš,
 Da pastirja apostoljskega in vse cer-
 kvene stanove v svoji sveti veri
 ohraniš,
 Da sovražnike svete cerkve ponižaš,
 Da našega cesarja obvaruješ,
 Da keršanskim kraljem in oblastnikom
 mir in pravo enovoljnost daruješ,

prosimo te, sliši nas!

Da vsemu keršanskemu ljudstvu mir in
edinost dodeliš,

Da nas vse v svoji sveti službi poter-
diš in ohraniš,

Da naše misli k nebeškim željam po-
vzdigneš,

Da vsim našim dobrotnikom večne dari
dodeliš,

Da duše naše, in naših bratov, bližnjih
in dobrotnikov večnega pogubljenja
rešiš,

Da sad zemlji daš in ohraniš,

Da vsim vèrnim dušam večni pokoj
dodeliš,

Da nas uslišiš,

Sin Božji,

Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemlješ;
zanesi nam, o Gospod!

Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemlješ;
usliši nas, o Gospod!

Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemlješ;
usmili se nas, o Gospod!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Oče naš (i. t. d. tiho.)

V. In nas ne vpelji v skušnjavao.

O. Temuč reši nas hudega. Amen.

69. Psalm.

O Bog! glej na mojo pomoč; **Gospod!** hiti mi pomagat.

Osramoteni naj bodo, in sramujejo naj se, ki mojo dušo zalezujejo.

Zavernejo naj se, in sram jih bodi, ki mi hudo želé.

Hitro naj se zavernejo osramoteni, kateri mi pravijo: **Prav! prav!**

Veselé in radujejo naj se vsi nad tabo, kateri te išejo; in kateri tvojo pomoč ljubijo, naj vedno rekajo: **Hvaljen bodi Gospod!**

Jaz pa sem reven in ubožen; **Bog,** pomagaj mi!

Moj pomočnik in moj odrešenik si ti; **Gospod,** nikar se ne mudi!

Čast bodi **Očetu i. t. d.**

V. pomagaj svojim služabnikom.

O Ki v te zaupajo, moj **Bog!**

V. Bodi nam, **Gospod!** močen stolp.

O. Pred sovražnikom.

V. Nič naj ne opravi sovražnik pri nas.

O. In otrok krivice naj se ne loti nam škodovati.

V. **Gospod!** ne ravnaj z nami po naših grehih.

O. In ne povračuj nam po naših hudobijah.

V. Molimo za našega papeža I.

O. Ohrani ga, Gospod! oživljaj in osreči ga na zemlji, in ne daj ga v voljo njegovih sovražnikov.

V. Molimo za cesarja I.

O. Gospod! ohrani cesarja, ter nas usliši ob dnevu, ko kličemo v té.

V. Molimo za svoje dobrotnike.

O. Poverni, Gospod! milostljivo zavoljo svojega imena večno življenje vsem, kateri nam kaj dobrega storé.

V. Molimo za verne mertve.

O. Gospod! daj jim večni pokoj, in večna luč naj jim sveti.

V. Naj počivajo v miru.

O. Amen.

V. Molimo za svoje brate, katerih ni tukaj.

O. Pomagaj svojim služabnikom, ki v te zaupajo, moj Bog!

V. Pošlji jim, Gospod! pomoč iz svetišča.

O. In varuj jih iz Sijona.

V. Gospod! usliši mojo molitev!

O. In moje vpitje naj pride do tebe.

V. Gospod z vami.

O. In s tvojim duhom.

Molimo.

O Bog, ki ti je lastno usmiliti se vselej in prizanesti, usliši naše pohlevne prošnje, da nas in vse tvoje služabnike, ktere grehov veriga veže, milost tvoje dobrote odveže.

Usliši, prosimo te, o Bog! našo po-

hlevno molitev, in odpusti nam grehe, ki se ti jih obtožimo, da nam dobrotljivo z odpušenjem vred mir dodeliš.

Skaži nam dobrotljivo, o Gospod! svojo neizrečeno milost, da nas vseh grehov odvežeš, in rešiš kazni, ktere za-nje zaslužimo.

Bog, ki te greh razžali in pokora potolaži, ozri se milostljivo na prošnjo k tebi kličejočega ljudstva, in odverni od nas šibe svoje jeze, ki jih za svoje grehe zaslužimo.

Vsegamogočni, večni Bog! usmili se svojega služabnika našega papeža I., in vodi ga po potu večnega življenja, da bo s tvojo pomočjo, kar je tebi dopadljivo, želel, in z vso močjo storil.

Prosimo, vsegamogočni Bog! da tvoj služabnik, naš cesar I., ki je po tvojem usmiljenji sprejel cesarsko vladarstvo, naj tudi prejema rast v vseh čednostih, da ž njimi lepo ozališan more ostudnih grehov se varovati, sovražnike premagati, in k tebi, ki si pot, resnica in življenje, dopadljiv priti.

O Bog! od kterege pridejo svete želje, dobre misli in pravične dela, daj svojim služabnikom tak mir, ki ga svet ne more dati, da bodo naše serca tvojim zapovedim vdane, in po zatertem strahu sovražnikov časi s tvojo pomočjo varni in mirni.

O Bog! vžgi naše serca z ognjem svojega svetega Duha, da ti homo s čistim telesom služili in z očišenim srcem dopadli.

Bog, Stvarnik in Odrešenik vseh vernih! dodeli dušam svojih služabnikov in služabnic odpušenje vseh grehov, da milostljivo odpušenje, katerega so vselej želeli, po bogaboječih prošnjah dosežejo.

Začni, prosimo, Gospod! s svojim Duhom naše dejanje, in spremljaj ga s svojo sveto pomočjo, da se vse naše molitve in dela vselej iz tebe začno, in iz tebe začete, tudi v tebi končajo.

Vsegamogočni, večni Bog, ki gospoduješ čez žive in mrtve, in se usmiliš vseh, katere iz vere in dobrih del za svoje spoznaš, prosimo te pohlevno, da naj vsi, za katere smo se namenili moliti, kateri so še pri življenji, ali pa so se že iz svetá ločili, po prošnjah vseh tvojih svetnikov od tvoje dobrote odpušenje vseh svojih grehov dosežejo. Po Gospodu našem Jezusu Kristusu, Sinu tvojemu, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti svetega Duha, Bog ve-komaj. Amen.

V. Gospod z vami.

O. In s tvojim duhom.

V. Vsegamogočni in usmiljeni Bog naj nas usliši.

O. Amen.

V. In vernih duše naj po milosti Božji počivajo v miru.

O. Amen.

Oče naš . . . Češena Marija . . . (petkrat.)

V drugi cerkvi.

Molitev za zatrenje vseh krivoverstev in za vterjenje katoliške vere.

Moj Bog in moj pomočnik! v svoji neskončni ljubezni do ubozih človeških otrok si poslal svojega edinorojenega Sina, da bi nas On, večna Resnica, učil vso resnico in nam kazal pot proti nebesom. In kako ljubeznjivo je spolnoval to nalogo! Kako nas je iskal, da bi nas vračal od krivih potov! Kako skerbno je sejal svojo besedo kakor drago seme v naše serca! In da bi nikdar v veri ne omahovali, je izročil svoj sveti nauk nezmotljivi Cerkvi, ki jo imamo le dobrovoljno poslušati, da izvemo vse resnice, ki so nam potrebne k zveličanju. Pa glej, predobrotljivi Gospod! hudovoljni sovražnik je usejal luliko med pšenico; vstale so zmote in krivoverstva, in lažnik od začetka si jih je brez števila v sužnost pridobil! O moj Bog! koliko se jih zavoljo tega pogubi! Koliko jih gre v svoji slepoti večnemu pogubljenju naproti! O moj Jezus! ti nočeš smerti grešnikove, ti nočeš njegovega pogubljenja; za vse si terpel, za vse si umerl, da bi te vsi spoznali in v tem spoznanji zveličanje dosegli. Premilostni

Gospod! usmili se tedaj preslepljenih, reši jih dušne slepote, razsvetli jim um, ogrej jim serce in daj jim voljo zapustiti pota zmote in nejevere ter se verniti k zveličavni resnici katoliške Cerkve. O moj Jezus! stori to, prosim te, zavoljo neumerjočih duš, stori to zavoljo svoje časti; tebi je to mogoče; na potu v Damask si nejevernega Savla milostno prestvaril v apostelja Pavla; tudi une zmotene otroke zopet lahko nazaj daš materi katoliški Cerkvi.

Meni pa in vsem, ki vživamo nezasluženi dar svete vere in smo v naročji svete Cerkve, daj, o preusmiljeni Gospod! stanovitnost v veri in vedno rast v njej. O Bog! v teh dnevih, ki v njih zmota in nejevera vse pokončuje in spriduje, potrebujemo tvoje posebne pomoči. Gospod! verujem, poterdi mojo slabo vero! Ne pri-pusti mi te nesreče, da bi bil kedaj le količkanj nezvest sveti katoliški veri! Vzemi mi raji vse blago, zdravje in tudi življenje, le vero mi ohrani. V katoliški veri hočem živeti in umreti!

O Marija! sprosi meni in vsem vernim dar terdne in žive vere; tistim pa, ki so v zmoti, pridobi gnado spreobrnjenja k pravi veri. Amen.

Lavretanske litanije.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Bog Oče nebeški, usmili se nas!

Bog Sin, Odrešenik svetá, usmili se nas!

Bog sveti Dub, usmili se nas!

Sveta Trojica en sam Bog, usmili se nas!

S. Marija,

S. Mati Božja,

S. devic Devica,

Mati Kristusova,

Mati milosti Božje,

Mati prečista,

Mati brez madeža,

Mati nedolžna,

Mati presveta,

Mati ljubeznjiva,

Mati prečudna,

Mati našega Stvarnika,

Mati našega Odrešenika,

Devica modra,

Devica častitljiva,

Devica hvale vredna,

Devica mogočna,

Devica usmiljena,

za nas Boga prosi!

Devica verna,
 Podoba pravice,
 Sedež modrosti Božje,
 Začetek našega veselja,
 Posoda duhovna,
 Posoda časti vredna,
 Posoda vse svetosti,
 Skrivnostna roža,
 Turn kralja Davida,
 Turn slonokosteni,
 Hiša zlata,
 Skrinja miru in sprave,
 Vrata nebeške,
 Zgodnja danica,
 Zdravje bolnikov,
 Pribežališe grešnikov,
 Tolažnica žalostnih,
 Pomoč kristijanov,
 Kraljica angeljev,
 Kraljica očakov,
 Kraljica prerokov,
 Kraljica apostelnov,
 Kraljica marternikov,
 Kraljica spoznovavcev,
 Kraljica devic,
 Kraljica vseh svetnikov,
 Kraljica brez madeža izvirnega greha
 spočeta,

za nas Boga prosí!

Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemlješ;
 zanesi nam, o Gospod!

**Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemlješ;
usliši nas, o Gospod!**

**Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemlješ;
usmili se nas, o Gospod!**

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Oče naš . . . Češena Marija . . .

Pod tvojo pomoč pribežimo, o sveta Božja porodnica! ne zaverzi naših prošinj v naših potrebah, temuč reši nas vselej vseh nevarnost. O častitljiva in blažena Devica, naša gospa, naša srednica, naša besednica, naša pomočnica! S svojim Sinom nas spravi, svojemu Sinu nas priporoči, svojemu Sinu nas izroči.

V. Prosi za nas, sveta Božja porodnica!

O. Da bomo vredni obljub Kristusovih.

M o l i m o.

Dodeli nam, svojim služabnikom, prosimo, Gospod Bog! da vedno zdravje na duši in na telesu uživamo, in da bomo po častitih prošnjah presvete Marije vselej Device sedanje žalosti rešeni in večnega veselja deležni.

Češena bodi, kraljica.

Češena bodi, kraljica, Mati milosti, življenje, sladkost in upanje naše, bodi češena!

K tebi vpijemo zapušeni Evini otroci; k tebi zdihujemo žalostni in objokani v tej solzni dolini. Oh, oberni tedaj, naša pomočnica! svoje milostljive oči v nas; in pokaži nam po tem revnem življenji Jezusa, blaženi sad tvojega telesa: o milostljiva, o dobrotljiva, o sladka Devica Marija!

V. Prosi za nas, sveta Božja porodnica!

O. Da bomo vredni obljub Kristusovih.

M o l i m o.

Vsegamogočni, večni Bog! ki si dušo in telo častite Device Matere Marije, da bi vredno prebivališče tvojega Sina biti zaslužila, s pomočjo svetega Duha pripravil, daj, da bomo, ki se njenega spomina veselimo, po njenih milostljivih prošnjah prihodnjega zlega in večne smerti rešeni.

K svetemu Jožefu.

Glejte, zvesti in modri hlapec, ktereга je postavil Gospod čez svojo družino.

V. Prosi za nas, sveti Jožef!

O. Da bomo vredni obljub Kristusovih.

M o l i m o.

Naj nam, prosimo, Gospod! zasluženje ženina, tvoje presvete Matere Marije pomaga, da, kar naša slabost ne premore, nam bode po njegovih prošnjah dodeljeno.

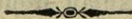
Za vse potrebe.

Gospod! ponižno te prosimo, razveži po svoji milosti naših grehov vezi, in ohrani po prošnjah svoje izvoljene Matere ljube Device Marije in vseh svojih svetnikov, nas svoje služabnike, naše dobrotnike in naše pahištvo v vsej svetosti; očisti tudi vso našo rodovino in naše prijatle od hudobe in grehov, in napolni jih z lepimi čednostmi; dodeli nam mir in zdravje, odverni od nas vidne in nevidne sovražnike, in odženi vse hude želje; daj nam zdravo vreme in dobro letino, skāži milost našim prijatlom in neprijatlom, in obvaruj to duhovnijo z vsemi, kateri v njej prebivajo, kuge, lakote, vojske, ognja, potresa, povodnji, in dodeli milostljivo vsem vernim kristijanom, živim in mrtvim, v nebeškem kraljestvu večno življenje, mir in pokoj. Obvaruj našega papeža I., našega škofa I., našega cesarja I., in vso našo duhovsko in deželsko gosposko, in vse keršansko ljudstvo vseh nadlog in vsega zlega. In tvoj blagoslov pridi z nebes na nas, in bodi vselej nad nami. Po Gospodu našem Jezusu Kristusu, Sinu tvojem, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti svetega Duha, Bog vekomaj. Amen.

V. Božja pomoč ostani vselej pri nas.

O. Amen.

Oče naš . . . Češena Marija . . . (petkrat.)

V tretji cerkvi.

Molitev za ohranitev miru in edinosti med keršanskimi vladarji.

Vsegamogočni, večni Bog, moj Gospod in moj Kralj, ki ti je podložno vse v nebesih in na zemlji, in ki ima vsa oblast in vse gospostvo v tebi svoj začetek, prosim te, ozri se na tiste, ki si si jih postavil namestnike v vladanji pozemeljskih kraljestev! Dal si jim žezlo v roko, daj jim tudi svojo pomoč, da ga obračajo po tvoji sveti volji. Pomagaj jim tolikanj odgovorno službo opravljati v pravem duhu, napolni jih z nebeško modrostjo, da vladajo tvoje ljudstvo njemu v prid in tebi v čast; dodeli jim pravičnost, da nikdar nikjer od pravice ne odstopijo; uči jih sukati meč hudobnim v strah in nedolžnim v varstvo; in dodeli, da bo med njimi ljubi mir in sveta edinost. O moj Bog! serca kraljev imaš v svoji roki, prosim te, obračaj jih tako, da ljubijo tvoje svete zapovedi, odvrčaj od njih razpertije in vojske, da ti tvoje ljudstvo služi s popolno prostostjo v veri. Usmili se jih, pošlji jim modrih in dobrih svetovavcev, obvaruj jih vse slepote v duhu, nejevere in strastnosti in stori jih vredne

spolnovavce tvoje Božje volje in može po tvojem sercu, kakor Davida kralja. Vsem njihovim podložnim pa daj, o Gospod! zlasti v teh dnevih prekucije in nepokoršine duha voljne pokoršine in keršanske podložnosti, da vse keršanske ljudstva v miru in edinosti tebi dopadljivo živé in tvoje ime povelečujejo.

O Marija, kraljica nebes in zemlje, varuj vse poglavarje keršanskih ljudstev, in sprosi jim to gnado, da nas tvojemu Sinu v čast vladajo in svojim podložnim z vsemi čednostmi svetijo. Amen.

Litanije

presvetega Imena Jezusovega.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Jezus, sliši naš!

Jezus, usliši nas!

Bog Oče nebeški,

Bog Sin, Odrešenik svetá,

Bog sveti Duh,

Sveta Trojica, en sam Bog,

Jezus, Sin živega Boga,

Jezus, podoba Očetova,

usmili se nas!

Jezus, svetloba večne luči,
 Jezus, kralj časti,
 Jezus, solnce pravice,
 Jezus, Sin Device Marije,
 Jezus, ljubeznjivi,
 Jezus, čudoviti,
 Jezus, močni Bog,
 Jezus, Oče prihodnosti,
 Jezus, poročnik vélicege sklepa,
 Jezus, nar mogóčnejši,
 Jezus, nar poterpežljivši,
 Jezus, nar pokornejši,
 Jezus, krotki in iz serca ponižni,
 Jezus, prijatelj čistosti,
 Jezus, naš ljubivec,
 Jezus, Bog miru,
 Jezus, začetnik življenja,
 Jezus, zgled čednost,
 Jezus, gorečnik za duše,
 Jezus, naš Bog,
 Jezus, naše pribežališe,
 Jezus, oče ubogih,
 Jezus, zaklad vernih,
 Jezus, dobri pastir,
 Jezus, prava luč,
 Jezus, večna modrost,
 Jezus, neskončna dobrota,
 Jezus, naša pot in naše življenje,
 Jezus, veselje angeljev,
 Jezus, kralj očakov,
 Jezus, razsvetlovavec prerokov,

usmili se nas!

Jezus, vodnik apostelnov,
 Jezus, učenik evangelistov,
 Jezus, moč spričevavcev,
 Jezus, luč spoznavavcev,
 Jezus, čistost devic,
 Jezus, krona vseh svetnikov,

usmili se nas!

Bodi nam milostljiv, zanesi nam, o Jezus!
 Bodi nam milostljiv, usliši nas, o Jezus!

Vsega hudega,
 Vsega greha,
 Svoje jeze,
 Skušnjav hudobnega duha,
 Duha nečistosti,
 Večne smerti,
 Zanemarjanja tvojih navdihovanj,
 S skrivnostjo svojega svetega včlove-
 čenja,
 S svojim rojstvom,
 S svojim detinstvom,
 S svojim nar svetejšim življenjem,
 S svojim trudom,
 S svojo smertno bridkostjo in svojim
 terpljenjem,
 S svojim križem in s svojo zapušenostjo,
 S svojimi bolečinami,
 S svojo smertjo in svojim pokopom,
 S svojim vstajenjem,
 S svojim vnebohodom,
 S svojim veseljem,
 S svojim veličastvom,

reši nas, o Jezus!

Na prošnjo svoje presladke deviške Matere,
reši nas, o Jezus!

Na prošnjo vseh svojih ljubih svetnikov, reši
nas, o Jezus!

Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemlješ;
zanesi nam, o Jezus!

Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemlješ;
usliši nas, o Jezus!

Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemlješ;
usmili se nas, o Jezus!

Jezus, sliši nas!

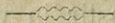
Jezus, usliši nas!

M o l i m o.

Gospod Jezus Kristus, ki si rekel:
Prosrite, in se vam bo dalo, išite, in bote
našli, terkajte, in se vam bo odperlo; do-
deli nam, prosimo te, gorečnost svoje svete
ljubezni, da te iz vsega serca z besedo in
z dejanjem ljubimo in nikdar ne jenjamo
tebi časti in hvale skazovati.

Dodeli nam, o Gospod! da strah in
ljubezen do tvojega svetega imena vselej
ohranimo, ker jih nikdar ne nehaš vladati,
ktere v resnici svoje ljubezni vzrejaš. Po
Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Oče naš . . . Češena Marija . . . (petkrat).

V četerti cerkvi.

Molitev za papeža in za vse duhovske
gosposke in stanove svete katoliške
Cerkve.

Moj Bog in Zveličar Jezus Kristus! nevidni poglavar svete rimske katoliške Cerkve, ki si jo zidal na Petra kakor na trdno skalo, preserčno te prosim, milostljivo se ozri na naslednika tega pervaka apostelnov, na svojega namestnika, našega svetega Očeta, papeža Pija IX.; poglej na svojega Maziljenca! Rekel si mu pasti svojo čedo; ukazal si mu poterjevati svoje brate; prosim te tedaj, razsvetli ga z lučjo svetega Duha in potrdi ga s svojo vsega-mogočno gnado, da tvojo Cerkev modro vlada in vse k zveličanju pripelje. Stoj mu na strani zlasti sedaj, o moj Bog in Gospod! ko ga sovražijo in preganjajo. Usliši mojo molitev, kakor si nekdanj uslišal molitev vernih, ko je bil Peter v ječi, in kakor si takrat v rešitev svojega apostelja poslal svojega angelja, teci tudi sedaj pomagat, da vsi spoznajo, da si ga postavil pastirja svoji čedi, in da je poklican v to, da nas k tebi pelje.

O Jezus! pastir in vladar naših duš! razlij tudi svoj blagoslov na škofe svoje

Cerkve, zlasti na škofa Jerneja, vladarja naše ljubljanske škofije. Ozališaj jih, ki si jih sam postavil, da vladajo Cerkev, s tistimi čednostmi, ki so jim potrebne v njih imenitni službi. Milostljivi Gospod in Zveličar! stori jih v sveti veri tako terdne, da jih noben vihar ne pogne, v ljubezni tako močne, da so vsem vse, v krotkosti tako nepremakljive, da krivico in terpljenje voljno prenašajo, v ponižnosti tako vterjene, da le tvoje časti išejo, v serčnosti tako stanovitne, da zoper vse sovražnike tvoje svetišče branijo, v čuječnosti tako popolne, da se noben volk med njihovo čedo ne priplazi, in daj jim to gnado, da nobene ovce izmed svoje čede ne zgube!

O milostljivi Jezus, prijatelj duš! prosim te tudi za vse mašnike in duhovne pastirje, ki si jih postavil v to, da delé tvoje gnade, oskerbujejo tvoje skrivnosti, in tvojo sveto besedo oznanujejo! Dodeli jim, da tvojo sveto službo po tvoji sveti volji sveto in koristno opravljajo; daj jim bogoljubno serce, ki za tvojo službo vse storí in terpi, veliko vnemo, ki se ne boji nobenih težav, da zgubljenih ovac išejo, najdene varujejo, vse pasejo, deviško čistost, ki je lepota njihovi angeljski službi, in daj jim gnado, da nam svetijo z zgledom vseh čednost.

Nam pa dodeli gnado, da svoje duhovne pastirje zvesto slušamo, njih opomine

spolnujemo, in se po njih naukih ravnamo, da oni, ki čujejo nad našimi dušami in bodo kedaj za nje odgovor dajali, to z veseljem storé, ne pa zdihovaje.

Ti pa, moja ljuba mati Marija, naše upanje, ki imaš toliko skerbí za zveličanje naših duš; ti si mati Božjega Pastirja. Potegni se tudi ti za njegovo čedo in za njegove namestnike in sprosi nam tiste gnade, ki jih potrebujemo, da v tej solzni dolini sveto živimo in srečno umerjemo in po smerti v večno zveličanje pridemo. Amen.

Litanije

presvetega Serca Jezusovega.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas,

Kriste, usliši nas!

Bog Oče nebeški,

Bog Sin, Odrešenik svetá,

Bog sveti Duh,

Sveta Trojica, en sam Bog,

Presveto Serce Jezusovo,

Serce Jezusa, Sinu živega Boga,

Serce Jezusa, Sinu prečiste Device,

usmili se nas!

Serce Jezusovo, dopadajenje nebeškega
 Očeta,
 Serce Jezusovo, tempelj svetega Duha,
 Serce Jezusovo, večna ljubezen presvete
 Trojice,
 Serce Jezusovo, raj Božjega veselja,
 Serce Jezusovo, studenec nebeške slad-
 kosti,
 Serce Jezusovo, sedež večne milosti,
 Serce Jezusovo, morje usmiljenja,
 Serce Jezusovo, zaklad vsega bogastva
 Božjega,
 Serce Jezusovo, vir svete ljubezni in
 svetega kesanja,
 Serce Jezusovo, konec vsega usmilje-
 nja nebeškega Očeta,
 Serce Jezusovo, visokost Božje modrosti
 in Božjega znanja,
 Serce Jezusovo, potok, ki razveseljuje
 mesto Božje,
 Serce Jezusa, našega nebeškega Kralja,
 Serce Jezusa, našega dobrega pastirja,
 Serce Jezusa, našega usmiljenega brata,
 Serce Jezusa, našega preljubega uče-
 nika,
 Serce Jezusa, nar ljubeznjivšega ženina
 naših duš,
 Serce Jezusovo, zgled krotkosti in po-
 nižnosti,
 Serce Jezusovo, studenec miru in sve-
 tega pokoja,

usmili se nas!

Serce Jezusovo, nar popolniši podoba
 našega življenja,
 Serce Jezusovo, tolažba žalostnih,
 Serce Jezusovo, pribežališe v skušnjavah
 in nadlogah,
 Serce Jezusovo, veselo prebivanje či-
 stih duš,
 Serce Jezusovo, veselje vseh izvoljenih,
 Serce Jezusovo, studenec vseh svetih
 misel in želj,
 Serce Jezusovo, luč popotnikov,
 Serce Jezusovo, altar sprave,
 Serce Jezusovo, ognjeni studenec Božje
 ljubezni,
 Serce Jezusovo, hrepenenje in nar slajši
 ljubezen vseh svetih duš,
 Serce Jezusovo, zavoljo nas na Oljski
 gori žalostno in otožno do smerti,
 Serce Jezusovo, oslabiljeno od kerva-
 vega potú,
 Serce Jezusovo, počeno od žalosti za-
 voljo naših grehov,
 Serce Jezusovo, na križu s sulico pre-
 bodeno,
 Serce Jezusovo, upanje umirajočih,
 Serce Jezusovo, večno veselje vseh svet-
 nikov v nebesih,
 Serce Jezusovo, krona vseh stvari Božjih,
 Bodi nam milostljivo; zanesi nam, o Serce
 Jezusovo!
 Bodi nam milostljivo; usliši nas, o Serce
 Jezusovo!

usmili se nas!

Vsega greha,
 Zanemarjanja presvetega navdajanja,
 Vse nepobožnosti in mlačnosti,
 Vse merzlotte do tvoje Božje ljubezni,
 Vseh nečistih misel in želj,
 Vse slepote in terdovratnosti serca,
 S svojo čudno krotkostjo in ponižnostjo,
 S svojo nar veči čistostjo,
 S svojim usmiljenjem in s svojo zanes-
 ljivo milostjo,
 S svojim skrivnim življenjem,
 S svojo revšino in pokoršino do smerti
 na križu,
 S svojim preljubeznjivim obnašanjem med
 ljudmi,
 S svojim notranjim mirom,
 S svojo usmiljeno ljubeznijo do nas greš-
 nikov,
 S kervjo in vodo, ki si ji v naše oči-
 senje in posvečenje prelilo,

reši nas, o Serce Jezusovo!

Mi grešniki,
 Da svojo sveto in čisto ljubezen v naše
 serca vliješ,
 Da naše serca k posnemanju svojih
 čednost vlečeš,
 Da nam pravo ponižnost, krotkost in
 notranji mir dodeliš,
 Da vse misli in želje našega serca oči-
 stiš in posvetiš,
 Da nas in vse ljudi razsvetliš in k spo-
 znanju svoje Božje ljubezni pripelješ,

prosimo te, sliši nas!

Da nas v britkosti tega življenja mi-
 lostljivo poživiš in poterdiš,
 Da svojo sveto ljubezen v nas vedno
 množiš,
 Da ob naši smertni uri naše duše v
 svoji sveti rani skriješ,
 Da nas v veličastvo svojih izvoljenih
 sprejmeš,
 O presladko Serce Jezusovo,
 Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemlješ;
 zanesi nam, o Serce Jezusovo!
 Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemlješ;
 usliši nas, o Serce Jezusovo!
 Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemlješ;
 usmili se nas, o Serce Jezusovo!

prosimo te, usliši nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Oče naš. Češena Marija.

O Božje Serce Jezusovo! očisti in po-
 sveti naše serca.

Da vselej sovražijo, kar ti sovražiš,
 in ljubijo, kar ti ljubiš.

M o l i t e v.

O Gospod Jezus Kristus, ki si neiz-
 rekljive zaklade svojega Serca v svoji Cerkvi

z novega odperl, dodeli nam, da tvoje presveto, prelubeznjivo Serce zopet ljubimo in z vso gorečnostjo popravimo krivice, ki so ti jih storili nehvaležni ljudje. **Ki živiš in kraljuješ vekomaj. Amen.**

Oče naš . . . Češena Marija . . . (petkrat.)

Posvetba presvetemu Sercu Jezusovemu in Mariinemu.

Božje Serce Jezusa Kristusa, mojega Odrešenika, presveto Serce moje Matere Marije! tukaj klečim pred vama, da se vama popolnoma posvetim in vaji prosim, da me kakor svojo lastnino sprejemata, ljubita in varujeta.

O Božje Serce Jezusovo! razodeval si mi nar večji lubezen še celo takrat, ko te nisem ljubil. **Zato** terdno zaupam, da me boš sedaj milostno sprejel, ker ti za sedaj in za vse prihodnje čase slovesno obljubim svojo lubezen. Sprejmi tedaj, moj **Gospod in Zveličar!** moje resnične želje, s katerimi se popolno posvetim v čast in poveličanje tvojega naj svetejšega Serca; milostno sprejmi dar, ki ti ga darujem z vsem svojim bistvom.

Posvetim ti svojo osebo, svoje življenje, svoje dela, bridkosti in terpljenja, in hočem odslej samo tvoji časti posvečena daritev biti v plamenu tvoje lubezni. **O** da bi bile vse moje želje in zdihovanja vselej tvojemu

Božjemu Sercu dopadljive, kteremu hočem odslej z vso močjo veselje delati. **Odpovem** se za vselej vsi ljubezni in vsakemu nagnjenju in vsaki želji, ki bi željam tvojega **Božjega Serca** nasprotovalo. Nisem več svoj, ampak tvoj hočem biti, o Jezus! sedaj in vselej. Milostno sprejmi to daritev, ki jo darujemo tvojemu **Božjemu Sercu**; — imej, ljubi, varuj in zveličaj me kakor svojo posebno lastnino, in bodi mi odslej prav posebno moj oče, varh, dobrotnik in prijatelj, bodi mi vse sedaj in vselej. In ti, presveto, preljubeznjivo **Serce Mariino!** odslej do poslednjega zdihljeja svojega življenja te hočem vedno častiti in ljubiti. Ti mi bodi pot, po kateri mi dohaja ljubezen in usmiljenje **Božje** in po kateri pojdem k svojemu Bogu. Ti mi bodi pribežališe in tolažba v nadlogah, varstvo v skušnjavah, bramba zoper kazni pravične jeze **Božje**, ogledalo vseh čednost, učenica bogoljubnega življenja, moje zaupanje v smerti.

Nar svetejši Serci Jezusa in Marije! vajin hočem biti, pod vajnim varstvom hočem živeti, vaji hočem klicati ob smertni uri, in z vajno pomočjo upam srečno umreti, vaji večno v nebesih gledati, hvaliti, častiti in vživati! **Amen.**

Molitev, ki jo molijo v Rimu za pridob-
ljenje popolnega odpustka.

O moj Jezus! ves potert zavoljo svojih mnogih grehov ti darujem to slabo in ponižno molitev k tvojemu poveličanju, in v čast in razširjanje tvoje svete Cerkve; posveti jo in daj ji moč po svoji milosti.

Ves se hočem zamakniti v pobožni namen tistega rimskega papeža, ki je ver-
nim v zveličanje ta odpustek podelil. V zaupanji na tvojo neskončno dobroto te ponižno prosim, odpravi vse zmote z zemlje, in daj keršanskim poglavarjem stanoviten mir in pravo edinost, da ti vladarji in podložni vsi s čistim srcem, z nasprotno ljubeznijo in z enakimi mislimi služijo.

Napolni tudi našega svetega Očeta papeža s svojim Duhom, brani ga zoper vsaktere napade in obvaruj ga. Moj preljubeznjivi Zveličar! zavoljo zasluženja prečiste Device Marije in vseh svetnikov v nebesih, stori milostljivo tudi mene deležnega zaklada, s katerim si svojo sveto Cerkv oveselil, ker si za-njo svojo drago kri prelil, in dodeli mi danes sad tega svetega odpustka.

Dodeli mi tudi po svojem neskončnem usmiljenji, o moj Bog! gnado odpušenja kazen, ki sem jih s svojimi grehi zaslužil, in ki bi se jih mogel tukaj ali tam pokoriti.

Odslej zares in terdno sklenem s tvojo mogočno gnado spokorno živeti. Po svoji slabi moči hočem tvoji pravici zadostiti, vsacega greha se ogibati in ga bolj kakor vse na svetu studiti, ker ž njim tebe, svojo nar veči dobroto, želim, ki te iz vsega serca ljubim, in imam terdno voljo, te vselej čez vse ljubiti.

Spokorna pesem.

Večno srečno je življenje,
 Če je greha zadolženje
 Ljubi Oče ti odvzel,
 Te otroka spet sprejel.

Vsi :

Greha rane nam zaceli,
 Milost, o Gospod ! dodeli ;
 Milost prosi za dolgé
 V grehah žalostno sercé.

Oh, pogosto res sem padal,
 Vedno greh na greh nakladal ;
 Grehov več ko las imam,
 Oh, grešil sem, sam spoznam.

Vsi :

Greha rane i. t. d.

Žalost, groza me obdaja,
 Strah po udih me sprehaja,
 Mir je zginil iz serca,
 Greh veselja več ne dá.

Vsi :

Greha rane i. t. d.

Zginila tolažba moja,
 Ki jo dá ljubezen tvoja,
 Kjer sem se še brez strahú
 Tvoj'ga imen'val sinú.

Vsi :

Greha rane i. t. d.

Al' me hočeš tud' zavreči,
 Če v ljubezni zdaj goreči
 Teb' moj duh obljubo s'tri
 In se greha spokori?

Vsi :

Greha rane i. t. d.

Nepravičnega ozdravit,
 Le zgubljen'ga k sebi vabit,
 Serčno najden'ga objet,
 Prišel si z nebes na svet.

Vsi :

Greha rane i. t. d.

Magdaleno pred nogami
 Vidiš zdihovat' s solzami,
 Vidiš jokát' tam na tleh,
 Odpustiš ji velik greh.

Vsi :

Greha rane i. t. d.

Če jaz serčno zdaj žalujem,
 Angeljce razveselujem,
 Me v prijatla spet sprejmó,
 Če imam solznó okó.

Vsi :

Greha rane i. t. d.

Oh, pokoro sem odlašal,
 Ti pa, Oče, si zanašal ;
 Tvoji jezi da ubežím,
 Se poboljšati želím.

Vsi :

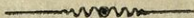
Greha rane i. t. d.

Dans je dan spoznati zmoto,
 Dans me vabiš grešno sroto ;
 Dans tud' kliče revna stvar,
 Ne zaverzi je nikar !

Vsi :

Greha rane i. t. d.

B. P.

Splošne pogoje odpustka sedanjega svetega leta	3
--	---

A. Sveto leto.

I. Zgodovinski začetek, zaumek in odpustek svetega leta	7
II. Pomen svetega leta za sedanji čas	14
III. Pomen svetega leta za posamne ljudi	21
IV. Pod katerimi pogoji se dobiva odpustek svetega leta (stan posvečujoče gnade; namen, dobiti odpustek; resnična volja, zadostiti Božji pravici; natanko se morajo opraviti dobre dela, ki so za to sveto leto posebej zapovedane)	27
V. Spoved	32
VI. Sveto obhajilo	34
VII. Pobožno obiskovanje cerkvá	37
VIII. Molitev za odpustek	38
IX. Polajšanja v pridobljenje odpustka svetega leta	41
1. Polajšanja za tiste, ki zapovedanih dobrih del ne morejo popolnoma opraviti	41
2. Polajšanje za prejemo zakramenta svete pokore	44
X. Odpustek svetega leta se sme darovati dušam v vicah v prid	46
1. Obernitev odpustkov dušam v vicah v prid	46
2. Keršansko opominovanje, ubogim dušam v vicah pridno pomagati	50

3. Velikodušno dejanje ljubezni do ubogih duš v vicah	61
XI. Vsak naj si prizadeva za pridobitev vseh duhovnih dobrot v svetem letu	68
1. Velike dobrote, ki se v svetem letu do- bivajo	68
2. Poprejšnje veke so se te dobrote veliko težje dobivale	70
3. Spodbadanje k splošnemu prizadevanju za pridobitev teh dobrot	77

B. *Molitve.*

I. Mašne molitve	82
II. Spovedne molitve	94
Molitev pred izpraševanjem vesti . . .	96
Molitev po spovedi	101
III. Obhajilne molitve	102
IV. Molitev za odpustek svetega leta . .	107
V prvi cerkvi. Litanije vseh svetnikov	109
V drugi cerkvi. Lavretanske litanije .	120
V tretji cerkvi. Litanije presvetega Imena Jezusovega	127
V četrti cerkvi. Litanije presvetega Serca Jezusovega	134
Posvetba presvetemu Sercu Jezusovemu in Marijnemu	139
Molitev, ki jo molijo v Rimu za pridob- ljenje popolnega odpustka	141
Spokorna pesem	142

